

SPRÁVA KRNAP

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU
DYREKCJA KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO
THE KRKONOŠE MOUNTAINS NATIONAL PARK ADMINISTRATION
VERWALTUNG DES RIESENGBIRGSNATIONALPARKS

ROČENKA
ALMANACH
YEARBOOK
JAHRBUCH
2009

Slovo na úvod.....	5
1. KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK ENCYKLOPEDIČKY.....	6
2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPRÁVY KRNP.....	8
Charakteristika Správy KRNP a její hlavní činnosti.....	8
Z hlavních činností jednotlivých odborů.....	10
Poradní orgány Správy KRNP – Rada Krkonošského národního parku – vědecká sekce.....	12
3. OCHRANA PŘÍRODY.....	15
Program péče o krajinu.....	15
Péče o květnaté horské louky Krkonoš.....	18
Chystá se revitalizace zahrady augustiniánského kláštera ve Vrchlabí.....	22
4. PÉČE O LES.....	23
Certifikát FSC.....	23
Zhodnocení činnosti OPNP k 31. 12. 2009.....	24
Provozní inventarizace lesa.....	25
Myslivecké hospodaření.....	27
Rys je opět v Krkonoších.....	28
Správa KRNP získá od společnosti Škoda Auto 10 000 sazenic stromků.....	29
Padl král krkonošských smrků.....	29
5. VÝZKUM.....	31
Výzkum v KRNP.....	31
Studentská konference Morušky.....	32
Druhý cyklus vědecko-populárních přednášek Zámek.....	32
GLORIA (The Global Observation Research Initiative in Alpine Environments).....	33
Konference Geoekologické problémy Krkonoš.....	33
Turismus.....	34
Botanický inventarizační průzkum.....	35
Inventarizační průzkum lišejníků.....	37
Inventarizační průzkum zoologický.....	37
6. STÁTNÍ SPRÁVA.....	39
Vývoj v legislativě.....	39
Cyklotrasy k Luční a Labské boudě.....	40
Přírodní památka Sklenářovické údolí.....	41
7. TERÉNNÍ A STRÁŽNÍ SLUŽBA.....	43
Úvod.....	43
Inspekční a monitorovací činnost negativních jevů.....	44
Nepovolený sběr borůvek.....	45
Sbor dobrovolné stráže.....	46
Terénní vybavení.....	47
Zimní údržba cest.....	48
Letní údržba a opravy cest.....	49
Management a monitoring přírody.....	49
Regulace provozu vozidel v oblasti KRNP.....	49
Přednášky a vedené exkurze.....	50
Hendikepovaní pomáhají mapovat turistické trasy.....	51
Krkonoše bez bariér.....	52
8. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ.....	54
Správa KRNP svítí ekologicky.....	54
Publikační a propagační činnost.....	54
Ediční činnost.....	55
Projekt Zlepšení přeshraniční spolupráce v ekologické výchově v KRNP a KPN.....	56
9. KRKONOŠSKÉ MUZEUM.....	60
Výstavy.....	60
Kulturně-výchovné akce.....	62
Publikace.....	62
Práce se sbírkami.....	63
Knihovna.....	63
Audiovizuální studio.....	64
Projekt Via fabrilis – Cesta řemeslných tradic.....	64
Projekt Typická architektura Krkonoš a Jizerských hor.....	65
Ocenění spolupráce.....	65

Informační středisko v Rokytnici nad Jizerou končí	66
10. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ SPRÁVY KRNPAP	67
Úvod	67
Ostatní	79
11. KRKONOŠE V PUBLIKACÍCH.....	84
Měsíčník Krkonoše – Jizerské hory	84
Publikační činnost pracovníků oddělení ochrany přírody	85
Prunella 34/2009	88
12. KONTAKTY, ADRESY	89

Slovo na úvod
Słowo wstępu
Introduction
Vorwort

Vážení čtenáři,

jak už bývá každoročním pravidlem, patří úvodní slova řediteli. A právě letos více než kdy jindy bych rád zmínil, že veškerá péče o národní park a činnost, která se nám dobře daří, je společná, nelehká a každodenní práce všech pracovníků Správy KRNP. Rok 2009 byl velmi náročný na změny, ještě více jsme se otevřeli veřejnosti, připravili jsme tematicky zaměřené akce pro děti i dospělé a z ohlasů víme, že to byl krok správným směrem. Správa KRNP v roce 2009 prošla z části reorganizační změnou, ale není to jediná změna, o které se na úvod zmíním. Stručným přehledem Vás informuji o tom nejdůležitějším a věřím, že si se zájmem naši Ročenku přečtete až k poslednímu listu. Třeba jen pro představu o naší činnosti a novinkách za rok 2009, nebo Vám bude nápomocna při studiu v jiných oborech. Na následujících stránkách se dočtete:

- O uděleném certifikátu FSC Správě KRNP – certifikát ekologického hospodaření v lesích
- O návštěvě rysa ostrovida (*Lynx lynx*) v Krkonošském národním parku
- Také Správy KRNP se týká finanční úspora, uzavřeli jsme informační středisko Správy KRNP v Rokytnici nad Jizerou, které bylo dlouhodobě prodělečné a s malým zájmem návštěvníků
- Počasí opět zanechalo na území KRNP velkou spoušť, přivalové deště poničily cesty a koryta potoků, Správa KRNP investovala do oprav
- Získali jsme finanční příspěvek na nákup 10 000 sazenic stromků, výsadba jehličnatých a listnatých stromků je pro les jednoznačně přínosem
- Uspěli jsme při získávání dotací na projekty pro rozvoj cestovního ruchu z Evropské unie i z jiných finančních zdrojů, konkrétní čísla a projekty v Ročence
- Správa KRNP od roku 2009 používá inovované logo, ve znaku zůstal hořec, symbol Krkonoše. Datum registrace loga: 2. listopadu 2009
- Správa KRNP vyznačila dvě nové cyklostezky v 1. zóně KRNP, o podmínkách provozu více uvnitř Ročenky
- Vyhlášení 181 ha rozsáhlé Přírodní památky Sklenářovické údolí ve východních Krkonoších, komplex podhorských a horských luk a mokřadů s mozaikou lesíků a rozptýlené zeleně
- 17. srpna po vichřici padl král smrků v Krkonoších – starý 155 let a 52 m vysoký Danehlův smrk z údolí Roudnického potoka
- Zpřístupnili jsme Krkonoše bez bariér, vyznačili jsme 10 nových tras v Krkonoších pro hendikepované, rodiče s kočárky, více o projektu v Ročence

Výčet podstatných událostí, které se Správy KRNP i krkonošské přírody dotýkají, by mohl být ještě delší. O všech důležitých událostech v konkrétním znění se můžete, vážení čtenáři, dočíst na následujících stránkách.

Ing. Jan Hřebačka
ředitel Správy Krkonošského národního parku

1. KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK ENCYKLOPEDICKY

Karkonoski park narodowy – dane encyklopedyczne Encyclopedic Essentials Data of the Krkonoše National Park Der Riesengebirgsnationalpark – enzyklopädisch

Krkonoše

- krystalické pohoří prvohorního stáří o rozloze 721 km² (jižní česká část 454 km², severní polská část 177 km²)
- rozpětí nadmořských výšek od 400 po 1 602 m n. m. (vrchol Sněžky, nejvyšší česká hora)
- geologickou stavbu určují krystalické břidlice (svory, fylity, kvarcity) a krkonošská žula
- výrazné pozůstatky čtvrtohorního zalednění a působení periglaciálního klimatu – ledovcové kary a trogy, morény, ledovcová jezera, mrazem tříděné půdy, tory, periglaciální sutě, kryoplanační terasy
- pramenná oblast Labe, Úpy, Jizerky a Mumlavy, na polské straně Kamienna, Wrzosówka, Podgórna, Lomnica a Jedlica; výrazné vodopády, obří hrmce
- chladné a vlhké oceánické podnebí, převládající západní větry, teplota +6 °C až 0 °C, srážky od 800 mm na úpatí až po 1 600 mm na hřebenech; sněhová pokrývka 100 až 300 cm, na hřebenech zůstává ležet až 180 dní; 50 aktivních lavinových drah
- 4 vegetační výškové stupně (submontánní mezi 400 až 800 m n. m., montánní mezi 800 až 1 200 m n. m., subalpínský mezi 1 200 až 1 450 m n. m. a alpínský mezi 1 450 až 1 602 m n. m.)
- krkonošská arктоalpínská tundra v subalpínském a alpínském stupni je unikátním dokladem opakovaného propojení severské a alpské přírody na hřebenech Krkonoš v průběhu několika zalednění Evropy koncem třetihor a ve čtvrtohorách
- přes 1 300 druhů cévnatých rostlin a téměř 300 druhů obratlovců (převážně ptačích druhů); vysoký počet glaciálních relictů a krkonošských endemitů
- k nejvýznamnějším ekosystémům patří: listnaté, smíšené a horské smrkové lesy, porosty kleče, květnaté horské louky, severské smilkové louky, alpínské vyfoukávané trávníky, křivolesy a alpínské nivy na lavinových drahách, hřebenová severská rašeliniště

Krkonošský národní park

- Krkonošský národní park (KRNAP) zřízen v roce 1963 na rozloze 550 km² vč. ochranného pásma, na polské straně hor zřízen Karkonoski Park Narodowy (KPN) již v roce 1959 na rozloze 56 km². Správa KRNAP sídlí ve Vrchlabí, Dyrekcia KPN v Jelení Hoře
- I. zóna KRNAP (přísná přírodní) – 4 503 ha, II. zóna (řízená přírodní) – 3 416 ha, III. zóna (okrajová) – 28 408 ha, ochranné pásmo – 18 642 ha
- od roku 1992 jsou Krkonoše zařazeny do mezinárodní sítě biosférických rezervací UNESCO jako bilaterální biosférická rezervace Krkonoše/Karkonosze; severská rašeliniště na hřebenech jsou zařazena do seznamu mokřadů mezinárodního významu v rámci Ramsarské konvence; celé Krkonoše jsou uvedeny mezi významnými ornitologickými lokalitami v Evropě (IBA)
- na české straně Krkonoš se rozkládají katastry 29 obcí
- počet trvale bydlících obyvatel v obou parcích je přibližně 27 000, na území horské části Krkonoš se nachází přibližně 6 000 trvale obydlených nebo rekreačních objektů, z toho v národních parcích asi 1 500. Na území I. a II. zóny KRNAP je situováno 82 objektů
- celková roční návštěvnost se odhaduje na 5–6 milionů pobytových dnů na české straně Krkonoš, až 2 miliony na polské straně Krkonoš, z toho přes 60 % je v zimním období; oba národní parky tak patří mezi nejnavštěvovanější evropská chráněná území
- síť turistických cest na české straně Krkonoš má celkovou délku přibližně 800 km, v provozu je cca 400 lyžařských vleků a lanovek a přibližně stejný počet sjezdových tratí a lyžařských svahů

- podrobné informace o území KRNAP a všech aktuálních událostech lze získat v síti informačních středisek, která jsou v Peci pod Sněžkou, v Obřím dole, v Temném Dole, ve Vrchlabí, ve Špindlerově Mlýně, na Strážném, v Rokytnici nad Jizerou a v Harrachově.

Paleozoiczny krystaliczny łańcuch górski o powierzchni 721 km² – rozpiętość wysokości nad poziomem morza od 400 m po 1 602 m n. p. m. – geologiczną budowę masywu określają łupki krystaliczne i granit karkonoski – wyraźne ślady czwartorzędowego zlodowacenia i oddziaływania klimatu peryglacjalnego – źródła Łaby oraz innych rzek czeskich i polskich – chłodny i wilgotny klimat oceaniczny; pokrywa śniegowa od 100 do 300 cm – 50 aktywnych tras lawinowych – 4 strefy vegetacyjne uzależnione od wysokości – reliktory glacialne i karkonoskie rośliny endemiczne – Karkonoski Park Narodowy (KRNAP) został założony w 1963 roku – obszar parku narodowego podzielony jest na trzy strefy o zróżnicowanym stopniu ochrony – od 1992 roku Karkonosze są rezerwatem biosferycznym UNESCO – na czeskiej stronie Karkonoszy leżą katastry 29 gmin – od 5 do 6 milionów gości rocznie – 800 km tras turystycznych – gęsta sieć punktów informacyjnych

A crystalline mountain range dating to the Paleozoic period and measuring 721 square kilometers – its altitude ranges from 400 meters above the sea level up to 1 602 meters above the sea level – schist and the Krkonoše Mountains granite – remains of glaciation from the Quaternary period and from the effect of periglacial climate – springs of Elbe and other Czech and Polish rivers – cold and damp Oceanian weather, snow layers measuring between 100 and 300 centimeters – 50 active avalanche areas – 4 vegetation altitude levels – glacial relics and the Krkonoše Mountains endemics – The Krkonoše Mountains National Park was founded in 1963 – the National Park's territory is divided into three zones with different levels of protection – as of 1992 The Krkonoše Mountains are a UNESCO's Biosphere Reserve – 29 municipal cadasters are located on the Czech side of the Krkonoše Mountains – 5–6 million visitors a year – 800 kilometers of tourist routes – a rich network of information centres.

Kristallines Gebirge aus dem Paläozoikum in einer Ausdehnung von 721 km² – mit Höhen von 400 bis 1 602 über dem Meeresspiegel. – kristalliner Schiefer und Riesengebirgsgranit – Überreste einer Quartärvereisung und des Einflusses periglazialen Klimas – Quellgebiet der Elbe und weiterer tschechischer und polnischer Flüsse – kühles und feuchtes ozeanisches Klima, Schneedecken von 100 bis 300 cm – 50 aktive Lawinenbahnen – 4 Höhenzonen der Vegetation – glaziale Relikte und Riesengebirgsendemiten – Riesengebirgsnationalpark – gegründet im Jahre 1963 – das Gebiet des Riesengebirgsnationalparks ist in 3 Zonen mit unterschiedlichem Schutzgrad eingeteilt – seit 1992 ist das Riesengebirge biosphärisches Schutzgebiet der UNESCO – auf tschechischer Seite befinden sich 29 Gemeinden – 5–6 Millionen Besucher jährlich – 800 km markierter Wanderwege – eng geknüpftes Netz von Informationszentren

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPRÁVY KRNAP

Struktura organizacyjna dyrekcji KRNAP

Organization of the KRNAP Administration

Organisationsstruktur der KRNAP-Verwaltung

Charakteristika Správy KRNAP a její hlavní činnosti

Charakterystyka Dyrekcji KRNAP i jego podstawowe funkcje

Characteristics of KRNAP Administration and its Main Activities

Charakteristik der KRNAP-Verwaltung und deren Haupttätigkeitsbereiche

- Správa KRNAP je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR. Sídlí ve Vrchlabí (Dobrovského čp. 3). V regionu Krkonoš má řadu detašovaných pracovišť. V čele Správy je ředitel, jmenovaný do funkce ministrem životního prostředí.
- Správa KRNAP je odbornou organizací pro ochranu přírody, zabezpečení strážní, kontrolní a informační služby, provádění sanačních a údržbářských prací a kulturně-výchovnou činnost pro území národního parku (NP) a jeho ochranného pásma (OP). Současně provádí hospodářskou činnost v lesích.
- Posláním Správy je zajistit uchování a zlepšení přírodního prostředí NP a jeho OP, zejména ochranu či obnovu samořídících funkcí přírodních systémů, přísnou ochranu krkonošské flóry a fauny, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů a využití území NP a OP k ekologicky únosné turistice a rekreaci nezhoršující životní prostředí.

Těmto činnostem odpovídá organizační struktura Správy KRNAP (viz schéma na str. 12), podle níž je organizace členěna na pět samostatných odborů:

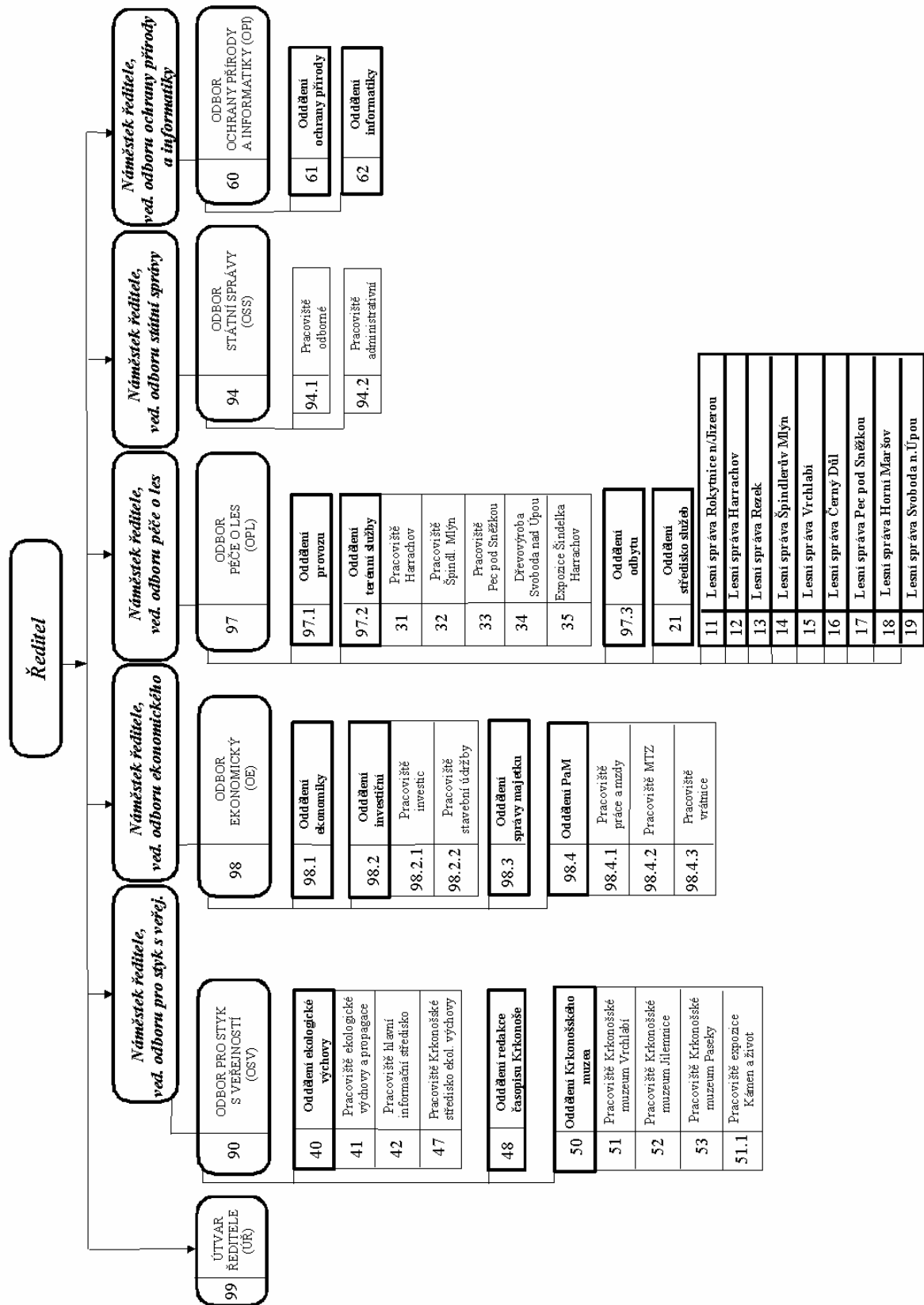
Odbor ochrany přírody a informatiky

Odbor péče o les

Odbor státní správy

Odbor pro styk s veřejností

Odbor ekonomický

Z hlavních činností jednotlivých odborů

Podstawowe zadania poszczególnych wydziałów

Main Activities of Individual Departments

Haupttätigkeiten der einzelnen Bereiche

Odbor ochrany přírody a informatiky

oddělení ochrany přírody

- systematický průzkum, inventarizace a monitoring vývoje přírodního fondu
- koordinace výzkumu přírodního fondu a účast v národních a mezinárodních výzkumných projektech
- management významných přírodovědných lokalit
- záchrana genofondu in situ a ex situ, vč. provozu útulku pro hendikepované organismy
- vyhodnocování forem využívání území NP a jeho OP
- koncipování plánu péče o NP a jeho OP a koordinace jeho plnění
- odborné posudky a poradenská činnost
- povolování vstupu do I. a II. zóny NP a zvláště chráněných území
- vydávání sborníku vědeckých prací Opera Corcontica a Ročenky Správy KRNAP

oddělení informatiky

- tvorba informačních databází a jejich využívání pomocí GIS
- výměna informací a materiálů v rámci institucí v ČR a zahraničí
- odborný a technický servis počítačové sítě Správy KRNAP
- provozování vlastní domovské stránky Správy KRNAP (www.krnep.cz) a interní verze www pro vnitřní komunikaci v rámci Správy KRNAP

Odbor péče o les

lesní hospodářství

- správa, hospodaření a ochrana lesních pozemků a lesních porostů na nich rostoucích včetně lesních cest, provozních budov – staveb sloužících k zajištění lesního hospodaření
- zajišťuje dodavatelsky nebo ve vlastní režii veškeré činnosti zabezpečující optimální plnění všech funkcí lesů na území NP a jeho OP
- péče o genofond lesních dřevin
- správa určených drobných vodních toků a vodohospodářských děl, zajišťování lesnicko-technických meliorací a hrazení bystřin
- plnění výkonu práva myslivosti a rybářství

oddělení terénní a strážní služby

- dohled a inspekční činnost v terénu
- údržba turistických horských cest
- vybavení terénu pro návštěvníky
- regulace provozu motorových vozidel
- práce s návštěvníky, exkurze, přednášky

Odbor státní správy

- činnosti vyplývající ze zákona č. 114/92 Sb. na úsecích:
 - státní správy v ochraně přírody a krajiny na území NP a jeho OP
 - státní správy rybářství na území NP
 - státní správy v ochraně zemědělského půdního fondu na území NP
- činnosti vyplývající ze zákona 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES)
- funkce dotčeného orgánu státní správy pro úseky, kde jsou výkonem státní správy pověřeny stavební úřady, okresní úřady apod. (např. stavební činnost, vodní hospodářství, odpady, lesní hospodářství, změny kultur pozemků a další)
- v rámci vymezených kompetencí vydává závazná stanoviska a vede samostatná správní řízení ukončená správními rozhodnutími
- normotvorná činnost, tj. zajišťování obecně závazných vyhlášek Správy KRNAP

Odbor pro styk s veřejností redakce časopisu Krkonoše

- vydávání měsíčníku Krkonoše – Jizerské hory
- fotoarchiv

Krkonošské muzeum

- sbírkotvorná činnost vč. evidence, preparace, konzervace a restaurace sbírkového fondu
- správa regionální a studijní knihovny
- výzkum a průzkum regionu na úseku historie, etnografie a přírodních věd
- prezentace muzejní činnosti a sbírkového fondu prostřednictvím výstav, expozic a publikací

Uvedené činnosti jsou realizovány v síti těchto muzejních pracovišť Správy KRNAP:

- Krkonošské muzeum ve Vrchlabí (budova kláštera a tři historických domů na Náměstí Míru)
- Krkonošské muzeum v Jilemnici
- Krkonošské muzeum v Pasekách nad Jizerou
- Informační středisko v Obřím dole

oddělení ekologické výchovy

- výchovné programy, přednášky a exkurze pro děti, mládež, dospělé návštěvníky a obyvatele Krkonoš
- soutěže, letní tábory a aktivity mládeže, stanice Mladých ochránců přírody
- Krkonošské středisko ekologické výchovy na Rýchorské boudě
- propagační a ediční činnost, audiovizuální programy, návrhy informačního vybavení terénu
- zajišťování činnosti sítě stálých a sezonních informačních středisek

Odbor ekonomický

- plánování a financování všech činností Správy KRNAP
- účetnictví, mzdy a fakturační činnost
- správa a ochrana majetku
- investiční činnost, údržba budov a staveb
- vnitropodniková doprava

Dyrekcja KRNAP jest organizacją niezyskową założoną przez Ministerstwo Ochrony Środowiska Republiki Czeskiej. Organizacja ma 5 samodzielnych wydziałów: Wydział Ochrony Przyrody i Informatyki, Wydział Opieki nad Lasem, Wydział Administracji Państwowej, Wydział Współpracy z Publicznością oraz Wydział Ekonomiczny. Pośłannictwem Dyrekcji jest zachowanie i poprawa stanu środowiska na obszarze PN i jego PO ze szczególnym uwzględnieniem samokontrolujących funkcji systemów naturalnych, ścisłej ochrony flory i fauny Karkonoszy oraz zachowania charakterystycznych cech lokalnego krajobrazu. Celowi temu służą również prowadzone badania naukowe i praca wychowawcza oraz wykorzystywanie terenów PN i PO do celów turystycznych i wypoczynkowych w zakresie nie zagrażającym bezpieczeństwu ekologicznemu środowiska.

KRNAP Administration is an allowance organization that was established by the Ministry of Environment of the Czech Republic. The organization is divided into five independent departments: Department of Nature Conservation and Informatics, Forest Management Department, State Administration Department, Public Relations Department, Economic Department. The aim of the Administration is to ensure the maintenance and improvement of nature environment of the National Park and its Protection Zone, especially the protection and renewal of self-controlling functions of environmental systems, strict protection of the Krkonoše Mountains flora and fauna, preserving typical appearance of the landscape, fulfilling scientific and educational aims, and using the NP and PZ territory to provide ecologically acceptable tourism as well as recreation that does not harm the environment.

Die KRNAP-Verwaltung ist eine vom Umweltministerium der Tschechische Republik gegründete Zuschussorganisation. Die Organisation ist in 5 selbständige Bereiche aufgeteilt: Bereich für Naturschutz und Informatik, Bereich für Waldpflege, Bereich für Staatsverwaltung, Bereich die Öffentlichkeitsarbeit, Ökonomischer Bereich. Mission der KRNAP-Verwaltung ist es, für die Erhaltung und Verbesserung des Umweltmilieus im Nationalpark und dessen Schutzzone zu sorgen und dies namentlich durch den Schutz und die Erneuerung der selbstregulierenden Funktionen der natürlichen

Systeme, durch den strengen Schutz der Riesengebirgsflora und -fauna, sowie für die Erhaltung des typischen Landschaftsbildes, die Erfüllung wissenschaftlicher und erzieherischer Ziele und die Nutzung des Nationalparks und seiner Schutzzone zu einem ökologisch erträglichen und umweltfreundlichen Tourismus und Urlauberverkehr.

Poradní orgány Správy KRNAP – Rada Krkonošského národního parku – vědecká sekce

Organy doradcze Dyrekcji KRNAP – Rada Karkonoskiego Parku Narodowego – sekcja naukowa

Advisory Bodies of KRNAP Administration – The Krkonoše Mountains National Park's Board – Research Section

Beratungsorgane der KRNAP-Verwaltung – Rat des Riesengebirgsnationalparks – wissenschaftliche Sektion

Jiří Flousek

V roce 2009 se konala dvě jednání Vědecké sekce Rady NP (23. zasedání 9. VI., 24. zasedání 4. XI.), která se věnovala především zásadním dokumentům Správy KRNAP – plánu péče, návrhu zonace a návštěvnímu řádu. Personální složení VS zůstalo stejné jako v roce 2008, v čele s předsedou prof. RNDr. Františkem Krahlcem, CSc.

(1) Plán péče o KRNAP a jeho ochranné pásmo

VS zformulovala své stanovisko k šesti nevypořádaným připomínkám Rokytnice n. Jiz. (ad 1 a 2), Benecka (ad 3), Strážného (ad 4) a Lánova (ad 5 a 6) jako podklad pro závěrečné stanovisko Rady KRNAP.

Připomínky:

- (1) Omezit hromadnou autobusovou dopravu na Zlaté návrší a využít ekologicky šetrnější dopravu pomocí LD z Rokytnice na Lysou horu, počet přepravovaných turistů z obou nástupních míst (z Míseček i Rokytnice) do vrcholových partií regulovat dle únosnosti území.
- (2) Doplnit obnovu zarostlé cesty v k. ú. Rokytno pro pěší turistiku od horní stanice LD Lysá hora do sedla nad Dvoračkami.
- (3) Umožnit vybudování lyžařského areálu na Žalém a jeho propojení s Herlíkovicemi.
- (4) Umožnit lyžařské propojení Strážného (lom) se Špindlerovým Mlýnem (Pláň).
- (5) Nesouhlas s opatřením o nerozšiřování dobývacích prostorů lomů do okolní krajiny a přírodovědně cenných partií.
- (6) Nesouhlas s opatřením o vyloučení výstavby velkých vodních nádrží v KRNAP a jeho ochranném pásmu.

Stanovisko VS:

Vědecká sekce Rady KRNAP (dále jen VS) konstatuje, že akceptováním výše uvedených připomínek by došlo k výrazným zásahům do přírodního prostředí národního parku (dále jen NP). Doporučuje proto, aby připomínky nebyly akceptovány z následujících důvodů.

(Ad 1 a 2) Obě připomínky se týkají turistických aktivit (umožnění letního provozu lanové dráhy, otevření nové turistické cesty) plánovaných na vrcholu Lysé hory, tj. ve stávající I. zóně NP. Uvedené území patří k přírodovědně nejcenějším partiím Krkonoš s citlivými a zranitelnými tundrovými ekosystémy a ekotonem horní hranice horského smrkového lesa. VS proto nedoporučuje otevření vrcholových partií Lysé hory plánovanému turistickému provozu a potvrzuje tak své, již v minulosti opakované vyjádření (viz např. zápisy 14/1999, 17/2003 nebo 19/2005, a rovněž dopis Správy KRNAP odboru ZCHČP MŽP ze dne 26. 10. 2005).

(Ad 3) VS nedoporučuje akceptování připomínky a plně podporuje nesouhlasné doporučení expertní skupiny, ustavené ředitelem Správy NP k posouzení rozvoje sjezdového lyžování v KRNAP,

protože realizace záměru představuje velký zásah do lesních ekosystémů ve III. zóně NP se všemi negativními dopady na přírodní i krajinářské hodnoty území.

(Ad 4) VS nedoporučuje akceptování připomínky, protože výstavba lyžařského areálu mezi Strážným a Špindlerovým Mlýnem představuje rozsáhlý a nepřijatelný zásah do uzavřeného komplexu lesů (v současnosti ve III. zóně NP) se všemi negativními dopady na přírodní i krajinářské hodnoty území.

(Ad 3 a 4) VS principiálně odmítá propojování lyžařských areálů v Krkonoších, protože vede k nežádoucí fragmentaci území NP.

(Ad 5) VS nedoporučuje akceptování připomínky, protože na území NP a jeho ochranného pásma není těžba nerostných surovin v otevřených lomech žádoucí aktivitou. V případě lomů, jako je Lánov, Černý Důl nebo Suchý důl, by jejich další rozšiřování do okolní krajiny vedlo k nevratné likvidaci přírodovědně hodnotných biotopů s výskytem celé řady zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů i předmětů ochrany v EVL a PO Krkonoše.

(Ad 6) VS nedoporučuje akceptování připomínky, protože výstavba velkých vodních nádrží na území NP a jeho ochranného pásma není z pohledu ochrany přírody žádoucí aktivitou. V případě realizace některých z plánovaných vodních děl by došlo k nevratné likvidaci přírodovědně a krajinářsky hodnotných partií Krkonoš i k výraznému zásahu do života dotčených obcí.

VS současně zdůrazňuje, že ve schváleném ÚP VÚC Krkonoše (viz usnesení vlády č. 630/1994 a nařízení vlády č. 232/1994 Sb.) je ochrana přírody a krajiny prioritou nadřazenou nad zájmy vyžadujícími změnu funkčního využívání území nebo umístování staveb.

(2) Návrh nové zonace KRNAP

VS připravila své stanovisko rovněž k pěti nevypořádaným připomínkám Pasek n. Jiz. (ad 1), Rokytnice n. Jiz. (ad 2 a 3), Špindlerova Mlýna (ad 4) a Strážného (ad 5) jako další podklad pro závěrečné stanovisko Rady KRNAP.

Připomínky:

- (1) Ponechat celé území k. ú. Paseky n. Jiz. ve III. zóně a nezařazovat žádnou část obce do II. zóny NP.
- (2) Oblast nad chatou Dvoračky ponechat ve II. zóně a nepřezazovat do I. zóny NP.
- (3) Zařadit vrchol Lysé hory do II. zóny NP.
- (4) Změnit zonaci Slezského sedla z navrhované I. na III. zónu NP (příp. ponechat tamní komunikaci ve II. zóně) a umožnit tak komunikační propojení polské a české části středních Krkonoš.
- (5) Zachovat stávající II. zónu NP beze změn, aby nebyl narušen záměr obce umožnit lyžařské propojení Strážného se Špindlerovým Mlýnem.

Stanovisko VS:

Vědecká sekce Rady KRNAP (dále jen VS) podporuje poslední, z převážné části již s obcemi dohodnutý, návrh nové zonace předložený Správou KRNAP k 30. 4. 2009, protože vychází ze srozumitelných a v plánu péče prezentovaných pravidel hodnocení. Navržená úprava zonace nebude mít negativní dopad na funkční chod obcí, nebo omezí pouze aktivity, při jejichž realizaci by došlo k výrazným zásahům do přírodního prostředí NP (nové rozsáhlé lyžařské areály, dopravní a lyžařské propojování současných lyžařských areálů přes území NP, provoz vozidel centrálními hřebenovými partiemi dvou NP). VS proto doporučuje, aby připomínky nebyly akceptovány z následujících důvodů.

(Ad 1) VS nedoporučuje akceptování připomínky a naopak doporučuje zařazení navrhované části území na pravém břehu Jizery v oblasti Jizerského dolu do II. zóny NP pro jeho vysoké přírodovědné hodnoty. Zdejší převážně smíšené porosty jsou velmi kvalitní, s výskytem zachovalých bylinných společenstev, řady zvláště chráněných a endemických druhů rostlin a živočichů a předmětů ochrany v EVL a PO Krkonoše. Součástí navrženého rozšíření II. zóny je rovněž geomorfologicky unikátní koryto řeky Jizery.

Navržené území II. zóny plynule navazuje na kvalitativně srovnatelné porosty na levém břehu Jizery, s nimiž vytváří relativně velký a ucelený přírodní komplex. Na levém břehu byl přitom podobný návrh na rozšíření II. zóny dohodnut s městem Harrachov jako bezproblémový.

Změna zonace se týká pouze lesních porostů ve vlastnictví státu a s právem hospodaření Správy KRNAP, a rozšíření II. zóny NP na k. ú. obce Paseky proto nepřináší ze zákona žádné významné omezení pro chod obce, její obyvatele i návštěvníky.

(Ad 2 a 3) Obě připomínky se týkají turistických aktivit (umožnění letního provozu lanové dráhy, otevření nové turistické cesty, existence lyžařského areálu) na vrcholu Lysé hory, tj. ve stávající I. zóně NP. Zásadním důvodem pro ponechání I. zóny v uvedené oblasti je existence hodnotných,

citlivých a zranitelných tundrových ekosystémů svou kvalitou plně srovnatelných s ostatními alpskými vrcholy Krkonoš, jejichž zařazení do I. zóny není zpochybňováno (zařazení Lysé hory do režimu II. zóny by umožnilo např. volný pohyb lidí v této části NP, jako na jediné lokalitě v polohách nad horní hranicí lesa v celých Krkonoších, nebo další aktivity, které nový plán péče ve II. zóně umožňuje).

VS proto doporučuje ponechání vrcholových partií v I. zóně NP. Převedení do II. zóny by bylo rovněž v rozporu s jejími opakovanými vyjádřeními v minulosti (viz např. zápisy 14/1999, 17/2003 nebo 19/2005, a rovněž dopis Správy KRNAP odboru ZCHČP MŽP ze dne 26. 10. 2005).

(Ad 4) VS nedoporučuje akceptování připomínky, protože zbytky původních horských smrčín a přítomnost řady lesních rašelinišť v oblasti Slezského sedla splňují podmínky pro její zařazení do I. zóny NP. Vytržení uvedené komunikace z okolní zonace a její zařazení do II., příp. III. zóny NP považuje VS za účelové, s cílem umožnit propojení české a polské strany hor pro provoz motorových vozidel se všemi souvisejícími dopady na přírodu českého i polského národního parku.

(Ad 5) VS nedoporučuje akceptování připomínky, protože jejím hlavním důvodem je plánovaná výstavba lyžařského areálu mezi Strážným a Špindlerovým Mlýnem. Ta představuje rozsáhlý a nepřijatelný zásah do uzavřeného komplexu lesů (v současnosti ve III. zóně NP) se všemi negativními dopady na přírodní i krajinářské hodnoty území.

(3) Návštěvní řád

VS podpořila přijetí Návštěvního řádu KRNAP a Nařízení (vyhlášky) o poplatcích za vjezd v předloženém znění. Správě KRNAP doporučila, aby důsledně kontrolovala „dostatečnou“ výšku sněhové pokrývky, a ve chvíli, kdy bude hrozit poškození přírodního prostředí, zimní provoz (vstup) na zimních tyčovaných cestách v I. zóně NP přerušila či ukončila. Dále doporučila, aby Správa NP věnovala pozornost monitorování provozu cyklistů na úsecích cest v I. zóně NP (z pohledu potenciálního poškození přírodního prostředí) a aby při případném otevírání nových cyklotras v I. zóně NP důsledně zvažovala i rizika paralelního provozu pěších návštěvníků a cyklistů, zvláště ve vztahu k možnému negativnímu vlivu na přírodu.

3. OCHRANA PŘÍRODY

Ochrana přírody Nature Conservation Naturschutz

Program péče o krajinu

Program opieki nad krajobrazem

Taking Care of our Landscape Programme

Landschaftspflegeprogramm

Alena Mládková

V roce 2009 již čtrnáctým rokem přispěl Program péče o krajinu k řešení problematiky ochrany přírody na území KRNAP a jeho ochranného pásma.

Čerpání finančních prostředků na jednotlivé předměty podpory ukazuje následující přehled:

- A. 1.1. (vyhotovení plánu péče a geodetické práce)
- A. 1.2. (údržba a budování technických zařízení nebo objektů sloužících k zajištění chráněných zájmů)
- A. 1.3. (opatření k odstranění dřívějších negativních nebo negativních vlivů)
5 akcí 127 740,50 Kč
- A. 1.4. (opatření zajišťující existenci částí přírody nebo existenci zvláště chráněného druhu)
28 akcí 6 938 425,60 Kč

celkem 33 akcí 7 066 166,10 Kč

Na realizaci uvedených opatření tohoto programu byly uvolněny finanční prostředky v celkové výši 7 065 000 Kč.

Podle předmětu A. 1.3. byla podobně jako v minulých letech prováděna likvidace porostů šřovíku alpského, netýkavky žláznaté a na jediné lokalitě (Braunovy louky v k. ú. Velká Úpa II) likvidace vličího bobu mnoholistého. Na Modré stráni a na Pančavské louce byly podél cest a stružek odvádějících vodu z komunikací do terénu vytrhávány starčky (starček Fuchsův).

Finanční prostředky dle předmětu podpory A. 1.4. byly využity k zajištění potřebné péče o přírodní památky a botanické lokality, k realizaci požadovaného managementu na vybraných květnatých horských loukách (viz samostatný příspěvek) a k poskytnutí finanční podpory na péči o trvalé travní porosty na území národního parku (viz samostatný příspěvek). Novinkou v tomto roce bylo poskytnutí finančního příspěvku i na botanicky cenné louky, které se nacházejí na území ochranného pásma KRNAP (viz samostatný příspěvek). Mezi další opatření, na něž se poskytují prostředky z Programu péče o krajinu, náleží provádění prací nezbytných k bezpečnému ponechání dřeva určeného k zetlení v lesních porostech, zajištění péče o památné stromy, podpora genofondového sadu ovocných dřevin Krkonoš.

V dalších příspěvcích jsou podrobněji popsána a vyhodnocena některá z opatření, jejichž náklady byly hrazeny finančními prostředky Programu péče o krajinu.

Péče o travní porosty na území KRNAP

Z Programu péče o krajinu byly již potřinácté poskytnuty finanční prostředky na péči o travní porosty na území KRNAP.

Žádost o finanční příspěvek na péči o travní porosty podalo 223 fyzických a 9 právnických osob na celkovou výměru 532 ha. Výše finančního příspěvku byla určena podle stejných kritérií jako v předcházejících letech a činila 3 800 Kč na 1 ha sklizených travních porostů. Dotace pro každého žadatele byla odsouhlasena na základě kontroly sklizených pozemků, při nedodržení podmínek

(sklizeň všech travních porostů o výměře uvedené v žádosti, mulčování, termín provedení) byl finanční příspěvek snížen. Jmenované podmínky nesplnilo 11 fyzických osob a 1 právnická osoba, a proto jim nebyla finanční podpora přiznána. V šesti případech žadatelé pozemky mulčovali a travní hmotu z pozemků neodstranili. Mulčování není uznáno za vhodný způsob sklizně a není možno na ně přiznat finanční podporu. Uvedený příspěvek byl poskytnut 212 fyzickým a 8 právnickým osobám, které zajistily sklizeň na výměře 485 ha trvalých travních porostů na území národního parku. Realizované náklady dosáhly částky 1 841 814 Kč.

Na území okresu Semily získalo finanční příspěvek 142 žadatelů – celkem sklizeno 271 ha, na území okresu Trutnov obdrželo finanční příspěvek 78 žadatelů – celkem sklizeno 214 ha trvalých travních porostů.

Tento příspěvek poskytovaný z Programu péče o krajinu MŽP doplňuje dotační program ministerstva zemědělství a mohou jej využívat ti žadatelé, kteří nesplňují podmínky pro odsouhlasení dotace v resortu MZe.

Výměru travních porostů v letech 2002 až 2009 sklizených s finanční podporou Programu péče o krajinu MŽP v jednotlivých obcích na území národního parku dokládá následující tabulka.

Výměra luk sklizených s finanční podporou z Programu péče o krajinu v jednotlivých obcích (čísla viz tabulka) v letech 2002–2009

číslo obce	obec	sklizené trvalé travní porosty (ha)							
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	v mapce								
1	Paseky nad Jizerou	10,5	8,0	8,1	6,2	7,2	7,1	5,3	6,2
2	Rokytnice nad Jizerou	15,1	18,2	21,3	8,4	8,8	12,5	11,1	10,5
3	Jablonec nad Jizerou	74,4	75,1	106,9	91,8	99,7	108,2	89,9	94,9
4	Jestřabí v Krkonoších	56,7	57,7	59,6	56,8	58,2	55,9	59,9	58,9
5	Víchová nad Jizerou	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
6	Vítkovice v Krkonoších	57,7	68,0	65,7	62,1	63,0	51,8	51,5	54,3
7	Benecko	48,8	52,2	60,9	56,2	51,0	56,1	51,2	45,2
8	Špindlerův Mlýn	33,4	41,1	48,0	41,9	40,0	40,5	40,9	36,8
9	Strážné	40,7	42,5	32,0	22,8	16,2	24,4	20,3	22,3
10	Dolní Dvůr	9,5	10,6	10,6	12,4	2,5	0,8	0,8	0,8
11	Černý Důl	8,9	13,7	11,6	10,6	10,9	6,4	8,9	4,8
12	Janské Lázně	3,7	4,0	2,4	2,2	-	-	-	-
13	Pec pod Sněžkou	33,5	41,1	38,8	42,7	41,0	32,9	30,2	39,7
14	Malá Úpa	48,1	47,6	50,9	46,1	43,0	45,9	42,9	40,5
15	Horní Maršov	24,4	27,0	86,3	56,5	63,4	65,4	61,4	67,9
16	Mladé Buky	10,6	-	-	1,2	1,2	1,2	1,2	0,6
	celkem	477,0	507,9	604,1	518,9	507,2	510,2	476,6	484,5

Péče o botanicky cenné louky na území ochranného pásma KRNAP

Správa KRNAP se v roce 2009 rozhodla použít část finančních prostředků z Programu péče o krajinu Ministerstva životního prostředí na podporu údržby druhově bohatých horských luk, které se nacházejí na území ochranného pásma národního parku. Na rozdíl od plošně přidělovaných dotací na území KRNAP byla v ochranném pásmu podporována údržba zejména botanicky cenných lučních společenstev. Při výběru a posuzování žádostí byly upřednostňovány:

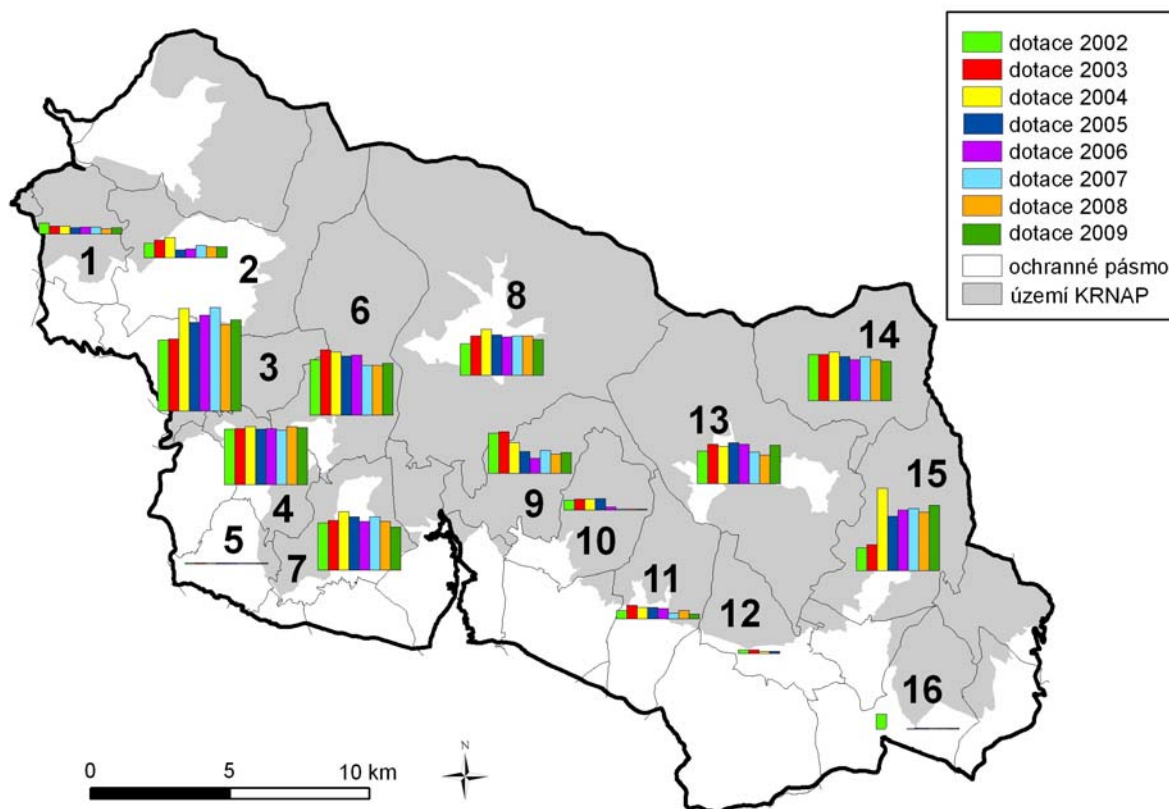
- louky s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo chráněných soustavou Natura 2000 (např. prstnatce, zvonek český, chřástal polní) a biotopů chráněných soustavou Natura 2000, mezi něž patří druhově bohaté květnaté podhorské a horské louky, podmáčené a rašelinné louky, horské smilkové louky
- louky významné z hlediska krajinného rázu

Na základě uvedených kritérií byla žádost schválena a tato skutečnost žadatelům oznámena.

Přestože bylo nové opatření „péče o botanicky cenné louky na území ochranného pásma KRNAP“ oznámeno stejným způsobem (zaslání informace a formulářů na obecní a městské úřady na území KRNAP a jeho ochranného pásma, na terénní střediska Správy KRNAP, internetové stránky www.krnep.cz), byl zájem žadatelů podstatně menší než u opatření „péče o travní porosty na území KRNAP“.

Žádost o finanční příspěvek podalo 10 fyzických a 3 právnické osoby na celkovou výměru 30 hektarů. Výše finančního příspěvku byla určena ve výši 3 800 Kč na 1 ha sklizených travních porostů. Dotace pro každého žadatele byla odsouhlasena na základě kontroly sklizně pozemků, při nedodržení podmínek jmenovaných ve smlouvě (sklizeň všech travních porostů o uvedené výměře, termín provedení) byl finanční příspěvek snížen. Podmínky nesplnily 3 fyzické osoby, a proto jim nebyla finanční podpora přiznána. Jeden žadatel nezajistil sklizeň pozemků a ve dvou případech bylo mulčováno a travní hmota nebyla z pozemků odstraněna. Mulčování není uznáno za vhodný způsob sklizně a není možno na ně přiznat finanční podporu. Finanční příspěvek byl poskytnut 10 osobám, které zajistily sklizeň 22 ha luk na území ochranného pásma KRNAP. Realizované náklady dosáhly částky 84 063 Kč.

Přidělené dotace za rok 2002–2009

© 2009, Správa KRNAP

W 2009 roku objęto opiekę wybrane obszary na terenie KRNAP i jego strefy ochronnej w ramach realizowanego Planu opieki nad KRNAP i jego strefą ochronną. Celem tej opieki jest przede

wszystkim wytyczenie zadań wyływających z Planu opieki nad KRNAP i jego strefą ochronną i zachowanie banku genowego roślin i zwierząt.

In 2009 as part of the Plan for Maintaining KRNAP and Its Protection Zone, special attention was paid to chosen non-forest localities within KRNAP and its protection zone. The aim of this was to fulfil the goals set out by the Plan for Maintaining KRNAP and Its Protection Zone, and to preserve photogenic and zoogenic fund of the Krkonoše Mountains.

Im Jahre 2009 wurde im Rahmen der Realisierung des Pflegeplans für den KRNAP und dessen Schutzzone die Pflege ausgesuchter waldloser Lokalitäten (Nichtwaldboden) auf dem Gebiet des KRNAP und dessen Schutzzone sicher gestellt. Sinn und Zweck dieser Pflege ist vor allem die Erfüllung der im Pflegeplan für den KRNAP und dessen Schutzzone festgelegten Aufgaben und die Erhaltung des für das Riesengebirge typischen pflanzlichen und tierischen Genfonds.

Péče o květnaté horské louky Krkonoš

Opieka nad górskimi łąkami kwiatowymi Karkonoszy

Protection of the Krkonoše Mountains Wildflower Meadows

Pflege blühender Riesengebirgswiesen

Klára Pohlodková

Podobně jako v předcházejících letech byla i v roce 2009 péče o květnaté horské louky Krkonoš zařazena do Programu péče o krajinu (PPK), Podprogramu pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit pod názvem „**Vybrané louky na území KRNAP 2009**“. Finanční prostředky MŽP byly touto cestou směřovány k obnově či udržení vhodného způsobu hospodaření na nejcentnějších lučních porostech vybraných krkonošských enkláv, které jsou dnes mimo zájem hospodařících subjektů.

Do programu byly letos nově zařazeny lokality Dvoračky, Zadní Rennerovky, Horní Albeřice (mokřad za Celním lomem), Obří Důl (pozemky ve II. zóně) a Dumlichova louka. Při výběru nových lokalit se přitom vycházelo z jejich botanické hodnoty, přednostně byly vybrány pozemky ve vlastnictví Správy KRNAP. Oproti loňskému roku byly naopak z akce Vybrané louky na území KRNAP vypuštěny lokality Malé Toppeltovy Boudy, Pěnkavčí Vrch a Šestidomí, u nichž bude nadále péče o louky pokračovat prostřednictvím zemědělských dotací MZe.

V průběhu měsíců dubna a května 2009 bylo v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, vypsáno výběrové řízení 10/2009-97. Na webových stránkách Správy KRNAP byla zveřejněna Výzva k podání nabídky na plnění zakázky „Vybrané louky na území KRNAP“ obsahující celkem sedm akcí. Pět z nich na pokos a úklid travní hmoty (Zadní Rennerovky, Dvoračky, Horní Albeřice, Obří Důl a Bolkov), zbývající dvě na extenzivní pastvu ovcí (Klínovky a Klášterka). V řádném termínu podalo své nabídky sedm zájemců. Na základě výběrových kritérií zvítězila na všech kosených lokalitách firma KAMPA – Marynka, u pasených lokalit pan Jiří Šimůnek. Kompletní vyhodnocení výběrového řízení je k dispozici na OOP. Na ostatních, z minulých let již známých, lokalitách zůstala péče o vybrané louky v rukou osvědčených hospodářů. Ti si během roku 2009 zajistili nájemní smlouvy s vlastníky kosených, příp. pasených, pozemků, a i v příštích letech nebudou tyto akce zařazovány do výběrového řízení (v tabulce se jedná o akce č. 8–20).

V roce 2009 došlo k navýšení základních sazeb u činností pokos a úklid travní hmoty a extenzivní pastva ovcí. V souladu se směrnici MŽP č.3/2009 pro poskytování finančních prostředků v rámci Programu péče o krajinu v letech 2009–2011 činila základní sazba (rozmezí dle dostupnosti lokality) za:

- pokos a úklid travní hmoty lehkou mechanizací 10 000–12 000 Kč/ha, křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou 15 000–18 000 Kč/ha,
- extenzivní pastvu ovcí 18 000–20 000 Kč/ha.

V roce 2009 byla v rámci akce „**Vybrané louky na území KRNAP 2009**“ realizována péče na celkem **156,7 ha travních porostů** (115,3 ha pastva, 41,4 ha pokos travní hmoty, na 10,2 ha výřez náletových dřevin) s **celkovými náklady 3 439 999 Kč**. Náklady na pastvu činily 2 700 329 Kč, na pokos 560 970 Kč a na výřez náletových dřevin 178 700 Kč. Průměrné náklady pak byly 23 416 Kč/ha na pastvu a 13 550 Kč/ha na pokos.

V roce 2009 se podařilo zajistit hospodaření na následujících enklávách:

Akce č.	Lokalita	Výměra (ha)	Činnost	Zhotovitel	Náklady (Kč)
1	Zadní Rennerovky (k. ú. Strážné)	15	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	KAMPA - Marynka	210 000
2	Dvoračky (k. ú. Rokytno v Krk.)	4,7	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	KAMPA - Marynka	65 800
3	Horní Albeřice (k. ú. Horní Albeřice)	1,7	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	KAMPA - Marynka	23 800
4	Obří Důl (k. ú. Pec pod Sněžkou)	1	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	KAMPA - Marynka	14 000
5	Bolkov (k. ú. Bolkov)	3	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	KAMPA - Marynka	42 000
6	Klínové Boudy (k. ú. Přední Labská)	30	extenzivní pastva ovcí	Jiří Šimůnek	583 076
7	Klášteřka (k. ú. Přední Labská)	5,5	extenzivní pastva ovcí	Jiří Šimůnek	158 000
8	Karlův Vrch (k. ú. Velká Úpa II)	5,5	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	Jiří Šimůnek	87 120
9	Lučiny (k. ú. Černý Důl, Velká Úpa I)	5,4	pokos lehkou mechanizací	Jiří Šimůnek	55 500
10	Janovy Boudy a lokalita Pod Kostelem (k. ú. Velká Úpa II, Dolní Malá Úpa)	2,9	pokos lehkou mechanizací	Jiří Šimůnek	29 000
11	Lahrový Boudy (k. ú. Strážné)	0,9	pokos mokřiny křovinořezem	Zbyněk Malinský	16 875
12	Lesní Bouda (Dumlichova louka) (k. ú. Černý Důl)	1	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	Markéta Kreiplová	12 075
13	Lahrový Boudy (k. ú. Strážné)	15,2	extenzivní pastva ovcí	Zbyněk Malinský	305 460
14	Přední Rennerovky (k. ú. Strážné)	13,5	extenzivní pastva ovcí	Zbyněk Malinský	291 600
15	Brádlery Boudy (k. ú. Špindlerův Mlýn)	8,9	extenzivní pastva ovcí	Tomáš Blažek	227 430
16	Studniční Boudy (k. ú. Pec pod Sněžkou)	13	extenzivní pastva ovcí	Ivana Čílová	424 000
17	Modrý Důl (k. ú. Pec pod Sněžkou)	8,6	extenzivní pastva ovcí	Ivana Čílová	211 080
18	Lesní Bouda (k. ú. Černý Důl)	2,5	extenzivní pastva ovcí	Markéta Kreiplová	49 950
19	Latovo Údolí (k. ú. Dolní Malá Úpa)	22	extenzivní pastva ovcí a koz	Zuzana Bryndová-Semerádová	412 293
20	Malé Tippeltovy Boudy (k. ú. Velká Úpa I)	1,8	extenzivní pastva ovcí	Jaromír Efler	37 440
21	Zadní Rennerovky (k. ú. Strážné)	7,2	výřez náletových dřevin	KAMPA - Marynka	150 000
22	Obří Důl (k. ú. Pec pod Sněžkou)	1	výřez náletových dřevin	KAMPA - Marynka	9 400
23	Horní Albeřice (k. ú. Horní Albeřice)	2	výřez náletových dřevin	KAMPA - Marynka	19 300
24	Adolfka (k. ú. Strážné)	0,3	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	KAMPA - Marynka	4 800

Akce speciálního managementu financovaného z PPK

Kapitola PPK 7 viz program péče o krajinu

Vedle základních hospodářských opatření (pokos, pastva) je potřeba pro udržení stabilní a pestré kulturní i „divoké“ krajiny provést řadu dalších hospodářských prací. Tyto práce shrnujeme do kapitoly „Speciální management“. Stejně jako tituly „Péče o travní porosty na území KRNAP“ a „Vybrané louky na území KRNAP“, i „Speciální management“ čerpá prostředky zejména z programu MŽP Program péče o krajinu (PPK). V roce 2009 bylo na realizaci 21 akcí čerpáno celkově cca 1 125 000 Kč.

Hrochova Louka v Horních Albeřicích (k. ú. Horní Albeřice) - pokos a úklid travní hmoty (1 ha)	6 600 Kč
Celní Lom (k. ú. Horní Albeřice) - pokos křovinořezem a úklid travní hmoty na ploše 0,3 ha	5 520 Kč
Xerotherm (k. ú. Horní Albeřice) - pastva skotu 2x + organizace pastvy ovcí na bot. lokalitě (1 ha)	21 084 Kč
Rýchory, Suchý Důl, Maxovka (k. ú. Rýchory, Suchý Důl) - pokos sekačkou, křovinořezem, sušení travní hmoty, úklid travní hmoty, likvidace plevelných druhů, pastva ovcí na bot. lokalitě (7 ha)	121 204 Kč
Modrá Stráň (k. ú. Pec pod Sněžkou) - likvidace a odvoz plevelných druhů rostlin	88 740 Kč
Hraniční Louka (k. ú. Harrachov) - revitalizační zásahy, asanace starých melioračních kanálů	9 980 Kč
PP Slunečná Stráň (k. ú. Svoboda nad Úpou, Maršov I) - pokos sekačkou, pokos kosou, křovinořezem, úklid staré travní hmoty, úklid nové travní hmoty, organizace pastvy ovcí na bot. lokalitě, prořezávky dřevin (8,5 ha)	221 172 Kč
Bíner (PP před vyhlášením, k. ú. Prostřední Lánov) - pokos sekačkou, křovinořezem, úklid travní hmoty, pastva ovcí na bot. lok. (1,5 ha)	32 467 Kč
Peklo (PP před vyhlášením, k. ú. Prostřední Lánov) - pokos sekačkou, křovinořezem, úklid travní hmoty (0,5 ha)	9 180 Kč
Kotelská Louka (k. ú. Vítkovice v Krk.) - pastva ovcí, vysekání přebujelého borůvčí (1,8 ha)	60 048 Kč
Sklenářovické Údolí (k. ú. Sklenářovice) - sekání sekačkou, úklid travní hmoty, pastva ovcí, úklid spadných větví	413 616 Kč
PP Anenské Údolí (k. ú. Harrachov) - pokos a úklid travní hmoty (0,9 ha)	31 374 Kč
II. zóna KRNAP chemická a mechanická likvidace porostů šťovíku alpského - bodová aplikace na lučních enklávách, podél turistických cest	4 580 Kč
Víchová nad Jizerou (botanická lokalita) (k. ú. Víchová nad Jizerou) - jarní a podzimní vláčení, pokos a úklid travní hmoty, pastva, výřez dřevin (1,5 ha)	10 370 Kč
Braunovy Louky (k. ú. Velká Úpa II) - likvidace porostu vlčího bobu mnoholistého – 4. etapa (0,5 ha)	20 050 Kč
III. zóna KRNAP chemická a mechanická likvidace porostů šťovíku alpského (bodová aplikace na lučních enklávách, podél turistických cest)	5 850 Kč

Harrachov – Rýžoviště (k. ú. Harrachov) - pokos a úklid travní hmoty na botanické lokalitě (1 ha)	13 500 Kč
Dolní Dvůr - likvidace lokality netýkavky žláznaté – 4. etapa (1,2 ha)	8 520 Kč
Bolkov xerothermy (k. ú. Bolkov) - pokos a úklid travní hmoty na botanické lokalitě mechanizací a křovinořezem (0,3 + 0,1 ha)	7 568 Kč
Obří Důl – haldy (k. ú. Pec pod Sněžkou) - pokos a úklid travní hmoty lehkou ruční mechanizací (1,3 ha)	24 310 Kč
Strážné PP - pokos a úklid travní hmoty křovinořezem	5 800 Kč

Akce speciálního managementu financovaného z POPFK

Možnost čerpání z Programu obnovy přirozených funkcí krajiny byla v roce 2009 pro Správu KRNAP novou šancí k pokrytí prostředků na pestré spektrum akcí. Nově koncipovaný program poskytl v rámci speciálního managementu prostředky na dvě vybrané akce.

Prořezávky dřevin ve Sklenářovickém údolí - v rámci hospodářské revitalizace Sklenářovického údolí	200 000 Kč
---	------------

Mapování invazivních druhů v KRNAP a jeho ochranném pásmu - předpříprava materiálů k projektu „Prevence a omezování populací invazivních druhů rostlin v KRNAP a jeho OP“	241 179 Kč
--	------------

Podobnie jak w minionych latach również w 2009 r. dbałość o kwietne łąki górskie w Karkonoszach ujęta została w „Programie opieki nad krajobrazem“ („Program péče o krajinu“, PPK), „Podprogramie dotyczącym realizacji działań wynikających z planów opieki nad obszarami podlegającymi szczególnej ochronie i ich otulinami oraz zabezpieczania działań mających na celu wspieranie obiektów ochrony obszarów ptasich i obszarów ważnych w skali Europy“ („Podprogram pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit“), pod nazwą „ Wybrane łąki na terenie KRNAP 2009“ („Vybrané louky na území KRNAP 2009“). Środki finansowe Ministerstwa Środowiska (MŽP) przeznaczone zostały na odnowę lub utrzymanie odpowiedniego sposobu gospodarowania na terenie najcenniejszych ekosystemów łąkowych wybranych karkonoskich enklaw, które dziś nie znajdują się w polu zainteresowań gospodarujących tu podmiotów.

Similarly as during the last years, also in 2009 the care of Giant mountain meadows abounding with flowers was put into Program of landscape care (PPK), subprogram for fulfilling the measures following the plans of care about the specially protected areas and their protection zones and taking steps to support protection of bird areas and important localities within Europe, the name of which is “Selected meadows at the area of KRNAP 2009”. Financial means of Ministry of environment were dedicated to recover and to keep the suitable way of management at the most valuable meadows of Giant Mountain enclaves, which are nowadays out of the interest of management subjects.

Wie schon in den vorangegangenen Jahren wurde auch im Jahre 2009 die Pflege der blühenden Bergwiesen des Riesengebirges in das Programm zur Landschaftspflege (tsch. PPK) einbezogen und zwar in das Unterprogramm, das der Erfüllung der Maßnahmen dient, die aus den Pflegeplänen für besondere Schutzgebiete und deren Schutzzonen und aus der Sicherstellung von Maßnahmen zur Unterstützung der Schutzgegenstände von Vogelgebieten und Gebieten von gemeinschaftlicher Bedeutung hervorgehen und unter dem Begriff „Ausgewählte Wiesen auf dem Gebiet des KRNAP 2009“ zusammengefasst sind. Auf diesem Wege wurden die Finanzmittel des Ministeriums für Umwelt zur Erneuerung oder Bewahrung einer geeigneten Bewirtschaftung der wertvollsten Wiesenbestände auf ausgewählten Riesengebirgsenklaven eingesetzt, die heute abseits des Interesses wirtschaftender Subjekte liegen.

Chystá se revitalizace zahrady augustiniánského kláštera ve Vrchlabí

Szykowana jest rewitalizacja ogrodu klasztoru augustianów we Vrchlabí

Revitalization of the garden in Augustinian Monastery in Vrchlabí is being prepared

Geplante Revitalisierung der Gärten des Augustinerklosters in Vrchlabí

Jitka Zahradníková

V zahradě augustiniánského kláštera ve Vrchlabí roste od roku 1999 sad starých odrůd ovocných dřevin Krkonoš. K zahradě přiléhá od jihu plocha s útlukem pro hendikepovaná divoká zvířata a zázemí ekologické výchovy. Ačkoliv je celý areál udržovaný, působí neuspořádaně, především v důsledku nekoncepční výstavby řady objektů (budova Tesko, trafo, skladové přístřešky, voliéry, kotce, stožáry, nadzemní vedení sítí, prašná obslužná komunikace), či změny jejich původního účelu a podoby (destrukce ohradní zdi pod parkovištěm, regulace vodoteče). Současný stav území neodpovídá jeho potenciálu a poloze v centru města.

S cílem napravit současný stav a vytvořit v daném historickém kontextu veřejný prostor pro aktivní využití v oblasti propagace ochrany přírody vznikl projekt „Revitalizace klášterní zahrady a přilehlé plochy ve Vrchlabí“. Autorem projektu je firma RIOFRIO Architects. Důležitou součástí kompozice je ovocný sad – štěpnice. Na části dosud volné plochy je umístěn pravidelný útvar se záhony, které budou věnovány ukázkám biotopů horských společenstev (horská květnatá louka, vřesoviště, břeh Labe), případně budou zatravněny a upravovány dle aktuálních potřeb a požadavků výchovné práce. „Zahrada učebna“ na přilehlé ploše umožní díky novým objektům pro ekologickou výchovu (altán, pergola) rozvoj stávající edukační funkce. Součástí je i geologická expozice, umístěná na břehu rybníka, s ukázkami minerálů a hornin Krkonoš s bohatým vysvětlujícím textem. Celá kompozice je v použití technologií a materiálu navržena tak, aby se minimalizovaly náklady na následnou údržbu.

V současnosti je projekt i povolenací řízení ukončeno a příprava realizace je ve fázi finančního zajišťování.

Foto: Nová podoba klášterní zahrady ve Vrchlabí, vizualizace RIOFRIO Architects s. r.o.

Dyrekcja KRMAP przygotowuje projekt rewitalizacji ogrodu klasztoru augustianów we Vrchlabí.

KRMAP management is preparing the project of revitalization of the garden in Augustinian Monastery in Vrchlabí.

Die Verwaltung des KRMAP bereitet derzeit das Projekt einer Revitalisierung des Augustinerklosters in Vrchlabí vor.

4. PÉČE O LES

Opieka nad lasem

Forest Management

Waldpflege

Certifikát FSC

Certyfikat FSC

FSC Certificate

FSC-Zertifikat

Václav Jansa

V květnu 2009 získala Správa Krkonošského národního parku certifikát FSC na hospodaření v lesích. Certifikát byl slavnostně předán 1. 7. 2009 ministrem životního prostředí Ladislavem Mikem přímo v centru oceněných lesů, na Hříběcích Boudách.

Certifikace lesního hospodářství má relativně dlouhou historii pramenící ze snah odpovědných zemí kontrolovat nakládání s nejcennějšími lesy planety, s pralesy. Postupně vznikaly různé certifikační systémy, některé více, některé méně věrohodné. V roce 1993 zástupci mezinárodních ekologických organizací, obchodníků se dřevem, lesníků, dřevozpracujícího průmyslu, sdružení domorodých obyvatel a odborů založili organizaci FSC (Forest Stewardship Council). Jejím cílem je podpora ekologicky šetrného, sociálně přínosného a ekonomicky životaschopného obhospodařování lesů.

Původní myšlenka certifikovat pouze nejhroženější původní lesy planety se postupně rozšířila na požadavek deklarování šetrného nakládání s lesy i v mírném pásu a nakonec celkově ve světě. Myšlenka je to jistě chvályhodná, neboť rozloha světových lesů se mění a především jejich zdravotní stav se zhoršuje.

Český Standard FSC byl akreditován v roce 2006. Obsahuje 10 základních principů, jejichž naplňování je posuzováno prostřednictvím cca 160 kritérií a indikátorů, pečlivě kontrolovaných prostřednictvím podrobných auditů.

Správa KRNAP hospodaří od převzetí lesů do správy v roce 1994 přírodě blízkým způsobem. Tento přístup je v mnoha ohledech shodný s požadavky FSC na hospodaření. Svou podporu vyjádřila již v roce 2004, kdy umožnila testování Standardu na LHC Harrachov. Politika hospodaření s lesy je natolik v souladu s požadavky Standardu, že při auditu bylo vlastní nakládání s lesy hodnoceno velmi dobře.

Jako základní principy jsou mezi jinými požadavky na dodržování legislativy a principů FSC. Požadavky na vysazování listnatých dřevin, tvorbu bohatě strukturovaného lesa, nevytváření holosečí jsou obsaženy již ve Strategii péče o lesní ekosystémy – dokumentu, který tvoří základní dokument nakládání s lesy. Také další principy jsou pro Správu KRNAP spíše potvrzením jejího přístupu. Například v Principu 6 je posuzován vliv na životní prostředí. Podrobné rozebrání jednotlivých požadavků má svůj protipól v Plánu péče, který stanovuje obecné požadavky, a v lesním hospodářském plánu, který vymezuje podrobně jednotlivé postupy v hospodaření.

Standard také ukládá povinnost monitoringu a hodnocení dopadů hospodaření. Správa KRNAP v roce 2009 zahájila práce na provozní inventarizaci lesa jako podkladu pro tvorbu LHP a nástroj pro monitoring stavu a vývoje lesních ekosystémů.

Úspěšné absolvování certifikačního auditu a udělení certifikátu tak Správa KRNAP vnímá jako ocenění práce řady lesníků a ochranářů, kteří i bez znalosti Standardu a v době před jeho platností hospodařili s lesy v Krkonoších odpovědně a s nadějí postupného zlepšování jejich stavu.

Držitel certifikátu může obchodovat s produkty, v našem případě se dřívím a dalšími produkty lesa, např. vánočními stromky, pod označením FSC 100 % PURE. Toto označení garantuje původ dříví a dalších produktů ze šetrně obhospodařovaných lesů. Ochranná známka je mezinárodně uznávaná. V současné době jsme největším lesním majetkem s certifikací a zároveň největším dodavatelem dřevní hmoty s původem z FSC certifikovaných lesů v České republice.

W maju 2009 r. Dyrekcja KRNAP uzyskała certyfikat FSC na prowadzenie gospodarki leśnej.

In May 2009 Administration of Krkonoše Mountains National Park obtained FSC certificate on a good forest management.

Im Mai 2009 erwarb die Verwaltung des Riesengebirgsnationalparks das FSC-Zertifikat für umweltfreundliche Forst- und Holzwirtschaft.

Zhodnocení činnosti OPNP k 31. 12. 2009

Ocena działań Wydziału Opieki nad Parkiem Narodowym na dzień 31. 12. 2009 r.

Evaluation of the activity of National park care department as of 31. 12. 2009

Bewertung der Tätigkeit des Referats für Pflege und Entwicklung des Nationalparks zum 31. 12. 2009

Pavel Blažek

Činnost odboru péče o národní park (OPNP) byla v roce 2009 ovlivněna gradací kůrovce převážně ve východní části Krkonoš (LHC Maršov), která způsobila zvýšený objem kůrovcové nahodilé těžby v lesních porostech na území KRNAP v podobném rozsahu jako v roce předchozím. Na činnost OPNP též měla nedobrá vliv přetrvávající situace v odbytu dřevní hmoty, kdy, i přes mírné zlepšení v průběhu roku 2009, stagnovala cena dřevní hmoty, a tím i průměrné zpeněžení.

Celkově lze konstatovat, že ke konci roku došlo k překročení plánovaných ukazatelů v těžbě dřeva a s tím souvisejících výkonů (přibližování dřeva a odvoz dřeva) a k nenaplnění ostatních výkonů v pěstebních činnostech.

Zalesňování a doplňování lesních kultur listnatými dřevinami

Plán zalesňování pro rok 2009 byl stanoven ve výši 62,04 ha. Klasické zalesňování bylo provedeno v roce 2009 na ploše 62,64 ha, v roce 2008 na ploše 60,09 ha, v roce 2007 na ploše 47,72 ha. Následující roky lze očekávat srovnatelný objem umělé obnovy lesa s objemem letošního roku. Celkově nižší objem zalesňování proti nedávné minulosti je z části způsoben změnou způsobu těžeb, kdy nedochází ke vzniku nových holin a porost je v obnovní těžbě pouze uvolňován pro přirozené zmlazení. Toto přirozené zmlazení je v roce 2009 evidováno na ploše 24,77 ha. V následujících letech s postupným odrůstáním náletů můžeme počítat s nárůstem přirozené obnovy. Dále bylo pokračováno s dosadbou listnatých dřevin a jedle do založených smrkových kultur.

Ochrana kultur

Jedná se o ochranu kultur jednak nátěry proti okusu, jednak ve stále vyšší míře ochranu mechanickou, a to individuálními ochrannými z plasty a ochrany výsadeb jedle drátěnými pletivy. Plán ochrany kultur nebyl naplněn o 93,56 ha z důvodu naplánování vyššího množství oprav individuálních ochranných. Vzhledem k celkově příznivému vývoji počasí však nedocházelo k poškozování ochranných a vzhledem k odrůstání sazenic v ochranných bylo od těchto oprav upuštěno. Celkový plán 336,82 ha byl tedy plněn na 243,26 ha. (V roce 2008 tyto hodnoty byly: plán 389,91 ha, plnění 308,49 ha.)

Ošetřování kultur

Plán roku 2009 ošetřování kultur, kde největší objem představuje ožínání kultur, je ve velké míře ovlivňován průběhem počasí a následným vývojem vegetace během letních měsíců. Plán byl stanoven ve výši 214,21 ha, plnění 187,60 ha. (V roce 2008 tyto hodnoty byly: plán 280,38 ha, plnění 201,01 ha). Vzhledem k rychlému odrůstání kultur bylo možné část kultur ponechat bez zásahu, protože již odrostla konkurence buřenek.

Prořezávky

Plán prořezávek byl stanoven na 53,62 ha, stav plnění je 57,11 ha. V roce 2008 byly prořezávky provedeny na ploše 680,87 ha, v roce 2007 603,10 ha. Letošní rok jsou prořezávky naplánovány pouze ve vybraných porostech v ochranném pásmu KRNAP. Od příštího roku budou plánovány jako součást projektu stabilizace lesních ekosystémů, takže se jejich výše vrátí na obvyklou úroveň.

Likvidace nepůvodních a invazních druhů rostlin

Plán se týká především likvidace šťovíku alpského, křídlatky japonské a olšičky zelené. Z celkové výše plánovaných 11 ha bylo provedeno 10,86 ha, což znamená nenaplnění plánu o 0,14 ha. Plánování této činnosti je složité z důvodu odhadu plochy potřebného zásahu.

Ostatní pěstební činnost

Plán **hnojení** pro rok 2009 ve výši 4,00 ha byl překročen o 0,13 ha v návaznosti na provedené zalesňování. Plán ostatní pěstební činnosti, tj. zpřístupňování porostů, asanace pracovišť, dočišťování porostů, čištění vodních toků, stanovený pro rok 2009 ve výši 313,29 ha byl proveden na ploše 97,29 ha. Plán se nepodařilo naplnit z důvodu úsporných opatření a zpracování kůrovcové hmoty v průběhu roku 2009. Ze stejného důvodu nebyly naplněny též úkoly v **odstraňování klestu** (plán 77,50 ha, plnění 66,79 ha), v ochraně **mladých lesních porostů** (plán 113,04 ha, plnění 59,99 ha) a ve zřizování **oplocenek** (plán 5,76 km, plnění 5,67 km).

Těžba dřeva a přibližování dřeva

V těžební činnosti došlo v roce 2009 ke snížení podílu nahodilých těžeb k těžbě celkové oproti roku 2007, kdy byla činnost OPNP Správy KRNP ovlivněna zpracováním následků orkánu Kyrill. Podíl nahodilých těžeb tak zůstal na stejné úrovni jako v roce 2008. V roce 2009 činí procento nahodilých těžeb k těžbě celkové 61,49 %, v roce 2008 to bylo 61,09 % a v roce 2007 96,28 %. Vysoký podíl nahodilých těžeb je způsoben zpracováním hmoty napadené kůrovcem v průběhu roku 2009. Z celkové výše těžeb 93 243,76 m³ tak tvoří nahodilé těžby 57 332,55 m³, z toho hmota napadená kůrovci 27 229,12 m³.

Výchovné těžby obnášejí 11,73 %. Zbývající část činí těžby obnovní, z převážné části uvolnění přirozeného zmlazení.

Plán těžeb realizovatelné dřevní hmoty ve výši 65 000 m³ byl rebilancí plánu povýšen na 74 800 m³ a následně překročen na 83 071,55 m³. Celková výše těžeb činí 93 243,76 m³, z čehož je 1 198,90 m³ samovýroby a 8 973,31 m³ hmoty ponechané v porostu. Využitelné hmoty tedy bylo již zmíněných 83 071,55 m³. Přibližování dřeva bylo prováděno návazně na těžbu tak, aby došlo ke snížení dřevních zásob na lokalitě Peň. Celkem bylo na rebilancovaný plán 74 800 m³ přiblíženo 79 629,11 m³ dřeva. Přibližování dřevní hmoty se provádělo převážně šetrnými technologiemi – potahy, lanovkami a vyvážecími soupravami, přímé přibližování dřeva z porostů traktory není prakticky z ekologických důvodů prováděno.

Dodávky dřeva

Plán dodávek dřevní hmoty ve výši 74 800 m³ byl naplněn na 78 625 m³. Dosáhli jsme průměrného zpeněžení 890 Kč/m³ oproti 786 Kč/m³ v roce 2008 a oproti 990 Kč/m³ v roce 2007.

W 2009 r. na działalność Wydziału Opieki nad Parkiem Narodowym (Odbor péče o národní park, OPNP) wpłynęła gradacja kornika, zwłaszcza we wschodniej części Karkonoszy (LHC Maršov), która spowodowała zwiększenie wycinki zaatakowanych przez szkodniki drzew w lasach na terenie KRNP w podobnym zakresie, jak w minionym roku.

Activity of National park care department (OPND) was influenced in 2009 by bark beetle gradation particularly in the eastern part of Krkonoše Mountains (LHC Maršov) which caused an increase of bark beetle random extraction in forest vegetation at the area of KRNP in a similar extent as last year.

Die Tätigkeit des Referats für Pflege und Entwicklung des Nationalparks (tsch. OPNP) war im Jahre 2009 von der Vermehrung von Borkenkäfern namentlich im östlichen Teil des Riesengebirges (LHC Maršov) geprägt, was eine außerplanmäßige Holzernte in den Waldbeständen auf dem Gebiet des KRNP in einem ähnlichen Umfang, wie im Vorjahr notwendig machte.

Provozní inventarizace lesa

Inwentaryzacja bieżąca lasu

Operating forest inventory taking

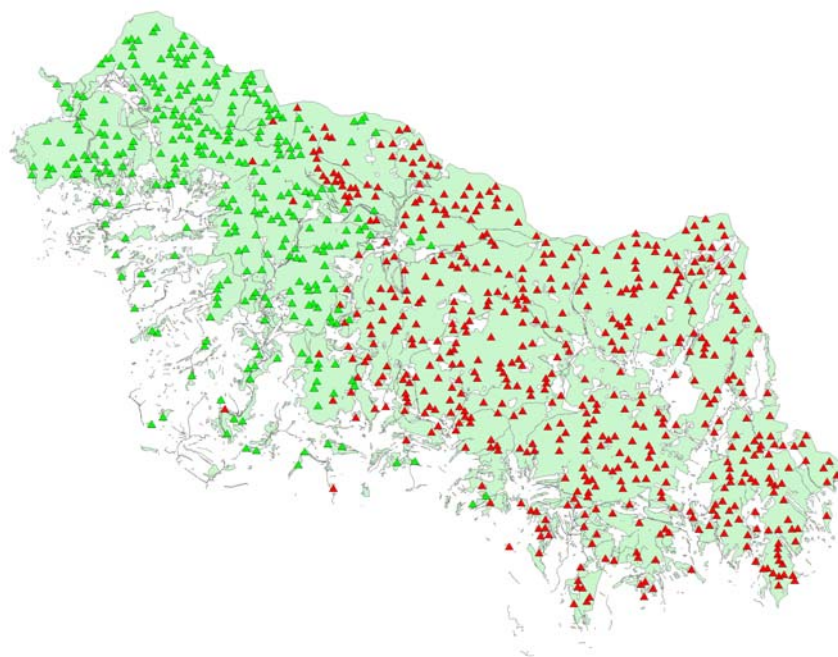
Betriebsinventur des Waldes

Václav Jansa

V roce 2009 odstartoval projekt provozní inventarizace lesa, jejímž cílem je vytvořit systém monitoringu pro potřeby hodnocení ekologických parametrů v KRNAP. Použitím technologie Field Map od firmy IFER získáváme statisticky podložené údaje o stavu lesního ekosystému pro celý NP. Systém je nastaven tak, aby na úrovni území spravovaného KRNAP poskytoval reprezentativní údaje o stavu lesních ekosystémů a umožňoval v pravidelných cyklech sledovat jejich vývoj. Stav lesních porostů je zjišťován statistickou provozní inventarizací v reprezentativní síti kruhových inventarizačních ploch. Základní vyhodnocovací a plánovací jednotkou je typ vývoje lesa (TVL), sdružující stanoviště s podobnou potenciální přirozenou vegetací a s velmi podobným vývojovým cyklem přírodního lesa závěrečného typu. TVL zároveň určuje cíl managementu v lesních porostech na příslušných stanovištích. Opakované použití metody statistické inventarizace poskytne managementu NP informace o dynamice vývoje lesních ekosystémů, například o jejich reakci na prováděná opatření.

Výstupy provozní inventarizace jsou také podkladem pro tvorbu nového lesního hospodářského plánu, který je základním nástrojem vlastníka pro management a hospodaření v lesích. Lesní hospodářský plán je v národním parku nástrojem přírodě blízkého hospodaření v souladu se zásadami péče o lesní porosty v NP.

Field Map je softwarová technologie umožňující rychlý a efektivní sběr dat v terénu a jejich následné kancelářské zpracování a vyhodnocení, je použitelná k řešení celé škály výzkumných úkolů především v lesnictví a krajinářství. Výhodou je spojení sofistikované numerické databáze a grafického prostředí na bázi ArcInfo. S výstupy je tedy možno pracovat v nejrůznějších aplikacích a softwarech.

Obr. Zpracované plochy v roce 2009

W 2009 r. rozpoczął się projekt bieżącej inwentaryzacji lasu, którego celem jest stworzenie systemu monitorowania na potrzeby ewaluacji parametrów ekologicznych w KRNAP.

Operating forest inventory taking started in 2009, the aim of which is to create monitoring system to allow ecological parameters evaluation in KRNAP.

Im Jahre 2009 wurde das Projekt einer Betriebsinventur des Waldes gestartet, deren Ziel es ist, ein Überwachungssystem zur Bewertung ökologischer Kennziffern auf dem Territorium des KRNAP zu schaffen.

Myslivecké hospodaření

Gospodarka łowiecka

Hunt management

Jagdwirtschaft

Josef Jon

Myslivost v KRNAP je mimo jiné podřízena jeho posláním, tj. dosažení rovnováhy mezi potřebami zvěře a zdravým nepoškozeným lesem.

Z tohoto důvodu byl také ustanoven jelenářský sbor, který každoročně schvaluje plány lovu pro oblast Krkonoše.

V ložském roce byl na základě normovaných a sčítaných stavů stanoven následující plán lovu pro režijní a pronajaté honitby.

Údaje o lovu:

honitba	jelen	holá	Sa jelení	srnec	holá	Sa srnčí	sele	lončák	Sa divočák
Mumlava	45	76	121	40	54	94			
uloveno	47	77	124	29	21	50	28	12	40
úhyn	1	4	5	7	18	25			
Labe	45	103	148	23	25	48			
uloveno	22	125	147	17	5	22	2	3	5
úhyn	1	23	3	2	17	19			
Úpa	38	104	142	28	40	68			
uloveno	22	99	121	19	6	25	1	4	5
úhyn	1	2	3	7	22	29			
Rýchory I	13	11	24	30	25	55	20	18	38
uloveno	12	13	25	25	14	39	13	15	28
úhyn		1	1	5	12	17			
Rýchory II	11	12	23	18	14	32	20	20	40
uloveno	7	14	21	18	10	28	14	11	25
Javorník	3	3	6	5	4	9	3	3	6
uloveno		1	1	5	1	6	3	3	6
úhyn									
Správa KRNAP	155	309	464	144	162	306	42	40	82
uloveno	110	329	439	113	57	170	61	48	109
úhyn	3	9	12	21	73	94	0	0	0

V současné době lesníci denně navštěvují krmná zařízení a přezimovací obůrky, kde je zvěři předkládáno seno, jadrné i dužnaté krmivo včetně speciální siláže.

Vzhledem k velmi tuhé zimě je zvěř prakticky zcela odkázána na pomoc člověka. I přesto očekáváme do konce zimy ještě značné úhyny zejména na srnčí zvěři, která hyne pod koly aut nebo je uštvána psy, jejichž majitelé jsou zcela bezohlední a nechají svoje miláčky volně pobíhat.

Kromě výše uvedeného přehledu bylo ještě uloveno 71 lišek, jedna kuna, 10 jezevců, čtyři psíci mývalovití a čtyři straky.

Dále byly zjištěny pobytové znaky rysa ostrovida a vydry říční.

Łowiectwo w KRNAP jest podporządkowane m. in. jego przesłaniu, tzn. osiągnięciu równowagi między potrzebami zwierząt a zdrowym lasem.

Hunting in KRNP is besides other things determined by its mission, i.e. achievement of balance between needs of game and a healthy undamaged forest.

Das Jagdwesen im KRNP ist unter anderem auch seiner Mission untergeordnet – d.h. das Gleichgewicht zwischen den Bedürfnissen des Wildes und einem gesunden und nicht geschädigten Wald zu wahren.

Rys je opět v Krkonoších

Ryś znów w Karkonoszach

Lynx back to Krkonoše Mountains

Der Luchs ist zurück im Riesengebirge

Radek Drahný

Pobytové stopy, které našli naši lesníci, potvrzují, že se do Krkonoš opět vrátil rys ostrovid.

„*Je to úžasná zpráva!*“ komentoval novinku ředitel Správy KRNP Jan Hřebačka. „*Sice jsme již v minulosti zaznamenali určité stopy, které naznačovaly, že Krkonošemi rys migroval. Letos jsme však získali jistotu, že se v Krkonoších vyskytuje. Zatím však nevíme, zda se jedná o migrujícího jedince, nebo jestli si tento rys hledá v Krkonoších své teritorium,*“ dodal. Jasným důkazem o jeho existenci byla stržená zdravá srna, ulovená způsobem, který v žádném lesníkovi nenechává pochyby o tom, kdo byl lovcem. Srna měla prokousnuté hrdlo, ale přitom na místě, kde byla nalezena, nebyla žádná barva. Navíc místo, kde jsme ji našli, bylo i tím samým místem, kde ji predátor ulovil. Lovce tedy musel být natolik silný, že ji zadával a držel na jednom místě, dokud nezhasla. Na rysa ukazuje i to, že z celé srny byl načatý pouze zadní běh.

Kolegové na polské straně hor mají s výskytem rysa také své zkušenosti. Kromě pobytových stop však již našli otisky jeho tlap a jednoho rysa dokonce v Jizerských horách srazilo auto.

Otázkou tedy zůstává, zda se jedná pouze o migrujícího jedince, nebo zda si nějaký rys mládě hledá nové teritorium. V současné době jsou však Krkonoše protkány řadou cest, stezek a chodníků. Několik set kilometrů turistických cest a cyklotras spolu s hustou sítí silnic a účelových komunikací nenabízí na relativně malém území, jakým Krkonoše jsou, divoké zvěři množství klidových území, kde může nerušeně žít. Pokud už taková území existují, jsou pod stálým tlakem návštěvníků, kteří se snaží prozkoumat zapomenuté či neprostopitelné části hor. To je však v rozporu s přirozenou potřebou zvěře na klid.

Rys ostrovid (*Lynx lynx*) je silně ohrožený druh kočkovité šelmy. V krkonošských hvozdech byl hojný v 17. a 18. století. Od začátku 19. století je považován za vyhynulého. V současné době jeho rozšíření brání likvidace jeho přirozeného prostředí. Domovem mu jsou oblasti smíšených a jehličnatých lesů středních a vyšších poloh, pokud možno s bohatým podrostem a skalními útvary, málo dotčené lidskou činností a lidmi málo navštěvované. Teritorium dospělého rysa závisí na úživnosti prostředí a pohybuje se od několika desítek po několik stovek kilometrů čtverečních.

Ślady obecności rysia, które w minionych dniach znaleźli leśnicy, potwierdzają jego powrót w Karkonosze.

Footprints found by our foresters in last days prove that Eurasian lynx has come back to Krkonoše Mountains.

Spuren seines Aufenthalts, die unsere Förster in letzter Zeit gefunden haben, zeugen davon, dass der Eurasische Luchs (Lynx lynx) ins Riesengebirge zurückgekommen ist.

Správa KRNAP získá od společnosti Škoda Auto 10 000 sazenic stromků

Dyrekcja KRNAP pozyska od spółki Škoda Auto 10 000 sadzodek drzewek
Administration of KRNAP will get 10 000 young plants from Škoda Auto
Die Verwaltung des KRNAP erhält von der Škoda Auto AG 10 000 Baumsetzlinge

Radek Drahný

Správa Krkonošského národního parku získala od Škoda Auto, a. s., v rámci projektu „Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom“ prostředky na výsadbu 10 000 sazenic stromků. Cílem projektu je podpořit nekomerční výsadbu především v místech ohrožených vodní či větrnou erozí, sesuvem půdy či škůdci.

Správa Krkonošského národního parku se opětovně stala úspěšným žadatelem v projektu akciové společnosti Škoda Auto s názvem „Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom“ a získala 119 000 korun na nákup a výsadbu 10 000 sazenic jedle bělokoré a listnatých dřevin. „Sazenice použijeme ke zlepšení druhové skladby lesních porostů v Krkonošském národním parku,“ uvedl Jan Hřebačka, ředitel Správy KRNAP. „Jedle a listnaté dřeviny, které plánujeme v rámci projektu letos vysadit, jsou pro les jednoznačně přínosem. Zvyšují jeho stabilitu, vytvářejí příznivější mikroklima a zvyšují jeho odolnost vůči škůdcům lesa,“ upřesnil Hřebačka.

Realizace projektu proběhne nejpozději do 31. prosince 2009 na místech určených Správou KRNAP v souladu s Plánem péče o Krkonošský národní park.

Dyrekcja KRNAP pozyskała od spółki Škoda Auto, a. s., w ramach projektu „Jedno drzewo za każdy samochód sprzedany w RCz“ („Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom“) środki na posadzenie 10 000 sadzonek drzewek. Celem projektu jest wspieranie niekomercyjnego zadrzewiania. Szczególnie dotyczy to miejsc zagrożonych erozją wodną lub wiatrową, osunięciami ziemi i szkodnikami.

Administration of KRNAP acquired from Škoda Auto, a.s. funds for planting 10 000 of seedlings within the project “One tree plant for one car sold”. The aim of the project is to support non-commercial planting, mainly in the areas endangered by water or wind erosion, earth slide or pests.

Im Rahmen des Projekts „Für jedes verkaufte Auto – ein gepflanzter Baum“ erhielt die Verwaltung des KRNAP von der Škoda Auto AG Mittel zur Auspflanzung von 10 000 Baumsetzlingen. Das Projekt verfolgt das Ziel, die nicht kommerzielle Auspflanzung zu fördern und dies namentlich an von Wasser- oder Winderosion, Erdbeben oder Schädlingen bedrohten Orten.

Padl král krkonošských smrků

Padł król karkonoskich świerków

Krkonoše Mountains spruce king fell down

Ende der Königin der Riesengebirgsfichten

Jiří Dvořák

Když jsme před čtyřmi lety (Krkonoše – Jizerské hory č. 7/2005) publikovali článek o největších krkonošských smrcích, ani ve snu nás nenapadlo, že již za pár let budeme nuceni přepsat pořadí těchto velikanů. Panování nad krkonošskými lesy totiž definitivně ukončil dosavadní král smrků – Danehlův smrk z údolí Roudnického potoka mezi Poniklou, Roudnicí a Víchovsou Lhotou. Rostl na dně údolí, několik set metrů pod samotou Kákovem, rázovitým mlýnem-hostincem.

Jako první vás jistě napadne, že smrk padl za oběť krátké, ale prudké vichřici z podvečera 23. července, o jejíchž následcích jsme psali minule. Je tomu trochu jinak. Zmíněná bouře sice zřejmě stabilitu stromu podstatně narušila, nicméně kákovský král smrků ji ještě přečkal. Podle lesního Martina Šikoly, v jehož lesnickém úseku se údolí nachází, smrk padl až 17. srpna 2009, kdy se mezi 19. a 21. hodinou západem Krkonoš prohnal nárazový vítr, který „shodil“ kus lesa např. poblíž nádraží v Jablonci nad Jizerou. Jak ale lesní poznamenal, strom byl poněkud nakloněný již v minulém roce, kdy byl na místě na obhlídce s vlastníkem lesa.

Danehlův smrk měl v době měření v roce 2005 obvod kmene (ve 130 cm nad zemí) 430 cm, objem byl spočítán na 23,5 m³ a výška změřená lesnickým výškoměrem byla 52 metrů. Přesnost výpočtu se potvrdila přeměřením ležícího stromu pásmem. Smrk měl opravdu přesně oněch 52 metrů! Z měření padlého velikána ještě například vyplynulo, že první živá větev rostla až ve výšce 15,5 m, souvislé zavětvení bylo od 18 m výšky. Jedinečná byla možnost prohlédnout si vrcholek padesátimetrového stromu: přírůsty již byly velmi malé, větvičky tuhé s hustým jehličím, přičemž za posledních 5 let strom přirostl o pouhé 23 centimetry. A věk velikána? Letokruhy prozradily, že stáří smrku bude asi 155 let, což je méně, než se odhadovalo. Za rychlý růst do mohutných rozměrů smrk vděčil ideálními stanovištními podmínkám – chráněné poloze na dně údolí a na břehu potoka.

Zpracování stromu se ujala firma Strombuch pana Buchara a pana Berana z Jilemnice. V pátek 11. září byl kmen za asistence médií odvětven a pořezán. Protože dřevo bylo na větší části délky postiženo hnilobou, byl rozřezán na pět dvoumetrových špalků (které budou rozštíhány na palivo) a několik delších klád. Kubatura dřeva byla spočítána na 18 m³, spolu s klestem se objem stromu bude blížit 20 m³; rozdíl oproti původnímu výpočtu vyplynul z větší sbíhavosti kmene. Pařež a spodní nejvíce prohnílá část kmene však byly ponechány na místě jako památka na velikána a časem budou doplněny informační tabulí. Navíc budou pro budoucnost uchovány, v Krkonošském muzeu ve Vrchlabí uloženy a dendrologickému výzkumu podrobeny kruhové výřezy („koláče“) z nejspodnějšího špalku, jenž majitel lesa pan Pavel Tomíček, který se zpracování stromu také zúčastnil, věnoval Správě KRNP.

Král zemřel – ať žije král! se dříve volávalo při výměně panovníků. V Krkonoších na uvolněný trůn po Danehlově, či chcete-li Kákovském smrku nastoupil Ambrožův smrk chráněný jako přírodní památka v údolí pod Levínkem mezi Beneckem a Vítkovicemi. Ale i v bezprostřední blízkosti padlého velikána dorůstají jeho nástupci; v tomtéž porostu se totiž nachází dalších dvanáct smrků s obvodem větším než tři metry.

Świerk Danehla (Danehlův smrk) z doliny Roudnickiego Potoku między Poniklą, Roudnicami a Vichovską Lhotą padł ofiarą krótkiej ale gwałtownej wichury wieczorem 23 lipca. Miał 155 lat i 52 m wysokości.

Denel's spruce from the valley of Roudnice creek between Poniklá, Roudnice and Vichovská Lhota fell sacrifice to short but heavy windstorm in the evening on July 23rd. It was 155 years old and 52 m high.

Die Daniel-Fichte (Danehlův smrk) aus dem Tal des Baches Roudnický zwischen Ponikla, Roudnice und Vichovská Lhota fiel einem kurzen, aber heftigen Sturm am frühen Abend des 23. Juli zum Opfer. Sie war 155 Jahre alt und war 52 Meter hoch.

5. VÝZKUM

Badania Research Forschung

Výzkum v KRNAP Badania w KRNAP Research in KRNAP Forschung im KRNAP

Jaroslav Andrlé, Eva Martinová

Koordinaci výzkumných úkolů a projektů zajišťuje oddělení ochrany přírody. Stejně oddělení vede databázi o probíhajícím i ukončeném výzkumu a monitoringu, včetně průběžných a závěrečných zpráv. Tato databáze byla přepracována a uveřejněna online na <http://knihovna.krnep.cz> pro potřeby široké veřejnosti.

V roce 2009 bylo pro území KRNAP a jeho ochranného pásma vydáno 222 povolení ke vstupu do zvláště chráněných částí krkonošské přírody. Povolení byla vydána badatelům širokého spektra českých vysokých škol, univerzit, výzkumných institucí, ale i badatelům vystupujícím jako fyzické osoby.

Oborové složení vydaných povolení bylo následující:

Fauna – 29, flóra, lišejníky a mechy – 38, fauna a flóra – 6, geologie – 37, geomorfologie, vodopády – 8, klimatologie, laviny – 13, lesní hospodářství – 58, pedologie – 2, rekreace a cestovní ruch – 3, speleologie – 1, těžba nerostných surovin – 5, zemědělství – 3, fotodokumentace a film – 14, biodiverzita – 4, nespecifikováno – 1. Uvedené údaje uvádějí pouze počet vydaných povolení k výzkumu, počet skutečně probíhajících bádání se může lišit. Některé výzkumné aktivity totiž nepotřebují ke své práci vstupovat do zvláště chráněných částí přírody, a tedy ani žádat o povolení. Odborní pracovníci Správy zajišťují především dlouhodobý monitoring zvláště chráněných částí přírody.

Koordinowaniem działań badawczych i projektów zajmuje się dział ochrony przyrody. Ten sam dział prowadzi bazę danych na temat realizowanych i zakończonych badań i monitoringów, w tym raportów bieżących i końcowych, baza danych została zmodyfikowana i opublikowana online dla potrzeb ogółu społeczeństwa na <http://knihovna.krnep.cz>.

Coordination of research tasks and projects is secured by department of nature protection. The same department keeps database of both the proceeding and completed research and monitoring, included the continuous and final reports. This database was revised and published online on <http://knihovna.krnep.cz> to be used by general public.

Für die Koordination der Forschungsaufgaben und Projekte zeigt das Referat für Naturschutz verantwortlich. Das gleiche Referat führt auch die entsprechende Datenbasis über gerade laufende oder abgeschlossene Forschungs- und Monitoringprogramme, einschließlich aller Zwischen- und Abschlussberichte. Diese Datenbasis wurde nun überarbeitet und Online auf der Website <http://knihovna.krnep.cz> der breiten Öffentlichkeit zur Verfügung gestellt.

Studentská konference Morušky

Morwowe spotkanie studentów Student Cloudberry Session „Maulbeer-Studententreffen“

Jaroslav Andrlé

Historie studentské konference Morušky je relativně krátká, první ročník se uskutečnil teprve před čtyřmi lety v Rokytnici nad Jizerou. Letošní čtvrtý ročník se konal na Rýchorské boudě první březnový týden (5.–8. 3. 2009) za účasti 30 českých i polských studentů. Konference se zúčastnili studenti z pražské Karlovy univerzity, dále z Univerzity Palackého Olomouc, Univerzity Hradec Králové, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České zemědělské univerzity v Praze a v neposlední řadě i studenti Masarykovy i Mendelovy univerzity v Brně. Z polské strany byla zastoupena Universita Silesia z Katovic a též universita Wroclavská či Varšavská.

Ze všech příspěvků byl odbornou porotou vyhodnocen jako nejlepší příspěvek Pawła Wąsowicze, studenta University Silesia, na téma „What links Karkonosze and Bavaria? Phytogeographical reserach on Sudete's populations of Arabidopsis halleri (Brassicaceae)“. Autor příspěvku získal mimo jiné roční předplatné časopisu Krkonoše – Jizerské hory.

Na konferenci byli pozváni také odborníci – dr. Otakar Schwarz, náměstek ředitele KRNAP, který celou konferenci jménem pana ředitele zahájil, dále pak doc. Michal Hejzman seznámil posluchače s dostupností fosforu pro rostliny v horském prostředí, prof. Jan Čermák z Mendelovy univerzity přednesl příspěvek na téma stromy a voda. Nelze nezpomenout na příspěvek dr. Cudlína z České akademie věd o horských ekosystémech. Polské přednášející reprezentoval dr. Krzysztof Parzóch z Wroclavské university, který přiblížil problémy s erozí horských cest a nabídl i možná řešení.

Při organizaci konference velmi pomohla zejména Mgr. Roksana Knapik z KPN, dr. Helena Leblochová a kolektiv pracovníků Rýchorské boudy a v neposlední řadě též kolegové z oddělení ochrany přírody. Fotografie a videozáznam konferenčních příspěvků pořídil Mgr. Jiří Bašta. Příští jubilejní pátý ročník se uskuteční začátkem roku 2010 na polské straně, a to v okolí Schroniska Samotnia.

Druhý cyklus vědecko-populárních přednášek Zámek

Drugi cykl popularnonaukowych prelekcji „Zámek“

The second cycle of scientific and popular lectures “Zámek”

Zweiter Zyklus populärwissenschaftlicher Vorträge

Jaroslav Andrlé

Na podzim roku 2009 se ve velké zasedací místnosti Zámku ve Vrchlabí uskutečnil již třetí ročník přednášek „Zámek“, které pořádala Správa KRNAP ve spolupráci s MěÚ Vrchlabí. Letos stejně jako loni byly na programu čtyři přednášky, na které byl již tradičně vstup zdarma. A co nás v roce 2009 na zámku potkalo? Nejprve jsme se spolu s dr. Dolným z Ostravské univerzity vydali do světa vážek, abychom se dozvěděli něco o životě, ohrožení a ochraně těchto nádherných tvorů. Poté jsme se díky dr. Pavlovi z ornitologické laboratoře Palackého univerzity v Olomouci obrazně vydali až na zamrzlý světadíl, kde nám byly odborně představeni tamější ptačí obyvatelé. Spoustu otázek spojených s politikou a ekologií nám v následující přednášce svým poutavým a humorným způsobem zodpověděl a nové úhly pohledu nabídl pan dr. Rynda, vedoucí Katedry sociální a kulturní ekologie Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Celý cyklus již tradičně uzavřel zástupce Správy KRNAP. Tentokrát nám dr. Vaněk představil hmyz a podobnou žoužel, kterou potkáváme v Krkonoších, aniž bychom o tom často věděli.

Jednotlivé přednášky byly poměrně hojně navštěvovány, a to nejen zaměstnanci Správy KRNAP. Cyklus přednášek by měl pokračovat čtvrtým ročníkem i v roce 2010.

GLORIA (The Global Observation Research Initiative in Alpine Environments)

Petra Šťastná, Stanislav Březina, Roksana Knapik (KPN), Jaroslav Andrlé, Josef Harčarik, Alena Ševců (Štrojsová)

V předchozím roce byly Krkonoše zapojeny do celosvětového projektu zkratkou nazývaného GLORIA a staly se tak jedním z monitorovacích míst pilotního projektu zabývajícího se projevy globálních klimatických změn v horských ekosystémech. Ke stávajícím čtyřem vrcholům východní části hor (Luční a Studniční hora, Mały Szyszak a Szrenica), kde byly monitorovací práce skončeny v roce 2008, byl v roce 2009 přidán ještě vrchol Vysokého Kola, aby aspoň částečně byly zastoupeny i západní Krkonoše. Na něm byly vytyčeny tři typy různě velkých čtverců pro každou světovou stranu a v nich podrobně zapsány všechny nalezené rostlinné druhy včetně jejich pokryvnosti. Dále bylo zaznamenáno množství kamenů, rostlinného opadu, trusu zvěře a dalších faktorů prostředí. Všechny čtverce byly podrobně vyfotografovány a na vrcholy byly umístěny teploměry zaznamenávající teplotu po několika hodinách. Určování a pokryvnost lišejníků a mechů provedli pozvaní specialisté.

U ostatních vrcholů byla prováděna technická opatření, např. pořizování fotografických snímků, stahování dat z teploměrů, oprava značení monitorovacích ploch. První výsledky z dat byly prezentovány na 7. vědecké konferenci Geoekologické problémy Krkonoš ve Szklarské Porebě 21.–23. 9. 2009 pořádané Správami KPN a KRMAP (<http://www.kpnmap.pl/pl/konferencja-gpk,176>). Týkaly se převážně nálezů u lišejníků. Podrobnější článek o zjištěných výsledcích vyjde v místním vědeckém sborníku Opera Corcontica (http://www.krnapp.cz/index.php?option=com_wrapper&Itemid=68) v roce 2010.

Krkonoše se staly jedním z monitorovacích míst pilotního projektu zabývajícího se projevy globálních klimatických změn v horských ekosystémech.

Krkonoše Mountains became one of the monitoring places of the pilot project dealing with global climatic changes demonstrations in mountains ecosystems.

Das Riesengebirge ist zu einer der Monitoring-Stellen eines Pilotprojekts geworden, das sich mit globalen Klimaveränderungen in Gebirgsökosystemen befasst.

Konference Geoekologické problémy Krkonoš Konferencja Problemy geoekologiczne Karkonoszy Conference Regarding the Geo-Ecological Problems of the Krkonoše Mountains Konferenz für Geoökologische Probleme im Riesengebirge

Petra Šťastná, Jaroslav Andrlé

Již tradičně se v tříletém cyklu uskutečnilo v roce 2009 setkání vědeckých pracovníků na podzimní konferenci ve Szklarské Porebě. Tentokrát se organizace zhostila polská strana národního parku Krkonoše. Celkem se akce zúčastnilo kolem stovky lidí, bylo předneseno 56 přednášek a prezentováno 48 posterů z oborů: biotická příroda, klimatologie, lesní ekosystémy, nelesní ekosystémy, management a sociální vědy. Výstupem ze všech prezentovaných příspěvků byl sborník abstraktů, jež obdrželi účastníci. Zvláště přínosné příspěvky vyjdou v roce 2010 v rámci místního vědec. sborníku Opera Corcontica (http://www.krnapp.cz/index.php?option=com_wrapper&Itemid=68). Dvoudenní sezení na přednáškách doplnily celodenní exkurze do Jizerských hor, Sněžných jam a Jagniatkówa. Významnou událostí celého setkání bylo vyhlášení českých a polských krkonošských rašelinišť 11. bilaterální RAMSAR lokalitou panem Tobiaszem Salaté ze sekretariátu Ramsarské konvence.

Jesienią 2009 r. w Szklarskiej Porębie odbyło się tradycyjne cotrzyletnie spotkanie pracowników naukowych w ramach konferencji naukowej. Tym razem rolę organizatora pełniła polska

strona parku narodowego. W przedsięwzięciu uczestniczyło łącznie około stu osób, zaprezentowanych zostało 56 prezentacji i 48 posterów.

As usual in the three years period, meeting of researches took place in 2009 at the autumn conference in Szklarska Poreba. Polish part of Krkonoše national park took charge of organization this time. The event was attended by about a hundred people all together, 56 lectures were performed and 48 posters were presented.

Diese nun schon traditionell im Drei-Jahres-Rhythmus veranstaltete Herbstkonferenz fand im Jahre 2009 in Szklarská Poręba statt. Diesmal nahm sich der polnische Riesengebirgsnationalpark der Organisation der Konferenz an. Insgesamt nahmen ca. 100 Menschen an der Konferenz teil, es wurden 56 Vorträge gehalten und 48 Poster präsentiert.

Turismus

Turystyka

Tourism

Tourismus

Petra Šťastná

V rámci odvětví cestovního ruchu byla kromě běžné agendy ve spolupráci s Krkonošemi – svazkem měst a obcí vypracována koncepce týkající se pravidel, počtu a typu veřejných hromadných akcí konaných na území KRNAP.

Dále byly zpracovány výsledky monitoringu cykloturistiky na území Zlatého návrší a okolí Luční boudy za období 2008. Monitoring byl proveden nezávisle Správou KRNAP a dr. M. Čihařem a kolektivem studentů z Ústavu pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Výsledky byly opublikovány v časopisu Krkonoše – Jizerské hory:

http://krkonose.krnapp.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=10482&Itemid=32.

Na žádost České asociace horských vůdců (ČAHV), <http://www.horskyvudce.com>, začala jednání nad možným působením této organizace v Krkonoších. Zájmem ČAHV pro svou činnost v Krkonoších je pořádání lavinových kurzů, skialpinistických výletů a lezení na ledopádech. Konkrétní podmínky, trasy a možné činnosti budou dojednány v následujícím roce 2010.

Ze studentské činnosti byly skončeny tyto práce, které je možno zapůjčit v knihovně Správy KRNAP:

- Kouřilová Pavla – Skialpinismus a možnosti jeho legalizace v Krkonošském národním parku, diplomová práce
- Šorm Ivo – Turistika a sport v KRNAP a jejich vlivy na životní prostředí, bakalářská práce

Výběr řešených témat v roce 2009:

- Bláhová Alena – Faktory ovlivňující druhovou bohatost uměle zatravňovaných sjezdovek, bakalářská práce
- Machatová Věra – Přístupnost národních parků a chráněných krajinných oblastí pro osoby s hendikepem pohybového omezení a nevidomé, diplomová práce
- Beranová Zuzana – Ekoturistika v národních parcích Krkonoše a Yellowstone, bakalářská práce
- Klomínský Jaroslav – Dostupnost vrcholu Sněžky, diplomová práce
- Zahradníková Šárka – Veřejnost a ochrana přírody: možnosti psychologické intervence, diplomová práce
- Málek Petr – Environmentální témata a informační servis veřejnosti na území KRNAP, bakalářská práce
- Bujalský Petr – Osvětlení sjezdových tratí, diplomová práce

Botanický inventarizační průzkum

Botaniczne badania inwentaryzacyjne

Botanic inventory research

Botanische Inventarisierungsforschung

Petra Šťastná, Josef Harčarik, Jitka Zahradníková, Irena Špatenková, Jaroslav Andrlé

Tak jako v loňském roce proběhl botanický průzkum části území Krkonoš. Cílem tohoto průzkumu je systematický a podrobný sběr údajů o stávající flóře a vegetaci na území národního parku, jež se v průběhu desítek let neustále vyvíjí. Podrobně byl popsán v loňské ročence Správy KRNAP.

Revizní průzkum složení vegetace proběhl na některých maloplošných územích s mimořádným významem. Konkrétně se jednalo o přírodní památku Lom Strážné a PP Slunečná stráň. U PP Lom Strážné se ukázalo, že za téměř patnáctiletou dobu od poslední revize se místní prostředí poměrně značně proměnilo a bude třeba použít managementový zásah, který omezí rozvoj náletových dřevin. Nicméně i přesto bylo v lokalitě nalezeno 15 druhů chráněných a z červeného seznamu druhů rostlin v ČR. Mezi nejvýznamnější nalezené druhy lze zařadit např. orchideje krušík širokolistý, bradáček vejčitý, vemeník dvoulistý a vstavač Fuchsův, který v lomu tvoří populaci kolem 870 jedinců, dále pak vzácná hruštička menší, či zajímavý běžnější čípek objímavý nebo parazitická lněnka alpská aj. Ve srovnání s rokem 1998 byl nově potvrzen výskyt lilie zlatohlavé, vrance jedlového a hořce tolitovitého. Na PP Slunečná stráň pak bylo nalezeno dokonce 26 chráněných druhů, což dokazuje úspěšnost i když poměrně náročného obhospodařování podmáčeného území. Nelze vypsát všechny významné druhy, ale nelze nezmínit výskyt stovek rostlin upolínu nejvyššího, všivce lesního, bledule jarní, desítek rostlin pětiprstky žežulník nebo vzácný výskyt vrby plazivé, které dokazují významnost lokality pro druhovou biodiverzitu Krkonoš.

Prvotní inventarizační průzkum byl proveden u navrhovaných přírodních památek – lokalita Na Homoli a na louce u Hoffmanových Bud. V obou případech se jedná o luční společenstva s výskytem populací zvláště chráněných druhů. Na Homoli roste, kromě dalších zajímavých druhů, početná populace vstavače osmahlého, který je v Krkonoších poměrně vzácný a na loukách u Hoffmanek silně početná populace všivce lesního.

Na loukách Zadních Rennerovek založili pracovníci oddělení ochrany přírody monitorovací plochy pro sledování vývoje různých typů společenstev. Tyto plochy byly založeny před zahájením managementových opatření, které zde s různými přestávkami nebyly prováděny ca 15 let. Při té příležitosti byla nalezena nová lokalita se vzácnou zdrojovkou hladkosemennou a zbytky zachovalejších fragmentů druhově bohatých společenstev s violkou sudetskou či malou kapradinou vratičkou měsíční.

Celem tych badań jest systematyczne i dokładne zbieranie danych na temat istniejącej flory i roślinności na terenie parku narodowego, która w ciągu dziesięcioleci nieustannie się rozwija. Badania opisane zostały szczegółowo w zeszytowanym biuletynie rocznym Dyrekcji KRNAP.

The aim of this research is systematic and detailed data collection of the existing flora and vegetation, which has been continuously developing in the process of tens of year. It was described in details in KRNAP Administration last year's almanac.

Ziel dieser Forschung ist die systematische und detaillierte Sammlung von Daten über die existierende Flora und Vegetation auf dem Gebiet des Nationalparkes, die sich im Laufe der Jahrzehnte ständig verändert und weiter entwickelt. Sie wurde eingehend im vorangegangenen Jahrbuch der KRNAP-Verwaltung beschrieben.

vstavač osmahlý

Inventarizační průzkum lišejníků

Badania inwentaryzacyjne porostów

Lichen inventory research

Inventarisierungsforschung – Flechten

Petra Šťastná, Jitka Zahradníková, Jaroslav Andrlé

Kromě lokalit v rámci projektu GLORIA byly zmapovány skály dvou lomů (Černý Důl a Horní Lánov) lichenologem p. Haldou. Lišejníky mají jako jedni z mála organismů schopnost obsadit a přežít na velmi extrémních stanovištích jako jsou holé skály nebo kameny. Většinou lidí pro svůj vzhled a rozměry zůstávají neznámí a to i kvůli tomu, že vůbec není jednoduché rozlišovat jednotlivé druhy. Znalost lišejníků se tak vztahuje na pár odborníků v ČR. I přesto však má význam zabývat se na první pohled nezajímavou skupinou, protože nám může prozradit zajímavé souvislosti, které by jinak zůstaly skryty. Např. lišejníkové druhy velmi dobře fungují jako indikátory zachovalosti přírodního prostředí, protože citlivě reagují na každou změnu. V případě lomu v Černém Dole byla objevena významná hávnatka dvouprstá (*Peltigera didactyla*) a ohrožená hávnatka obetkaná (*Peltigera praetextata*), v Horním Lánově pak pět druhů silně ohrožených a řada dalších velmi významných zástupců.

Inventarizační průzkum zoologický

Badania inwentaryzacyjne – zoologia

Zoological inventory research

Zoologische Inventarisierungsforschung

Petra Šťastná, Jan Vaněk, Jaroslav Andrlé

V roce 2009 proběhly mimořádné průzkumy vodní fauny řeky Labe za účelem zmapování dopadů každoročně konaných květnových závodů v kanoistice a raftingu. První studie byla zpracována M. Rulíkem, který se věnoval studiu bentosu, laicky řečeno drobným organismům žijícím u dna řeky. Další výzkum se týkal vlivu extrémních průtoků na rybí společenstvo, zpracovaný ichtyologem P. Dvořákem, které kromě závodu provází i tréninkové hodiny. V obou studiích se ukázal významně negativní vliv nepřírodně rychlého nástupu a ústupu povodňových vln, které navíc svou mohutností přesahují průtoky vody při jarním tání a povodních. U rybí osádky došlo ve značném množství k úhynům, což se týkalo hlavně plůdku, který se po náhlém ústupu nestačil vrátit do koryta řeky. Dále bylo na řadě těl odchycených ryb zaznamenáno mechanické poškození. Výrazné devastující účinky extrémních průtoků se nejvíce projevilo u druhů, které jsou vázány na dno či jeho sedimenty, což se týkalo i zvláště chráněného druhu vranky obecné (*Cottus gobio*), u které bylo po závodech zjištěno průkazné snížení početnosti. Z těchto výsledků budou v roce 2010 vyvozena opatření, aby v budoucnu nedocházelo k výše popsaným negativním dopadům.

Z oblasti entomologie proběhlo mapování několika významných skupin hmyzu. Je snaha o postížení a rozšíření znalosti co největšího spektra organismů na území národního parku a jeho ochranného pásma. J. Skála a T. Kadlec mapovali výskyt druhů motýlů na lokalitě Bíner, Černý Důl, Peklo a Na Homoli, pouze jedním druhem, a to okáčem menším (*Erebia sudetica*), se zabývali G. Baďurová, I. Slámová, I. Černá a M. Konvička, kteří se zajímali o jeho výskyt v Krkonoších a životní biologii. Druhy brouků se detailně zabýval T. Kopecký na lokalitách PP Bíner, PP Lom Strážné, PP Peklo a PP Slunečná stráň. Řada jednotlivých druhů je striktně vázaná na určitý typ biotopu a tak se kvůli mizející pestrosti přírodního prostředí stávají vzácnými. Kromě brouků byly sesbírány i další skupiny hmyzu, které čekají na určení odborníky. Malaiseho pastmi pak byly pracovníky Správy KRNP učiněny sběry hmyzu na Slunečné stráni, Zrcadlovém potoce a Pekelském potoce.

střevlík Scheidlerův

6. STÁTNÍ SPRÁVA

Administracja państwowa

State Administration

Staatliche Verwaltung

Vývoj v legislativě

Rozwój prawodawstwa

Development of Legislature

Entwicklung der Legislative

Jindřich Sýkora

V roce 2009 došlo k šesti změnám v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a ke dvěma změnám v navazujícím právním předpisu – vyhlášce č. 395/1992 Sb. Nařízením vlády č. 371/2009 Sb. byla provedena změna v národním seznamu evropsky významných lokalit a vyhláškou č. 316/2009 Sb. bylo upraveno držení živočichů dočasně nebo trvale neschopných přežít ve volné přírodě a stanovena péče o tyto živočichy v záchranných stanicích.

- Novelou provedenou zákonem č. 223/2009 Sb. byly upraveny podmínky autorizace pro posuzování v rámci Soustavy NATURA 2000.
- Novela provedená zákonem č. 227/2009 Sb. upravuje poskytování údajů orgánům ochrany přírody MV nebo Policii ČR (s účinností od 1. 7. 2010).
- Novela provedená zákonem č. 281/2009 Sb. (s účinností až od 1. 1. 2011) převádí vymáhání pokut za přestupky a protiprávní jednání z celních úřadů na správy národních parků.
- Novela provedená zákonem č. 291/2009 Sb. doplnila kompetence České inspekce životního prostředí v oblasti kontroly dle zákona o zemědělství.
- Novela zákona o ochraně přírody a krajiny provedená zákonem č. 449/2009 Sb. představuje rozsáhlý zásah do textu zákona. Bylo nutné k ní přistoupit na základě řízení zahájených po upozornění Evropskou komisí, že Česká republika nedostatečně transponovala obě relevantní směrnice – směrnici o ptácích a směrnici o stanovištích. Transpozice byla provedena zákonem č. 218/2004 Sb. těsně před vstupem ČR do Evropské unie. Komise vyjmenovala řadu ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, která nejsou v souladu s texty obou směrnic.

Pokud by ČR ke změnám v zákoně nepřistoupila, hrozily by jí v zahájených řízeních a po rozhodnutí Evropského soudního dvora přísné sankce ze strany Evropských společenství. Dalšími důvody pro novelu zákona byla příslušná usnesení vlády o zjednodušení podnikatelského prostředí a odstraňování administrativních zátěží podnikatelů, jakož i usnesení o provedení analýzy kompetencí vykonávaných v rezortu MŽP.

V zákoně došlo k mnoha změnám, které vedly ke zpřesnění, resp. k novému naformulování mnoha ustanovení v oblasti soustavy NATURA 2000, prokazování původu zvláště chráněného druhu, druhové ochrany a přerozdělení kompetencí s cílem, aby v určitém území rozhodoval jen jeden orgán ochrany přírody a aby ústřední orgán nerozhodoval v 1. stupni. Tak přešly kompetence ke kácení dřevin rostoucích mimo les v ochranném pásmu NP z obcí na správy a výjimky ze zákazů v národních parcích z vlády též na správy. Změny prodělalo i ustanovení o vyhlásování zvláště chráněných území a zón. Velmi zásadní změnou je i odebrání kompetencí správám národních parků k vydávání nařízení (dříve vyhlášek) a jejich převedení buď do režimu vydávání opatření obecné povahy, nebo do kompetencí ministerstva.

- Poslední novela č. 381/2009 Sb. odstranila tři chyby v kompetencích, k nimž došlo v novele předposlední, a přehledně vyjmenovala kompetence správ národních parků a chráněných krajinných oblastí, stanovila jejich sídla a správní obvody.

Navazující právní předpis (vyhláška č. 395/1992 Sb.) ve dvou novelizacích zrušil některé původní vyhlášovací předpisy, které již byly nahrazeny novými.

Nařízení vlády č. 371/2009 Sb. zařadilo do národního seznamu 233 nových evropsky významných lokalit, řadu dalších upravilo, sloučilo, dílčím způsobem pozměnilo a několik i zrušilo. Celkový počet těchto lokalit se blíží 1100. V roce 2009 byly také vlastními zřizovacími předpisy vymezeny poslední dvě zamýšlené ptačí oblasti – rybník Dehtář a Jihočeské rybníky. Tím počet PO stoupl na 41.

Vyhláška č. 316/2009 Sb. o handicapovaných živočišných stanovila bližší podmínky držení těchto živočichů, upravila působnost záchranných stanic a způsob zapojení handicapovaných živočichů do volné přírody.

V roce 2009 bylo vydáno 730 závazných stanovisek a 278 správních rozhodnutí (včetně usnesení). Odbor obdržel 785 pozvánek na jednání vypsaná stavebními úřady a vodoprávními úřady obcí s rozšířenou působností.

V sankční oblasti bylo uloženo 36 pokut: 1 za přestupky na úseku státní správy myslivosti (celkem 1000 Kč) a 35 pokut za přestupky a protiprávní jednání v ochraně přírody a krajiny v celkové výši 292 tisíc Kč + 32 tisíc Kč jako náhrady nákladů řízení.

V devíti rozhodnutích o stanovení výše odvodů za odnětí ze zemědělského půdního fondu byly předepsány odvody v celkové výši 25 258 Kč.

W 2009 r. doszło do sześciu zmian w ustawie o ochronie przyrody i krajobrazu z 1992 r. nr 114 (Zákon č. 114/1992 Sb.) i do dwóch zmian w nawiązującym do niej dekrete z 1992 r. nr 395 (vyhláška č. 395/1992 Sb.).

Na mocy rozporządzenia rządu z 2009 r. nr 371 (Nařízení vlády č. 371/2009 Sb.) przeprowadzona została zmiana w krajowej liście miejsc o znaczenie europejskim, a na mocy rozporządzenia z 2009 r. nr 316 (vyhláška č. 316/2009 Sb.) zmodyfikowane zostały zasady przetrzymywania zwierząt tymczasowo lub trwale niezdolnych do życia w naturze i ustanowiona została opieka nad tymi zwierzętami w azylach dla zwierząt.

Code no. 114/1992 Coll; on nature and landscape was amended 6 times in 2009 and a connecting legal regulation – decree no. 395/1992 Coll.; was amended twice.

Amendment to the national list of European important localities was performed by Decree of the government no. 371/2009 Coll; and keeping animals temporarily or permanently enabled to survive in free nature and care of these animals in rescue stations was regulated by Decree no. 316/2009.

2009 kam es zu 6 Änderungen im Gesetz Nr. 114/1992 Slg., Natur- und Landschaftsschutzgesetz, sowie zu 2 Änderungen in anknüpfenden Rechtsvorschriften – in der Verordnung Nr. 395/1992 Slg. Kraft der Regierungsverordnung Nr. 371/2009 Slg. wurde eine Änderung im nationalen Verzeichnis der Gebiete von gemeinschaftlicher Bedeutung durchgeführt und kraft der Regierungsverordnung Nr. 316/2009 Slg. wurde die Haltung von Lebewesen, die vorübergehend oder ständig unfähig sind, in freier Wildbahn zu überleben, neu geregelt sowie die Bedingungen zur Pflege dieser Lebewesen in Rettungsstationen festgelegt.

Cyklotrasy k Luční a Labské boudě

Szlaki rowerowe do schronisk Luční i Labská Bouda

Bike routes to Luční and Labská chalets

Radwandrouten zur Luční und Labská bouda (Wiesenbaude u. Elbfallbaude)

Hana Slavičková

Správa KRNAP vydala v červnu 2009 dvě rozhodnutí, kterými souhlasila s vyhrazením cyklotras v trasách: Vrbatova bouda – Labská bouda a Výrovka – Luční bouda. Obě tyto trasy navazují na síť stávajících cyklotras, které byly na území KRNAP vyhrazeny již v roce 1996.

Obě cyklotrasy vedou nejcennějšími částmi území KRNAP (její I. zónou), obě končí u velkých turistických bud. Z žádné z nich se nedá legálně pokračovat na kole dál, po obou je nutné, aby se cyklisté vrátili zpět do výchozího místa a napojili se opět na síť vyhrazených a označených cyklotras.

V první fázi byly obě trasy vyhrazeny na zkušební dobu jednoho roku (do 30. 6. 2009), po vyhodnocení využívání obou tras a hlavně po porušování zákazu pokračovat dál bylo rozhodnuto, že budou obě trasy opět vyhrazeny, ovšem v rozdílném režimu.

Vyhrazení cyklotrasy v úseku Vrbatova bouda – Labská bouda bylo odsouhlaseno opět jen na jeden rok (přesněji na období od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2010), protože se vyskytlo více případů porušení zákona o ochraně přírody a krajiny (nejčastěji tím, že cyklisté vyjížděli z vyhrazené cyklotrasy a zajížděli k prameni Labe, kam je pohyb povolen pouze pěším).

Správa KRNAP zajistila technickými prostředky výraznější informování cykloturistů o tom, které části cest jsou určeny pro ně a které jen pro pěší, a u odbočky k prameni Labe umístila stojan, kam si zájemci mohou umístit a zamknout kola a pokračovat dál pěšky k prameni Labe. Další možnosti je sjet k Labské boudě, využít tam zřízené úschovny a pramen Labe opět navštívit pěšky.

V případě cyklotrasy k Luční boudě bylo rozhodnuto souhlasit s jejím vyhrazením na delší dobu – do 30. 6. 2012.

Podmínky provozu na obou cyklotrasách ovšem zůstávají – je možno je využívat v době od 9 do 17 hod a pouze v období bez jakýchkoliv zbytků sněhové pokrývky na komunikaci.

W czerwcu 2009 r. Dyrekcja KRNAP wydała dwie decyzje, na mocy których zgodziła się na wytyczenie szlaków rowerowych na trasach: Vrbatova Bouda – Labská Bouda i Výrovka – Luční Bouda. Oba szlaki powiązane są z siecią istniejących obecnie szlaków rowerowych, które wytyczone zostały na terenie KRNAP już w 1996 r.

Administration of KRNAP issued two decisions in June 2009, approving stake of cycle tracks Vrbatova chalet – Labská chalet and Výrovka – Luční chalet. Both these tracks are connected to the network of existing cycle tracks, which were set at the area KRNAP in 1996

Die Verwaltung des KRNAP erließ im Juni 2009 zwei Entscheidungen, in denen sie die Einrichtung von Radwanderwegen auf den folgenden Strecken billigte: Vrbatova bouda – Labská bouda und Výrovka – Luční bouda. Diese beiden Strecken knüpfen an die bereits bestehenden Radwanderwegen an, die schon im Jahre 1996 auf dem Gebiet des KRNAP für den Radtourismus ausgesondert wurden.

Přírodní památka Sklenářovické údolí

Chroniony obszar Sklenářovické údolí

Specially protected area Sklenářovické Halley

Schutzgebiet Sklenářovické údolí

Jiří Dvořák

Místo: Komplex luk, mokřadů a lesíků v neobydleném Sklenářovickém údolí na jižním úbočí Rýchor ve východních Krkonoších. Katastrální území Sklenářovice.

Důvod ochrany: Rozsáhlý, krajinářsky hodnotný komplex podhorských a horských luk a mokřadů s mozaikou lesíků a rozptýlené zeleně. Výskyt mnoha chráněných nebo vzácných druhů rostlin a živočichů a jejich společenstev.

Nadmořská výška: 580–975 m

Výměra: 181 ha

Rok vyhlášení: 2009

Zcela nové (šesté) zvláště chráněné území, vyhlášené v rámci Krkonošského národního parku. Ač Sklenářovické údolí již bylo a je plošně chráněno jako III. a na menší ploše v nejvyšších partiích dokonce jako II. zóna národního parku, zařazením do kategorie přírodní památka se usnadní přístup k finančním dotacím nezbytným pro zajišťování zemědělské činnosti udržující takovýto typ člověkem pozměněné krajiny v co nejlepším stavu. Statut přírodní památka je pak pro laickou veřejnost mnohem srozumitelnějším signálem o existenci cenného přírodního území, než přítomnost zóny NP, byť třeba s právně vyšší formou ochrany.

Přírodní památka se nachází v jihovýchodním výběžku Krkonoš, v jižní části masivu Rýchor. Sklenářovické údolí protékané Zlatým potokem je zaklesnuté do jeho jižního úbočí mezi dva z hlavního hřebene sbíhající hřbítky s vrcholy Sklenářovický vrch (921 m n. m., na východě) a Bartlův les (732 m n. m., na západě). Vstup do doliny z úpatí Rýchor od osady Bystřice je zúžený a výš se údolí rozevívá do protáhlého uzavřeného amfiteátru, což má zřejmě vliv i na zdejší mikroklima. Také díky němu zde dochází k prolínání výskytu rostlinných druhů relativně teplomilných s taxony podhorskými a vysloveně horskými. Po stránce geologické tvoří horninový podklad prvohorní přeměněné horniny tzv. ponikelské skupiny – převážně chlorit-sericitický fylit, méně grafitický fylit a zelené břidlice, vzácně pak tzv. alkalická žula (na ni se vážou výskyt historických zlatodolů, v PP se též nacházející).

Hlavním předmětem ochrany je rozsáhlý komplex podhorských a horských luk a pastvin (trojštětové louky, poháňkové pastviny, druhově bohaté smilkové louky, méně pak na prameništích a slatinách vlhká tužebníková lada, pcháčové louky a vegetace vysokých ostříc), střídajících se s křovinami, remízky, olšovými luhy podél vodních toků a menšími lesními porosty (květnaté a acidofilní bučiny, smrčiny, okrajově klenové bučiny a suťové lesy). Z množství chráněných a ohrožených druhů rostlin uvedeme například oměje pestrý a šalamounek, prstnatce bezový a májový, pětiprstku žežulník (mimořádně hojný výskyt), vstavač mužský nebo zdrojovku hladkosemennou. Po stránce zoologické zde bylo zjištěno více než 120 druhů obratlovců, ornitologicky jde o jedno z nejcennějších území Krkonoš (90 hnízdících druhů). Údolí je neobyčejně hodnotné i krajinářsky.

V údolí existovala až do roku 1947 vesnice Glasendorf (Sklenářovice) s asi 45 domy, převážně zemědělskými usedlostmi. Po odsunu německého obyvatelstva po 2. sv. válce bylo rozhodnuto ves znovu neosídlit – většina domů byla zbořena, ponechány byly jen některé hospodářské budovy. Dnes v údolí žije ve skromné chatě jediný člověk – soukromý zemědělec pan Kadeřávek. Zemědělská půda byla obhospodařována státním statkem (pastva hovězího dobytka), část pozemků na okrajích byla osázena smrkem nebo zarostla náletem dřevin. V roce 1999 byl zahájen projekt revitalizace území organizovaný Správou KRNAP, práce prováděla do minulého roku Farma Hucul z Vítkovic. Od letoška management území, hrazený z prostředků Programu péče o krajinu, zajišťuje hospodář p. Maček z Bolkova.

Přímo Sklenářovickým údolím nevede žádná turisticky značená cesta, jeho jižního okraje se dotýká modře značená cesta vedoucí z Trutnova na Rýchory, na rozcestí nad Bystřicí se k ní připojuje zelená cesta od Mladých Buků (odtud vede i místní asfaltová komunikace). Na rozcestí je odpočinkové místo Správy KRNAP s mapou a informační tabulí naučné trasy Zlatá cesta.

W 2009 r. utworzony został szczególnie chroniony obszar w ramach czeskiego Karkonoskiego Parku Narodowego KRNAP, dolina Sklenářovické údolí.

Specially protected area was announced in 2009 within the area of Krkonoše Mountains National Park, Sklenářovické valley.

Im Jahre 2009 wurde das Tal „Sklenářovické údolí“ (Glasendorfer Tal) im Rahmen des Riesengebirgsnationalpark zum Besonderen Schutzgebiet ausgerufen.

7. TERÉNNÍ A STRÁŽNÍ SLUŽBA

Služba terenowa i strażnicza

The Field and Guard Service

Aussen- und Wachdienst

Úvod

Wstęp

Introduction

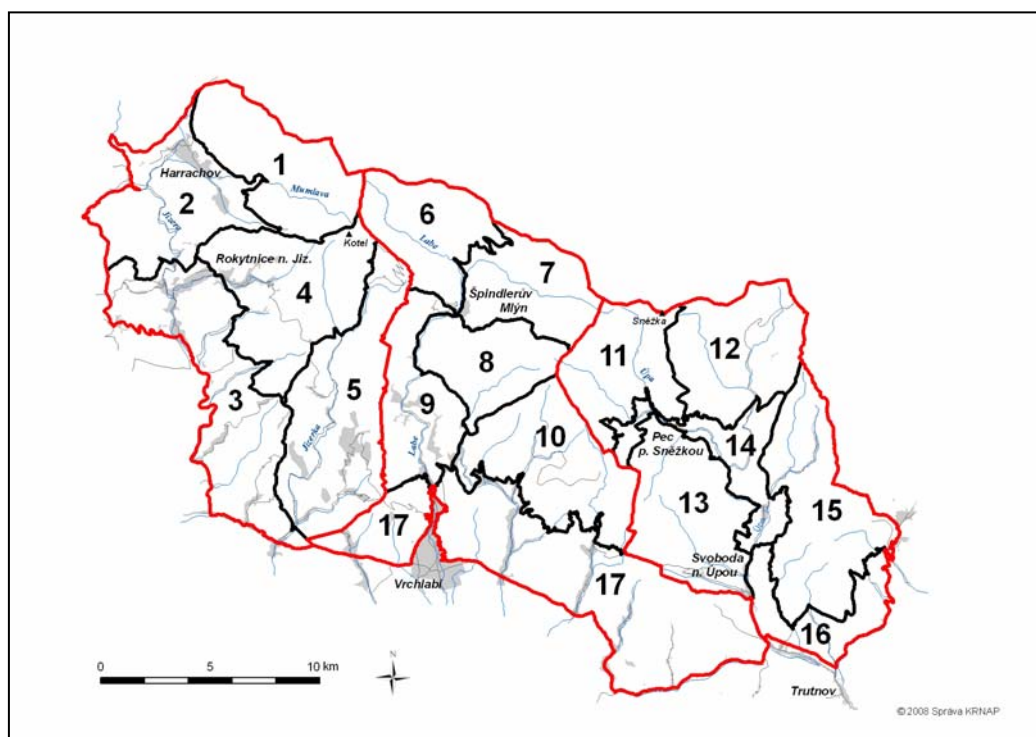
Einleitung

Jaromír Gebas

Terénní služba je servisním pracovištěm mezi Správou KRNP, místními obyvateli a návštěvnickou veřejností. V rámci práce s návštěvníky buduje a udržuje rozsáhlou síť terénního vybavení, naučných a vycházkových stezek, připravuje a zajišťuje přednášky i doprovody. Krkonoše jsou vystaveny velkému tlaku milionů návštěvníků, strážci terénní a strážní služby zajišťují různými způsoby kontrolu v dodržování právních norem na území národního parku.

Území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma je rozděleno na strážní obvody (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn a Harrachov). Tyto se člení na strážní úseky. Každý strážní úsek je svěřen jednomu profesionálnímu strážci (viz tabulku).

Strážní obvody (stav k 31. 12. 2008):

	Strážní úsek			
	číslo	název	výměra v ha	strážce
TES Harrachov	1	Luboch	3 066,48	Oldřich Pažout
	2	Čertova hora	3 229,95	Leoš Zavřel
	3	Jizera	4 522,12	Milan Fikejs
	4	Kotel	3 847,28	Drahoš Kobr
	5	Mísečky	4 408,52	Leoš Lánský
TES Špindlerův Mlýn	6	Labský důl	2 375,78	Petr Hartmann
	7	Luční hora	2 324,14	Pavel Jiříčka
	8	Štoh	2 128,20	Petr Blažek
	9	Volský důl	2 292,03	Michal Štěpánek
	10	Liščí hora	3 528,18	Alfréd Pucher
TES Pec pod Sněžkou	11	Obří důl	2 469,82	Ing. Tomáš Valer
	12	Pomezní Boudy	3 042,25	David Papík
	13	Černá hora	3 257,95	Libor Janda
	14	Pec pod Sněžkou	1 764,75	Marek Šťovík, Ondřej Boháč
	15	Rýchory	3 813,72	Karel Malinovský
	16	Ochranné pásmo východ	1 534,19	Ing. Michal Skalka
	17	Ochranné pásmo západ	7 401,61	Bc. Jakub Šimurda
TES	Celkem		55 006,97	

V Oddělení terénní služby (dále jen TES) působí vedoucí TES, odborný pracovník, strážci a cestáři, kteří k 31. 10. 2010 končí v trvalém pracovním poměru a od 1. 4. 2011 přecházejí na sezonní pracovní poměr. S TES spolupracuje 28 dobrovolných strážců a 3 zpravodajové.

Mimo níže uvedené okruhy úkolů, které TES v roce 2009 řešila, při nejrůznějších příležitostech spolupracovala s následujícími institucemi.

Součinnost s organizacemi (počet akcí)		Suma rok
	obecní a městské úřady	314
	Policie ČR	243
	Horská služba Krkonoše	141
	komerční subjekty	1 567
	média	37
	nevládní neziskové organizace	56
	Karkonoski Park Narodowy	41
	ostatní	207
	Suma součinnost s org.	2 606

S komunálními úřady zpravidla likviduje nepovolené skládky a konzultuje žádosti o kácení dřevin rostoucích mimo les. S Policií ČR, případně Městskou policií, jsou řešeny negativní jevy v terénu. S Horskou službou Krkonoše diskutuje například údržbu a úpravu letních a zimních cest tak, aby nebyla snížena bezpečnost návštěvníků KRNAP. Do kategorie komerčních subjektů patří zejména provozovatelé ubytovacích zařízení, skiareály atd., tedy servisní instituce pro návštěvníky. Pracovníci TES na straně jedné kontrolují, zda je jejich provoz v rámci ochrany přírody v souladu s právní úpravou, na straně druhé strážci na ubytovacích a rekreačních zařízeních zajišťují přednášky. S kolegy polského KPN provádějí dohled v okolí státních hranic zejména při nelegálním sběru borůvek a sportovních aktivitách.

Inspekční a monitorovací činnost negativních jevů

Inspekcje i monitorowanie negatywnych zjawisk

Inspection and monitoring of negative phenomenon

Inspektionstätigkeiten und Monitoring negativer Erscheinungen

Slouží k zjišťování, evidenci a řešení negativních jevů¹, případně předání podkladů k jejich řešení orgánům činných v ochraně přírody (OP), či informování ostatních odborů Správy KRNAP. Je nutná spolupráce s ostatními subjekty v OP .

Řešení negativních jevů:

Řešitel	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ČŽIP	7	23	6	4	8	5	4	1	1	0
OÚ a MěÚ	44	34	31	33	25	24	27	30	35	15
OSS SKRNAP	60	46	38	47	32	44	41	145	55	32 ²
TES PČR ^s	164	121	173	112	113	112	160	117	141	214
Celkem	275	224	248	196	178	183	231	293	232	261

Pozn.: ČŽIP – Česká inspekce životního prostředí
 OÚ a MěÚ – obecní a městské úřady
 OSS SKRNAP – Odbor státní správy Správy Krkonošského národního parku
 TES a PČR – střediska terénní služby v součinnosti s Policií České republiky

Nejvýznamnější negativní jevy:

- Nepovolený pohyb skútrů v I. zóně KRNAP
- Snowkiting, skialpinismus, freeride v I. zóně KRNAP
- Nedodržování zákazu vjezdu B 11
- Nepovolené ukládání odpadků, černé skládky
- Nepovolené kácení rozptýlené zeleně
- Sběr lesních plodů

Počet přestupků a uložených blokových pokut za roky 2005 až 2009:

	2005		2006		2007		2008		2009	
	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč
Vstup mimo turistické značené cesty (I. a II. zóna)	933	2 300	719	1 981	857	4 300	204	2 500	1 253	6 600
Nedovolená jízda motorových vozidel	157	5 500	98	3 900	122	1 600	37	3 400	468	20 700
Nedovolená jízda cyklistů	308	0	302	2 100	278	0	100	0	226	700
Ostatní přestupky proti NŘ KRNAP	657	14 100	718	12 650	435	1 600	83	2 400	348	6 800
Celkem	2 145	21 800	1 837	20 631	1 692	7 900	433	6 050	2 297	34 800

Nepovolený sběr borůvek Niedozwolony zbiór jagód

¹ Negativní jevy jsou porušení legislativy, které jsou řešeny blokovou pokutou, domluvou atd., případně je nutné jejich řešení ve spolupráci s jinou institucí.

² V roce 2008 bylo strážci předáno pouze 52 podkladů pro zahájení správního řízení s ilegálními sběrači borůvek, což je podstatně méně než v předchozím roce.

Unpermitted blackberries picking Unerlaubtes Sammeln von Heidelbeeren

Správa Krkonošského národního parku – letos již podeváté – omezila vstup z důvodu ochrany přírody do některých oblastí v Krkonošském národním parku. Hlavním důvodem tohoto opatření je snaha Správy KRNAP zamezit devastaci krkonošské přírody v souvislosti s masivním sběrem borůvek. Pracovníci Správy KRNAP označí dotčené lokality přímo v terénu. Nařízení začne platit 20. července.

Účelem nařízení č. 7/2009 ze dne 25. 6. 2009 je omezení přístupu veřejnosti do některých lokalit Krkonošského národního parku s výjimkou značených turistických cest Klubu českých turistů a cyklotras vyhrazených Správou KRNAP. Vydané nařízení v žádném případě neomezí běžné návštěvníky, kteří nadále budou moci po turistických cestách a cyklotrasách procházet, resp. projíždět bez omezení.

Důvodem, který Správu KRNAP k tomuto kroku vede, je intenzivní sběr borůvek v cenných lokalitách. Nešetřeným sběrem jsou devastovány porosty brusnice borůvky. Snižuje se tak potravní základna pro semenožravé ptáky a savce. V důsledku nadměrné návštěvnosti přírodovědně hodnotného území jsou poškozovány lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin. Dalším důvodem je také rušení klidu zvířete, zejména v době přivykání na lokality poblíž přezimovacích obůrek a v době říje. Většina lokalit s omezeným vstupem se nachází v I. a II. zóně národního parku, kde je vstup mimo značené cesty zakázán celoročně zákonem o ochraně přírody a krajiny, resp. Návštěvním řádem Krkonošského národního parku. Současné nařízení se tedy týká hlavně malé části III. zóny KRNAP, kde je normálně volný pohyb povolen a toto nařízení ho dočasně omezuje.

Nařízení o omezení vstupu z důvodu ochrany přírody bylo rozesláno obecním a městským úřadům, jejichž správního obvodu se nařízení týká. Ty je vyvěsí na úřední desce. Přílohou nařízení je mapa a slovní popis hranic oblastí s omezeným vstupem. Z těchto příloh lze vyčíst, v kterých konkrétních lokalitách je omezen vstup. Jedná se například o okolí Vosecké boudy, Lysé hory a Kotle, pramen Labe, okolí Luční hory a Stříbrný hřbet, Liščí hory a Studniční hory, Obří důl, okolí Sněžky, Lvi důl, Lesní, Dlouhý a Pomezní hřeben nad Malou Úpou, Dvorský les a okolí Černé a Světlé hory. Nařízení je možné najít také na úřední desce před budovou Správy KRNAP ve Vrchlabí a na internetových stránkách www.krnapp.cz.

Na základě zkušeností z minulých let lze konstatovat, že česká veřejnost si na toto omezení zvykla a většinou je respektuje. Naopak největší problémy působí polští a ukrajinští „profesionální“ sběrači, kteří podnikají nájezdy na plochy zejména v blízkosti přechodů cest přes státní hranici. Fyzickým osobám, které toto nařízení nebudou respektovat, hrozí pokuta až do výše 10 000 Kč.

Letos vydané nařízení má pětiletou platnost. Bude platit od 20. 7. do 15. 10. 2009, od 20. 7. do 15. 10. 2010, od 20. 7. do 15. 10. 2011, od 20. 7. do 15. 10. 2012 a od 20. 7. do 15. 10. 2013. V terénu bude území s omezeným vstupem označeno tabulkou s textem „Omezení vstupu mimo turisticky značené cesty v období 20. 7. – 15. 10. 2009“, resp. „2010“, „2011“, „2012“ nebo „2013“ v následujících letech. Text bude uveden také v polské a německé mutaci.

Sbor dobrovolné stráže **Związek straży ochotniczej** **Volunteer Ranger Service** **Freiwilliger Wachtdienst**

Dle zákona č. 114 z roku 1992, o ochraně přírody a krajiny (§ 81), je stráž přírody rozdělena na strážce a zpravodaje. Jejich hlavním posláním je kontrola dodržování právních norem relevantních k ochraně přírody a krajiny. Dobrovolní strážci ve službě mají stejná práva i povinnosti jako strážci profesionální a stejně tak mají ve službě i statut veřejného činitele. Pracují zejména o víkendů v letní sezóně v I. a II. zóně KRNAP.

- Při TES v roce 2008 pracovalo 28 dobrovolných strážů přírody, z toho bylo 25 strážců a 3 zpravodaje.

- Odpracovali celkem 1 996 hod., z toho 1 658 hod. ve strážní službě, zbytek připadnul na osvětovou činnost a manuální práci v terénu .

Počet dní (služeb) zajištěných profesionálními a dobrovolnými strážci TES:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Profesionální pracovníci TES (strážci, manuální pracovníci)	530	846	1 033	997	709	812	1 010	930	724	1 381
Dobrovolná stráž přírody (strážci + zpravodajové)	640	631	562	579	325	279	165	169	305	207
celkem odpracovaných směn	1 170	1 477	1 595	1 576	1 034	1 091	1 175	1 099	1 029	1 588

Terénní vybavení

Wyposaženie terenu

Field Facilities

Geländeausstattung

Slouží k přesunu návštěvníků z nejcennějších částí Krkonoš do méně ohrožených partií, k udržení návštěvníků na cestách a ke zvýšení jejich informovanosti. Je rovněž prezentací Správy KRMAP.

č.	Typ zařízení	Specifikace	ks
1.	Dopravní značky	Zákaz vjezdu všech vozidel	32
2.		Zákaz vjezdu cyklistů	32
3.		Zákaz vjezdu motorových voz.	127
4.		Informativní dopr. značka	12
5.		Stop	2
6.	Hraniční tabule smalt	dle vyhl. 395/92	171
7.	Hraniční tabule nosič	nosič, stříška	163
8.	Zóny NP podklad pod smalt	I. + II. zóna	144
9.	Zóny NP smalt	dle vyhl. 395/92	91
10.	Sloupek na zóny, HT, pikto	trámek, patka	426
11.	Stojan na velký panel	a mapu TOT	91
12.	Mapa TOT	mapa velká	68
13.	Stojan na malý panel	na vysvět. tab.	124
14.	Vysvětlující tabule	na stojan malý	180
15.	Památný strom smalt, PP		22
16.	Památný strom nosič, PP	nosič na smalt bez sloupků	24
17.	Vyhlídková místa	panorama vč. stojanu	33
18.	Informační tabule	místonázvy	211
19.	Samostatný NŘ	text v laminu, rámeček	40
20.	Piktogramy	různé	421
21.	Rozcestníky		303
22.	Odpadkové koše		36

23.	Studánka		17
24.	Houpačka	se šplhadlem	6
25.	Houpačka	bez šplhadla	2
26.	Houpačka	vahadlo pro dva na trámu	2
27.	Kladina		2
28.	Prolézačka	pyramida	4
29.	Dětská trasa Liška	Harrachov	1
30.	Sedací komplet		108
31.	Stůl	pevná instalace	30
32.	Stůl	přenosný	77
33.	Lavice	s opěradlem	0
34.	Lavice	jednotlivá	349
35.	Sedátko	veverka	10
36.	Sedátko	zajíc	10
37.	Vývěska	prosklená nástěnka	3
38.	Přístřešek	typu "A" s podsadou i bez ní	17
39.	Sloupek pro piktogramy	kulatý, podobný cyklo	174
40.	Pískoviště		1
41.	Prolézačka medvěd		1
42.	WC		5
43.	Lavice invalidi		4
44.	Atypický stojan		1
45.	Hřbitov odpad.		1
46.	Květináč srubový		21
47.	Atypický stůl		1
48.	Kolotoč netopýr		1
49.	Vítací panel malý		4
50.	Vítací panel velký		8
51.	Střecha na stojan na mapu		4
52.	Střecha na v. č. 26		14
53.	Desky na Krausovky		1
54.	Vodní trasa		1
55.	Panorama		1
56.	Sada tabulí Královec		0
57.	Stojan na propagační materiál		7
58.	Skříňka na dotazy		15
	Suma do inventury		3 656

Zimní údržba cest

Zimowa konservacja dróg

Winter Repaire of Tracks

Winterwartung der Wege

Umožňuje nepřímou ochranu mladých porostů, protože nabízí lyžařům kvalitní a bezpečné cesty, a tím snižuje riziko vstupu a vjezdu mimo upravené cesty. TES zajišťuje průjezdnost

upravovaných i neupravovaných lyžařských běžeckých cest a zimních tyčovaných cest. Byly rovněž odklizeny stromy s narušenou stabilitou hrozící pádem na cestu. TES spolupracuje s ostatními subjekty na značení lyžařských cest, odklizení sněhu z provozních a manipulačních ploch.

Letní údržba a opravy cest

Letnija konservacija i remonty dróg

Summer Repaire of Ways

Sommerwartung und Reparaturen der Wege

Zajišťuje průchodnost, bezpečnost a funkci technických opatření na svěřených cestách a zamezuje vzniku škod na nich vlivem klimatických podmínek (přivalové deště, sešlap). Cestáři TES se starají o 186 km cest (TES Pec pod Sněžkou 45 km, TES Špindlerův Mlýn 88 km a 53 km TES Harrachov).

V roce 2008 byly ve spolupráci s Investičním oddělením Správy KRNAP opraveny, případně zajišťovány vlastními silami či dodavatelsky následující akce:

Management a monitoring přírody

Management i monitorowanie przyrody

Management and nature monitoring

Naturmanagement und Monitoring

Je servisem pro další odbory Správy KRNAP, zejména Odbor ochrany přírody, Odbor státní správy a ostatní složky Odboru péče o les. Hlavním cílem této činnosti je zachování a ochrana biodiverzity přímou ochranou chráněných druhů rostlin a živočichů nebo nepřímou, např. likvidací invazních druhů rostlin. Monitoringem pomáhá mapovat některé druhy či přírodní poměry.

Strážci v roce 2008 monitorovali:

- Výskyt lavin v Obřím dole
- Kvalita sněhu na U-rampě ve snowparku v Peci pod Sněžkou a na sjezdovkách
- Vstavače v Horních Albeřicích
- Sklizeň luk vzhledem k poskytovaným dotacím z PPF
- Pravidelný monitoring stavu tratí KLBR
- Solení silnice Temný Důl – Pec pod Sněžkou, Vrchlabí – Špindlerův Mlýn
- Cykloprovoz na Luční a Labské boudě
- Monitoring živočichů – vydra říční, čáp černý, sokol stěhovavý, chřástal polní

Přímo prováděli, nebo se podíleli na managementových akcích:

- Vypracování projektu na jednotné značení bud ve Strážném, Velké a Malé Úpě
- Likvidace šťovíku v lokalitách Richtrovky, Rýchory, Labský důl
- Ochrana obojživelníků – Dolní Lysečiny, Albeřice, přehrada Labská, letiště Vrchlabí, Kovářsko
- Ochrana bledule jarní v Antonínově údolí pod Rýchorami
- Myslivecký monitoring a management

Regulace provozu vozidel v oblasti KRNAP

Regulowanie ruchu pojazdów na obszarze KRNAP

Regulation of Traffic in KRNAP

Regulierung des Fahrzeugverkehrs auf dem Gebiet des KRNAP

Terénní služba je odpovědná za kontrolu pohybu vozidel (motorových i nemotorových) na území KRNAP. V určitých případech stanovených vyhláškou Správy KRNAP č. 2 z roku 1995 může vydat povolení k vjezdu za dopravní značku B 1 (Zákaz vjezdu všech vozidel), B 8 (Zákaz vjezdu cyklistů) a B 11 (Zákaz vjezdu motorových vozidel) a následně rovněž pohyb vozidel kontrolovat. Vyhláška stanovuje i výši poplatků, za které lze určité povolenky vydávat.

Z toho počtu bylo:	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
vydáno (prodlouženo) trvalých na rok	2 708	2 409	1 717	2 266	3 187	1 995	2 524	1 818	934	966
přechodných (na část roku)	781	765	504	666	650	534	41	833	821	618
jednorázových povolení k vjezdu	22 823	15 862	14 401	13 917	13 478	12 324	11 710	11 467	10 732	11 614
povolení k parkování na schválených odstavných plochách v KRNAP	513	543	473	330	3 115	1 416	28	114	1 375	379
povolení pro cyklisty na místní a účelové komunikace z důvodu zaměstnání	83	81	82	99	103	91	0	74	24	71
Celkem	26 978	19 665	17 267	17 277	20 533	16 360	14 303	14 296	13 353	12 064

Přednášky a vedené exkurze

Wykłady i wycieczki z przewodnikiem

Lecture and Guided Excursions

Vortragstätigkeit und Exkursionsleitung

Účelem této práce je uvedení návštěvníků do problematiky ochrany přírody na území KRNAP. Vedle předávání informací o přírodě je to možnost dobré prezentace a upoutávky na Správu KRNAP. Hlavními zájemci o tyto akce jsou základní školy během letních školních výletů a lyžařských kurzů. Osvětovou činnost strážci zajišťují přednáškami na informačních střediskách, v terénu na boudách. V minulém roce využívali moderní prezentační techniku (dataprojektory, notebooky), vzhledem k jednoduchosti obsluhy a menším nárokům na techniku jsou stále ještě využívány sady diapositivů. Velmi důležité jsou vedené exkurze zejména v návaznosti na další zařízení Správy KRNAP – např. naučné a vycházkové trasy.

	2006			2007			2008			2009		
	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody
	IS	terén		IS	terén		IS	terén		IS	terén	
Počet akcí	155	221	79	142	184	78	69	115	42	67	134	332
Počet osob	8 420		1 949	6 779		2 505	5 051		970	4 846		6 992
Průměrná účast	22,4		24,7	30,7		32,1	27,5		23,1	24,2		21,1

Pokud není uvedeno jinak, další informace vedoucí odd. TES: jgebas@knap.cz

Hendikepovaní pomáhají mapovat turistické trasy

Niepełnosprawni pomagają w sprawdzaniu szlaków turystycznych

Handicapped people help to map tourist tracks

Gehandicapte Menschen helfen bei der Auswahl von Wanderrouten

Radek Drahný

Správa Krkonošského národního parku připravila projekt Krkonoše bez bariér. Jeho cílem je zmapovat a případně i zpřístupnit některé turistické cesty v Krkonoších pro hendikepované návštěvníky. Dnes v Harrachově pracovníci Správy KRNAP společně s vozíčkáři zmapovali jednu z uvažovaných tras.

„Dnes jsme udělali další krok, abychom zpřístupnili hory návštěvníkům, kteří mají určité problémy s pohybem po horách. Do této cílové skupiny počítáme osoby na invalidních vozíčkách, osoby s poruchami pohybového aparátu, seniory, ale také rodiče s malými dětmi. Jedná se o poměrně velkou cílovou skupinu, která tvoří asi 10 % obyvatel Česka,“ říká ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka. *„Důležité pro ně je vědět co možná nejvíce informací dopředu. Zatímco pro běžného návštěvníka nehraje povrch cesty, po které se pohybuje, zásadní roli, pro lidi s jakýmkoliv hendikepem, ať je jím vozík nebo kočárek, je včasná informace o povrchu, sklonu cesty a možných překážkách rozhodující,“* doplnil Hřebačka. Vedle těchto informací osoba na invalidním vozíku rovněž potřebuje vědět, kde se na plánované trase nacházejí pro ně přístupné toalety, případně chalupy s pro ně přístupným občerstvením apod. Správa KRNAP proto připravila projekt Krkonoše bez bariér ve výši přes jeden milion korun, na který chceme čerpat dotaci z fondů EU. Rozhodnuto by o něm mělo být do konce roku.

Záměrem projektu Krkonoše bez bariér je vytipování, zmapování a vyznačení několika tras pro cílovou skupinu a zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci některých objektů Správy KRNAP (bezbariérové vstupy a toalety) a cest. Pracovníci Správy KRNAP vytypovali Top 10 a Next 20. Top 10 označuje deset tras, které považujeme již nyní za vhodné pro cílovou skupinu bez nutnosti stavebních zásahů (viz níže). Tyto trasy je nezbytné pouze zmapovat, popsat, zanést do mapového podkladu, uveřejnit tyto informace na internetu, vybavit turistickou infrastrukturou vhodnou pro cílovou skupinu, vyznačit v terénu a propagovat. Next 20 představuje dalších dvacet tras, které jsou dle názoru pracovníků Správy KRNAP relativně vhodné, ale drobné překážky, jež by však bylo možné stavebními úpravami odstranit, brání jejich označení jako „bezbariérové“. Tyto trasy bude nezbytné zmapovat, popsat a připravit projektovou dokumentaci na stavební úpravy. V rámci realizace projektu Krkonoše bez bariér bude vypracována také projektová dokumentace na bezbariérový přístup do informačních středisek Správy KRNAP v Harrachově, Peci pod Sněžkou – Obřím dole, Špindlerově Mlýně a Vrchlabí.

Při dnešní akci vozíčkáři zmapovali turistickou cestu Mumlavským dolem, kterou jsme zahrnuli do Top 10. Tato přibližně 5 kilometrů dlouhá trasa podél řeky Mumlavy má asfaltový povrch a v celé své délce mírně stoupá. Vozíčkáři nám pomohli identifikovat problematická místa jako například svodnice a vytypovali, kam by měla být umístěna odpočinková místa uzpůsobená pro cílovou skupinu. Navázali tak na mapování, které již proběhlo ve východních Krkonoších. V závislosti na počasí se pracovníci Správy KRNAP společně s vozíčkáři vydají i na další trasy ještě letos na podzim.

Top 10

1. Pomezí Boudy – U Kostela – Černá Voda – Pomezí Boudy
2. Pec pod Sněžkou – Obří Důl – Pec pod Sněžkou
3. Špindlerův Mlýn – Labský důl – Špindlerův Mlýn
4. Janské Lázně – Rudolfovo údolí – Janské Lázně
5. Špindlerova bouda – Petrovka – Špindlerova bouda
6. Špindlerův Mlýn – Důl Bílého Labe – Špindlerův Mlýn
7. Špindlerův Mlýn – Svatý Petr – Špindlerův Mlýn
8. Benecko – Rovinka – Krausovy Boudy – Benecko
9. Harrachov – Krakonošova snídaně – Harrachov
10. Vrbatka – Pramen Labe – Labská bouda – Vrbatka

Krkonoše bez bariér

Michal Skalka

Nedávno jsem si jen tak ze zvědavosti sedl na invalidní vozík. Zkusil jsem s ním popojet jen pár metrů a hodně mě překvapilo, jak moc to nejde. Na jeden pohyb rukama se vozík přesunul jen o malý kousek, zatáčel, kam jsem nechtěl, a krátká ujetá vzdálenost po rovince byla nečekaně namáhavá. Jen matně jsem si vzpomněl na vozíčkáře, kterého jsem potkal kdysi dávno na černošské silnici nad Zinneckerovou zatáčkou a který na mechanickém vozíku sám, jen pomocí svých rukou, jel na vrchol Černé hory. Nedokážu si představit, že bych tam měl vyjet jako on. I dostat se tam na horském kole je velká dřina.

V roce 2006 přijela do Krkonoš studentka pražské Univerzity Karlovy představit výsledky svoji diplomové práce. Týkala se přístupnosti chráněných území a mimo jiné naznačovala, že vozíčkáři málo jezdí do přírody nikoli proto, že by tam nebyly vhodné cesty, ale proto, že nevědí, které vhodné jsou. Normálně chodící člověk to má velmi jednoduché – chce-li jet do Krkonoš, koupí si ve městě turistickou mapu, podívá se, zda vede značená turistická cesta z Pece na Sněžku a ví, že se dá nějak vyjít skoro až na vršek. Cesta tam je a zdravému turistovi příliš nezáleží na tom, jestli jsou na ní schody nebo hladký asfalt. Vozíčkář se podívá do stejné mapy a také ví, že tam nějaká cesta vede. Ještě je schopen odhadnout, jak moc je ona cesta do kopce, ale ani v nejmenším netuší, jaký má povrch. Neví nic o jejich maximálních sklonech, odvodňovacích stružkách a ani o tom, kde se na ní dá snadno najít a udělat něco tak snadného pro zdravé lidi, jako je jít na záchod. Neví pranic o přístupnosti bud. Je to podobné, jako kdyby zdravý turista v mapě cestu vůbec nenašel.

Samotných lidí na invalidních vozících není mnoho. V České republice jich žije asi 33 000. Ale dalších 258 000 osob má poruchy pohybového aparátu, dále máme asi 412 000 důchodců a 359 000 dětí ve věku do čtyř let. Celkem tedy cca 1 062 000 osob (asi desetina obyvatel ČR), které na pobyt a pohyb v přírodě mají podobné nároky a vyžadují snadno přístupné cesty. Samozřejmě že tak, jako jsou mezi zdravými lidmi ti, které příroda a hory nezajímají a do lesa nechodí, jsou i v této uvedené skupině lidé spokojenější doma. Přesto je ale těch na cesty náročných turistů, kteří by do přírody rádi, poměrně hodně.

Z uvedeného překvapivě vyplývá, že to nejjednodušší, co lze pro vozíčkáře udělat, nejsou drahé a pracné úpravy cest „do hladka“, aby byly snadno průjezdné, ale popis, kudy invalidní vozík projede a kudy ne – jasně říct, kde je cesta asfaltová, kde kamenitá a kde číhají jaké nástrahy. Proto, abychom tuto teorii ověřili, jsme se museli sejt s mnoha vozíčkáři a bavit se o jejich problémech v přírodě.

I když v minulosti terénní služba připravila tři cesty pro vozíčkáře, myšlenka nového projektu, ve kterém by se cesty našly a popsaly i na jiných místech Krkonoš, vedení Správy Krkonošského národního parku zaujala. Její realizace v první fázi totiž nemusí stát mnoho peněz. Bude stát hlavně čas lidí, kteří se monitoringu budou věnovat. Strážci terénní služby vytipovali tzv. Top 10 cest, u kterých se předpokládá, že bude nutné je projet s invalidními vozíky a popsat, ale nebude třeba je stavebně upravovat. Další trasy jsou zahrnuty v seznamu Next 20. Zde se předpokládá, že bude nutné mírně upravit povrch cest, případně odvodňovací svodnice. Cesty budou vyznačeny v terénu a vybaveny vhodným zařízením. Snad se také z peněz Evropské unie podaří zpřístupnit informační střediska Správy KRNAP v Harrachově, Špindlerově Mlýně, ve Vrchlabí a v Peci pod Sněžkou – Obřím dole. Protože Krkonoše nejsou pouze cesty, ale také chalupy, které nabízejí návštěvníkům svoje služby, byla zahájena spolupráce s neziskovou nevládní organizací No Limits. Ta na vytipovaných trasách najde a popíše vhodné a přístupné boudy a zajímavosti. Lidé z cílové skupiny budou vědět, kam a kudy se vydat a co tam najdou. To vše by ale bylo k ničemu, pokud by se o tom nedozvěděli samotní vozíčkáři a ostatní návštěvníci náročnější na snadnější cesty. Asi nejdůležitější na celém projektu bude vznik speciální elektronické mapy na mapovém serveru Správy KRNAP (najdete je na stránkách www.krn timer.cz), informační leták, články do časopisů *Můžeš*, *Vozíčkář* a dalších. Slavnostním otevřením tras a představením chodící i nechodící veřejnosti se s projektem seznámí valná část lidí z cílové skupiny.

Zmapovat a popsat vhodné cesty nelze od stolu. Zdravý člověk bez zkušeností s vozíčkáři má celkem jasno. Překážky na cestě jsou pro něj zanedbatelné a cesty na Krkonoších snadné a krátké. Vozíčkář to vidí jinak. Aby bylo možné krkonošské cesty pro vozíčkáře najít a popsat, museli je projet oni sami. Zdravý člověk má jiné oči než ten, kterému to lépe jezdí než běhá. První mapování v terénu proběhlo v červenci s vozíčkáři z Trutnova, a to dokonce souběžně s výjezdem na Pramen Labe, který pořádal klub vozíčkářů z Nové Paky. Projíždělo se šest kilometrů asfaltových a šotolinových cest od Vrbatovy boudy na Pramen Labe a Labskou boudu. Bylo to na půl dne a ti neznalí poznali omezené možnosti vozíčkářů u hluboké svodnice nebo na cestě, kde není přístřešek, když začne pršet. Myslím,

že by si měl každý zkusit vzít na výlet do přírody někoho na elektrickém nebo mechanickém vozíku, a tak poznat, jaké potíže se najednou všude objeví. Další zmapovanou trasou byla asfaltka v Obřím dole a další kolem Mumlavy na Harrachovsku.

V srpnu jsem vzal na mapování Rudolfova údolí u Janských Lázní Pavla na elektrickém vozíku. Plánovali jsme pár kilometrů po úzké silničce na Hoffmanovy Boudy a jen náhodou díky zvědavosti jsme vyjeli na lesní cestu na Středním hřebeni. Jen tak zjistit, kam až to půjde a kde se objeví první vážný problém, který nás vrátí zpátky. Nečekali jsme, že se podaří dojet až na Hoffmanky. Hodně to drncalo, svodnice se musely projíždět opatrně a za pomoci asistenta, ale překážky nebyly nepřekonatelné. Na Hoffmanky jsme lesem dojeli. Nadšení Pavla nad tímto úspěchem bylo až neuvěřitelné. Vždyť nikdy nic podobného nezažil. Byl šťastný jako malé děčko u rozsvíceného vánočního stromečku. Ani ti pohyblivější se tolik neradují, když se vrátí z výletu.

Projekt je určený sice pro lidi s vozíkem, berlemi, kočárky, ale i pro ty, kteří jsou na světě déle a svoje cesty si z valné části už prošli. Pro vozíčkáře je ale desetimetrový schůdek vyšší než pro ostatní metrový plot.

Služba terenowa jest punkterm stycznym pomiędzy Dyrekcją KRNAP, miejscową ludnością i gośćmi. Jest wizytówką Dyrekcji KRNAP. W ramach pracy z gośćmi buduje i utrzymuje w dobrym stanie rozległą sieć wyposażenia terenowego z terenowymi punktami informacyjnymi, trasami edukacyjnymi i spacerowymi włącznie. Przygotowuje dużo wykładów lub zabezpiecza przez cały rok działalność całorocznych terenowych punktów informacyjnych. A ponieważ Karkonosze są co roku narażone na ogromne naciski kilku milionów gości, strażnicy służby terenowej zabezpieczają różnymi sposobami przestrzeganie przepisów prawnych na obszarze KRNAP.

Field service is a connecting link between KRNAP Administration, local citizens and visiting public. It is KRNAP Administration's public face. As part of their work with visitors, they create and maintain a vast network of outdoor facilities including information centres, educational and sightseeing trails, they prepare a large number of lectures and operate information centers that are out in the park and open year-round. Due to the fact that each year the Krkonoše Mountains feel the great pressure of millions of visitors, field guards ensure in various ways that legal norms are met and abided by in the KRNAP territory.

Der Außendienst ist Schnittpunkt zwischen der KRNAP-Verwaltung, den ansässigen Einwohnern und der Besucheröffentlichkeit. Sie ist sozusagen die Visitenkarte des KRNAP. Im Rahmen seiner Arbeit mit der Öffentlichkeit – den Besuchern – baut und unterhält er ein ausgedehntes Netz von Terrainanlagen, einschließlich Informationszentren, Lehrpfaden und Spazierwegen, er bereitet eine ganze Reihe von Vorträgen vor oder betreibt ganzjährig geöffnete Informationszentren. Da das Riesengebirge Jahr für Jahr einem enormen Ansturm von Millionen Besuchern ausgesetzt ist, sorgen die Wächter des KRNAP-Außendienstes auf verschiedene Weise für die Einhaltung rechtlicher Normen auf dem Gebiet des KRNAP.

8. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Edukacja ekologiczna i kontakty z publicznością

Environmental Education and Public Relations

Umwelterziehung und Kontakt mit der Öffentlichkeit

Správa KRNAP svítí ekologicky

Dyrekcja KRNAP ma ekologiczne oświetlenie

Administration of KRNAP lights ecologically

Umweltfreundliche Beleuchtung in der KRNAP-Verwaltung

Radek Drahný

Světová spotřeba elektrické energie na osvětlení stoupá. Správa KRNAP se proto rozhodla přistoupit k programu GreenLight a deklarovat tak, že dlouhodobě používáme úsporné technologie osvětlení interiérů.

„Možná by se někomu mohlo zdát, že tyto naše aktivity jsou zbytečné, ale jsem přesvědčen, že zejména Správa KRNAP, jakožto instituce, která má ochranu přírody ve svém popisu práce, se musí chovat ekologicky. Proto jsme již loni zahájili obměnu našeho vozového parku za vozidla na LPG, proto nyní přistupujeme k programu GreenLight, jímž deklaruje, že používáme ekologické osvětlení. Pracujeme i na dalších věcech, které pomáhají snížit naši ekologickou stopu,“ říká ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka.

Program GreenLight je dobrovolná iniciativa v rámci prevence znečišťování životního prostředí, která podněcuje nerezidenční spotřebitele elektřiny (veřejné i soukromé), aby se vůči Evropské komisi zavázali k instalaci úsporných světelných technologií ve svých zařízeních, a to v případě, že to bude rentabilní a bude zachována nebo zlepšena kvalita osvětlení. Program GreenLight byl zahájen 7. února 2000 generálním ředitelstvím Evropské komise pro energii a dopravu. Cílem programu GreenLight je snížit spotřebu energie u vnitřního i venkovního osvětlení v celé Evropě, a tím také snížit emise znečišťujících látek a omezit tak globální oteplování. Cílem však též je zlepšit kvalitu světelných podmínek a zároveň dosáhnout úspor financí.

Publikační a propagační činnost

Praca publikacyjna i propagacyjna

Publishing and PR Activities

Publikations- und Werbetätigkeit

Alena Tondrová

Aktivity tohoto oddělení za uplynulý rok 2009 se dají shrnout do několika okruhů:

1. Fotografie

- probíhá příprava podkladů včetně skenování (diapozitivů i negativů), přefocení dle požadavků jednotlivých odborů Správy KRNAP
- digitalizace kreseb, grafik a drobných předmětů převážně pro potřeby muzeí Správy KRNAP
- vyhledávání, úprava a příprava fotografií pro prezentace

2. Webové stránky

- došlo ke změně redakčního systému na systém CMS Miranda 2 ve spolupráci s firmou Qbizm TECHNOLOGIES
 - webdesign je řešen firmou 2123 design
 - byly zprovozněny nové intranetové stránky, které by měly být spravovány redaktory určenými pro každý odbor tak, aby se aktuální data zobrazovala co nejdříve
3. Informační střediska
- výměna log na budovách v Harrachově, Špindlerově Mlýně, Vrchlabí, Peci pod Sněžkou a Obřím Dole
 - v roce 2009 otevřeny pouze čtyři sezónní sruby – Krakonošova snídaně, Zlaté návrší, Čertova strouha a Dívčí lávky
4. Zooprogram
- vytvořen leták
 - firma Laš – Nymburk dodala propagační buton s touto tematikou
5. Vytvořen informační panel – Partneři a certifikáty Správy KRNAP, informační cedule upravující cykloprovoz v terénu, tvorba pozvánek k lovu, blahopřání k výročí apod.

Ediční činnost

Działalność wydawnicza

Publishing activity

Herausgebortätigkeit

- **Kalendář akcí Správy KRNAP** – přehled výstav, soutěží, vycházek, přednášek, her atd. pro rok 2009. Součástí je nabídka stálých výstav Krkonošských muzeí a ostatních služeb poskytovaných Správou KRNAP široké veřejnosti (leták formátu A3, náklad 1 000 kusů; zdarma)
- brožura „**Voda v Krkonoších**“ (1. vydání; 32 stran formátu A5, 103 barevných obrázků; náklad 3 000 kusů česky, 1 250 kusů anglicky a 750 kusů německy; prodejně)
- leták „**Zatravňování obnažených ploch**“ – rady a doporučení majitelům nemovitostí a pozemků na území NP (1. vydání; formát A4; PDF soubor pro malonákladový tisk; česky)
- informační leták „**Certifikované lesy v národním parku**“ (1. vydání; formát 397 x 210 mm; česky; zdarma)
- soubor reprodukcí obrazů a grafik z majetku vrchlabského Krkonošského muzea „**Vrchlabí na vedutách z přelomu 18. a 19. století**“ (1. vydání; formát 230 x 320 mm; česky, anglicky a německy; vydáno ve spolupráci s Městským úřadem Vrchlabí)
- papírové sáčky na pohlednice s reklamním potiskem (160 x 280 mm; 100 000 ks; zdarma)
- papírové tašky s reklamním potiskem (260 x 350 x 150 mm; 10 000 ks; zdarma)

Výtvarná a propagační činnost

- dětské **omalovánky** „Bude nás mít Země ráda?“ (16 stran formátu A5; 2 000 ks; zdarma)
- kartičky s přírodními motivy pro potřeby oddělení ekologické výchovy (70 x 105 mm; 4 druhy po 2 000 ks; zdarma)
- turistické vizitky pro Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda a Krkonošské muzeum ve Vrchlabí
- **dřevěný suvenýr** s magnetickou podložkou s motivem Krakonoše
- **medaile** s motivem pramene Labe (turistický suvenýr; průměr 36 mm, tloušťka 2 mm, ražená lesklá mosaz; prodejně)
- **vlajky** s novým logotypem KRNAP k označení všech zařízení Správy (64 x 115 a 40 x 68 cm)
- **odznaky** s novým logotypem KRNAP (průměr 20 mm; 1 000 ks; prodejně)
- **samolepky** s novým logotypem KRNAP (průměry 40, 60, 80 a 100 mm)
- přeznačení informačních středisek a terénních srubů tabulemi s novým logotypem KRNAP
- příprava 12 ks výukových panelů s přírodní tematikou v rámci tradiční spolupráce s Českou lesnickou akademií v Trutnově

- **propagace dvaceti osmi výstav** Krkonošského muzea ve Vrchlabí, v Jilemnici a v Pasekách nad Jizerou a **dalších akcí** organizovaných Správou (pozvánky a plakáty)
- spolupráce s **oddělením ekologické výchovy** při některých akcích (např. výtvarná soutěž, akce pro děti z mateřských škol „Louka plná dětí“, akce pro nevidomé „Tma přede mnou“, exkurzní trasy pro veřejnost, grafické řešení metodických materiálů atd.)
- plnění průběžných požadavků všech oddělení a odborů Správy KRNP

Nadstandardní vybavení terénu

Příprava podkladů v digitální podobě pro gravírovací zařízení na pracovišti dřevovýroby Správy KRNP:

- **panoramatické tabule** do terénu – z Čertovy hory k severu, z Čertovy hory k západu
- informační panel „**FSC**“
- informační panel „**Horní Mísečky**“
- informační panel „**Ochranné pásmo**“
- informační panel „**Krkonoš**“
- informační panel „**Svatý Hubert**“
- informační panel „**Vodácká trasa Labe**“ a označení nástupních a výstupních míst
- informační panely naučné stezky „**Rýchory**“
- informační tabulky s vyobrazeními a popisy zvířat (11 ks) a rostlin (11 ks)

Projekt Zlepšení přeshraniční spolupráce v ekologické výchově v KRNP a KPN

Projekt „Wzmocnienie współpracy tran granicznej w edukacji ekologicznej w KRNP i KPN“

Project “Improvement of cross-border cooperation in ecological education in KRNP and KPN”

Projekt „Verbesserung der Zusammenarbeit bei der Umwelterziehung im KRNP und KPN“

V roce 2009 v rámci projektu proběhly tyto akce:

1. „Slavnostní zahájení a aktivity v ekocentru Szklarska Poreba“

24. února v 9 hodin byl v Zespole Szkół Ogólnokształcących im J. I. Sztudyngera v Szklarskiej Porębie projekt slavnostně zahájen. Úvodního setkání se krom pracovníků OEV KRNP a KPN, 60 studentů participujících škol a jejich učitelů zúčastnili též ředitelé škol – B. Szehidewicz, M. Šafránek, ředitelé národních parků – J. Hřebačka, A. Raj, zástupce Euroregionu Glacensis – J. Taláb, polští představitelé samosprávy jako přednosta Jeleniogórski Jacek Włodyga, starosta Szklarskiej Poręby Arkadiusz Wichniak a další.

Účastníci setkání se dozvěděli podrobnosti o projektu, zhlédli diaporama o Krkonoších, vyslechli slavnostní projevy významných hostů, program zpestřilo vystoupení mládeže zúčastněné na projektu. V rámci programu byla slavnostně podepsána dohoda o spolupráci mezi ZSO v Szklarskiej Porębie, Gymnáziem Vrchlabí, KRNP a KPN.

Po občerstvení se všichni přesunuli do Krkonošského centra ekologické výchovy KPN v Szklarskiej Porębie. Zde si prohlédli expozici Virtuální Krkonoše a prezentace o KRNP a KPN. Po vypracování znalostního textu o ochraně krkonošské přírody obdrželi studenti trička a čepice s logy zúčastněných a podporujících organizací.

2. Aktivita „Návštěva polské strany Krkonoš pro pracovníky KRNP“

Ve dnech 25.–26. 5. proběhla druhá z aktivit projektu Zlepšení přeshraniční spolupráce v ekologické výchově v KRNP a KPN. Jednalo se o návštěvu polské strany Krkonoš pro pracovníky

KRNAP. Po úvodním setkání a přivítání všech hostů v Krkonošském centru EV ve Szklarskiej Porębie se pracovníci KRNAP seznámili s trvalou expozicí Virtuální Krkonoše, podívali se na dvě multimediální prezentace o KPN a KRNAP. Dalšími body programu byly návštěvy Muzea Gerarda Hauptmana v Jagniątkowie a lesní školky KPN. Po občerstvení zde následovala kratší exkurze zaměřená na les a lesnictví. Poté autobus dovezl hosty na prohlídku hřbitova válečných zajatců v Przesiece – Zachelmiu. První den byl zakončen ubytováním na rekreační chatě „Lubuszanin” a setkáním s pracovníky KPN. Bylo připraveno i sportovní a taneční vyžití.

Druhý den program pokračoval prohlídkou norského kostelíka Wang v Karpaczi, pěším výstupem k horské boudě „Samotnia”, po návratu do Karpacze pak na zpáteční cestě prohlídkou vodopádu Szklarki.

Aktivity se zúčastnilo 45 pracovníků KRNAP. Poděkování za zajímavý program a péči patří kolegům z KPN.

3. Aktivita „Geologie, geomorfologie“

Třetí setkání v rámci projektu Zlepšení přeshraniční spolupráce v ekologické výchově v KRNAP a KPN bylo prvním skutečně pracovním. Třicetičlenné skupiny polských a českých studentů dorazily ve čtvrtek 4. 6. do boudy Strecha Akademicka poblíž Malého Stawu. Zde se studenti rozdělili do 5 skupin, z nichž každá měla jednoho polského a jednoho českého instruktora. Po obědě vyrazili všichni do terénu projít svoji trasu, vyplnit pracovní listy, dozvědět se více o zadaném tématu. Studenti řešili problematiku dědictví doby ledové, ptáky Krkonoš, krkonošské boudy, lavinové nebezpečí, naučné stezky atp. Večer pak měli čas na vypracování posterů o svých nových poznatcích. Druhý den skupiny dvojjazyčně prezentovaly svá zjištění ostatním. Poté se všichni vydali na cestu domů – rozloučili jsme se pod Sněžkou, odkud polská strana vyrazila směr Karpacz, čeští studenti s pedagogickým doprovodem a pracovníky KRNAP přes Sněžku došli na Pomezní Boudy, odkud je autobus odvezl domů.

4. Aktivita „Putovní tábor pro studenty“

Po vynucených změnách termínů proběhl putovní tábor až na přelomu září a října. Vzhledem k omezeným možnostem ubytování, a také proto, že „puták“ není akce vhodná pro 60 lidí, se akce zúčastnilo pouze 15 studentů a 4 lektori – učitelé a pracovníci parku.

První den vyšla česká skupinka od Mumlavských vodopádů přes Voseckou boudu na Tvarožník. Zde jsme se setkali s polskými přáteli a za doprovodu jeleního troubení společně pokračovali do Centra ekologické výchovy ve Szklarské Porebě. Odtud jsme druhý den za krásného počasí vyjeli lanovkou na Szrenicu a po červené hraniční turistické cestě pokračovali až k Slezske boudě. Ubytovat jsme se seběhli do polské boudy Strecha Akademicka. Po nutném odpočinku následovaly pracovní úkoly – převést poznatky ze dne putování do formy velkého plakátu.

Třetí den byl z hlediska pochodu spíše odpočinkovým. Čekal nás okruh do Karpacze a zpět. Tentokrát bohužel za deště. Večer studenti dokončovali to, co nestihli včera, navíc pracovali na česko-polském ekologickém slovníku. Učili se při tom nejen psanou formu, ale i výslovnost v druhém jazyce. Poslední den jsme se dopoledne rozloučili a svojí cestou se vydali prvními mrazíky domů – v našem případě přes Luční boudu na Špindlerův Mlýn a linkovým autobusem do Vrchlabí.

5. Aktivita „Návštěva české strany Krkonoš pro pracovníky KPN“

Ve dnech 1.–2. 10. 2009 se uskutečnila exkurze pracovníků KPN v našem parku. Zúčastnilo se jí 30 lidí. První den proběhlo oficiální přivítání a poté již plánovaný program. Hosté navštívili postupně přírodovědnou expozici Správy KRNAP „Kámen a život“ ve Vrchlabí, dále genofondovou zahradu ohrožených druhů krkonošské květeny. Prohlédli si Hlavní informační středisko ve Vrchlabí spolu s jeho expozicí. Dalším cílem byla perla české části Krkonoš – Obří důl. Zde dostali účastníci exkurze výklad o přírodovědných hodnotách tohoto území a dále o historii hornictví v této části Krkonoš. Součástí prohlídky byla návštěva důlního díla Kovárna a expozice pro veřejnost Informačního střediska v Obřím dole. Večer proběhl v areálu Lesnického učiliště ve Svobodě n. Úpou společenský večer za účasti zaměstnanců KPN i Správy KRNAP. Druhý den 2. 10. byla na programu lesnická exkurze v oblasti bývalé přírodní rezervace Bažinky. Součástí dne byla dále prohlídka myslivecko-lesnické expozice Šindelka a skokanského areálu v Harrachově, Mumlavského vodopádu a návštěva prezimovací obůrky pro vysokou zvěř.

6. Aktivita „Stromy“

První aktivita pro studenty vedená českou stranou – pracovníky KRNAP – proběhla ve Vrchlabí. V aule gymnázia se studenti z nejrůznějších úhlů pohledu seznámili s problematikou lesů a s jednotlivými druhy stromů, které mohou potkat na území parku. Znalosti nabyté formou powerpointové prezentace si pak ověřili a zopakovali při vyplňování pracovních listů.

Některé z úkolů byly ryze praktické, proto aktivita pokračovala v městském parku. Tady se studenti naučili různými způsoby stromy měřit. Z výšky a průměru se pokusili vypočítat též objem a hmotnost stromu. Seznámili se s funkcí přírůstového vrtáku, poznali, jaké to bylo bez motorové pily jen s tzv. břichátkou.

Doplňkem k tématu byla dendrologická exkurze po zámeckém parku. Pro mnohé byl jistě překvapující počet exotických i původních druhů stromů, jejich využití, léčivé účinky atp.

7. Aktivita „Druhý život stromů (mrtvé dřevo)“

V úvodu dalšího vzdělávacího setkání přednesli kolegové z KPN krátkou přednášku o důvodech nadměrného odumírání lesů v Krkonoších a o současném stavu lesa. Aktivita, která měla pojednávat o významu odumřelého dřeva v přírodě, byla poznamenána silnou vrstvou sněhu v okolí Szklarskej Poręby. Proto už samotná vycházka do terénu byla náročná a úkoly se redukovaly na spočítání živých a odumřelých stromů na vytyčeném čtverci, ukázce jedlí a vysvětlení rozdílu mezi jedlí a smrkem. Následovalo zhodnocení výsledků jednotlivými skupinami v českém i polském jazyce. Zajímavým zpestřením pak byla stavba soch ze sněhu na různé motivy.

Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda Karkonoski ośrodek edukacji ekologicznej Rychorská bouda The Krkonoše Mts Environmental Education Centre at Rýchorská Chalet Riesengebirge-Umwelterziehungszentrum in der Rýchorská bouda

Helena Leblochová

Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda se nachází v nejuvýchodnější části Krkonoš, v I. zóně KRNAP. Je nejstarším pobytovým zařízením tohoto druhu v naší republice. Již 20 let zabezpečuje environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu dětí, mládeže i dospělých. Při tom využívá okolního přírodního prostředí a snaží se utvářet vztah k přírodě prostřednictvím smyslového vnímání a praktického poznávání.

Základní nabídku vícedenních ekopobytů v KSEV Rýchorská bouda využily stejně jako v minulých letech nejvíce skupiny dětí ze základních škol. Bylo jich dokonce více nežli v letech předešlých. Ke snížení počtu akcí došlo u speciálních škol a ústavů, středních a vysokých škol. Zvýšený zájem se projevil u pořádání školení pro pracovníky státní správy v oblasti životního prostředí. Celkově se zvýšil počet osob – účastníků ekopobytů a také počet pobytových dnů těchto osob.

Tradičně oblíbenými byly ekopobyty pro rodiny s dětmi v zimě i v létě. Již potřetí se konala studentská konference Morušky prezentující studentské práce o přírodě Krkonoš za účasti studentů českých a polských vysokých škol.

Ve spolupráci s KPN jsme uspořádali česko-polské putování dětí a mládeže za krásami KRNAP a KPN, poprvé pak za stejným účelem putování pro dobrovolníky a přátele Rýchorské boudy. S mimořádně velkým zájmem se setkal Den Země na Rýchorách, který navštívilo 430 žáků základních škol z regionu Krkonoš a Podkrkonoší.

Trvá zájem o pořádání seminářů pro učitele, kde KSEV slouží zejména jako dodavatel služeb. Hojně jsou využívány letní tábory zaměřené na ochranu přírody. Zájem mladých lidí je o letní brigády dobrovolníků na pomoc při údržbě horských luk, které pořádáme ve spolupráci se SEVERem.

Zaměstnanci Rýchorské boudy se starají o provoz meteorologické stanice na Rýchorách, v zimě upravují lyžařské běžecké stopy.

V roce 2009 jsme uspořádali 120 exkurzí s průvodcem v KRNAP a 80 odborných přednášek.

Tabulka využití KSEV Rýchorská bouda dle skupin klientů

	Název skupiny	Počet akcí	Dny akcí	Počet úč.	Pobyt. dny
1	Mateřské školy	2	4	39	78
2	Základní školy	20	91	537	2 508
3	Speciální školy, ústavy	1	7	23	161
4	Střední školy a gymn.	4	19	106	503
5	Vysoké školy	3	13	73	241
6	Rodiny s dětmi	9	54	150	763
7	Přír. kluby a kroužky	5	22	47	204
8	Odb. semináře učitelé	2	13	68	380
9	Botan. kurz a LŠ MOP	3	24	97	727
10	Brigády dobrovolníků	2	16	27	216
11	Den Země	1	1	430	430
12	Tábory	2	14	25	169
13	Školení, kurzy	5	15	101	295
14	Ostatní	12	38	83	130
15	Rekreace	1	8	38	298
CELKEM		72	339	1 844	7 103

9. KRKONOŠSKÉ MUZEUM

Muzeum Karkonoskie

The Krkonoše Mountains' Museum

Riesengebirgsmuseum

Olga Hájková a kol.

Výstavy

Wystawy

Exhibitions

Ausstellungen

Krkonošské muzeum Vrchlabí

Augustiniánský klášter – malá výstavní místnost:

11. 2.–19. 4.: Zmizelý Špindlerův Mlýn. Proměny města na fotografiích a pohlednicích ze sbírek Krkonošského muzea.

28. 4.–7. 6.: Ptáci Krkonoš. Výstava poštovních známek ze soukromé sbírky M. Cabrnocha, doplněná ptačími exponáty ze sbírek Krkonošského muzea.

11. 6.–19. 7.: Květy dobra a zla. Práce žáků ZUŠ Vrchlabí.

22. 7.–27. 9.: Malované opony. Putovní výstava Českého amatérského divadla v Miletíně.

(1. 10.–11. 10.: Tma přede mnou. Akce prac. ekologické výchovy – výstava pro nevidomé.

21. 10. 2009–17. 1. 2010: František Karel Hron, malíř a sběratel z „Nebeska“. Výstava ze sbírek Krkonošského muzea.

Augustiniánský klášter – ambit:

20. 1.–22. 3.: Tibet. Výstava fotografií k 50. výročí povstání tibetského lidu.

31. 3.–4. 10.: S mouřenínem v erbu – hraběcí rod Morzinů. Výstava pořádaná ve spolupráci se SOA v Zámrsku, doplněná přednáškou PhDr. Aleše Valenty, Ph.D.

14. 10.–6. 12.: Komu se nelení X. Závěrečný ročník výstavy prací známých i neznámých lidových tvůrců.

15. 12. 2009–21. 2. 2010: ak. mal. Zuzana Kadlecová: Obrazy.

Augustiniánský klášter – vestibul:

1. 6.–30. 6.: Krkonoše očima dětí. Výsledky každoroční soutěže dětské kresby a malby.

17. 7.–30. 9.: Svět hor: krajina, procesy, rizika. Výstava Geografické knihovny PŘF UK Praha.

4. 11. 2009–15. 1. 2010: Země očima dálkového průzkumu. Výstava Geografické knihovny PŘF UK Praha a Katedry aplikované informatiky a kartografie.

Augustiniánský klášter – rajský dvůr:

7. 11. 2009–30. 5. 2010: Naše tvorba nezamrzne. Instalace děl vzniklých při letním sochařském sympoziu „Open-Air Art Festival“, pořádaném vrchlabskou uměleckou skupinou Kakocuco.

Čp. 222:

13. 1.–15. 3.: Každý mistr maže klístr. Výstava z historie lyžařských vosků, ve spolupráci s A. Sukem.

18. 3.–26. 4.: Venezuela. Přírodovědná výstava Společnosti pro výzkum a ochranu fauny ZOOGEOS, doplněná přednáškou Ing. Zdeňka Vitáčka.

5. 5.–6. 9.: Po čem taky šlapeme. Minerály a drahé kameny ze sbírky Luďka Běhounka.

30. 6.–6. 9.: Řemeslnické léto. Předvádění výroby loutek, šperků dřevěných a skleněných, tkaní, řezbářství, pletení ošatek, výroby hraček a keramiky, perníků, paličkování krajek aj.

15. 9.–29. 11.: Východočeské bibliofórum V. Závěrečný ročník přehlídky umělecké knižní vazby.

Dále vrchlabské muzeum uspořádalo výstavu betlémů ze svých sbírek „Karkonoskie szopki bożonarodzeniowe“, která se uskutečnila od listopadu 2009 do ledna 2010 v polském Boleslavci v rámci projektu Via fabrilis (viz Přeshraniční spolupráce). Výběr z výstavy „Zmizelý Špindlerův Mlýn“ byl prezentován v Městské knihovně ve Špindlerově Mlýně. Muzei v Rychnově nad Kněžnou, Chrudimi a Valašském Meziříčí prošla putovní výstava „Sever a jih, České polární výzkumy“.

1. 7. 2009 byla v čp. 224 na Nám. Míru otevřena nová expozice „Z tvorby krkonošského lidu – lidové umění, výroba a řemesla Krkonoš“, která je jedním z výstupů projektu Via fabrilis (viz Přeshraniční spolupráce).

Krkonošské muzeum Jilemnice

Zámek:

do 1. 2.: J. a J. Kodejšové: Šperky, obrazy, grafika.

13. 2.–29. 3.: Z Krakonošova království. Výběr z ilustrací významného českého umělce akademického malíře Jana Hladíka (ilustrace a studie k Pohádkám o Krakonošovi od Marie Kubátové a Daremným poudačkám od téže autorky).

3. 4.–3. 5.: Dědové a babičky otevřeli truhlíčky. Výstava především textilu ze sbírek Markéty Hajné a ze sbírkových fondů muzea.

22. 5.–13. 9. : Český šlechtic Jan Nepomuk František hrabě Harrach. Výstava věnovaná 100. výročí Janova úmrtí.

18. 9.–8. 11.: Martin Srb: Kouzlo rytiny. Neobyčejně kvalitní soubor rytin jednoho z nejlepších současných českých rytců. Pořádáno ve spolupráci s jilemnickým klubem filatelistů.

27. 11. 2009–28. 2. 2010: Česká krajka 19. a 20. století. Výstava ze sbírek Muzea krajky ve Vamberku.

Výstavní síň v čp. 1:

do 24. 1.: Sladké pokušení.

26. 6.–13. 9.: Jak se žilo v dobách hraběte Jana. Historický pohled do jilemnické společnosti 19. století.

10. 11.–25. 11.: Jilemnická výročí. Výstava věnovaná zhruba desítky jilemnických výročí vázaných k r. 2009.

Vánoce: Sladké pokušení podruhé. Výrobky cukrářů ze Střední školy gastronomie a služeb v Nové Pace, doplněné řadou zajímavých exponátů z muzejních sbírek.

Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou

do 26. 4.: Z historie firmy DETOA Albrechtice s. r. o.

do 31.12.: Paseky na fotografiích učitele Aloise Buluška.

2. 5. 2009–25. 4. 2010: Jak pasečtí truhláři nábytek dělali a malovali. Lidový nábytek paseckých truhlářů Čermáků.

Krkonošská muzea při svých výstavách využila 263 exponátů ze sbírek jiných institucí. Sama vypůjčila ze svých sbírek 893 předmětů. Ze spolupracujících organizací jmenujme Národní muzeum Praha, Národní technické muzeum Praha, Galerii Kodl Praha, Severočeské muzeum v Liberci, Oblastní muzeum v Chomutově, Muzeum Mladoboleslava, Muzeum Českého ráje v Turnově, Regionální muzeum a galerii Jičín, Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem, Muzeum a Pojizerskou galerii v Semilech, Městské muzeum a galerii Julie W. Mezerové v Úpici, Státní okresní archiv v Semilech, Státní okresní archiv v Trutnově, Státní vědeckou knihovnu v Liberci, Univerzitu Karlovu Praha, Českou Provincii Řádu sv. Augustina v Praze, Státní oblastní archiv Zámorsk, Národní zemědělské muzeum Praha, Muzeum KS14 Králíky, Muzeum Podkrkonoší Trutnov, Městskou galerii MY v Jablonci n. Nisou nebo Národní galerii v Praze.

V průběhu roku pracovníci muzeí poskytovali pravidelně informace médiím, s Českou televizí (projekt Toulavá kamera) a Českým rozhlasem spolupracovali při pořadech na odborná témata (např. Lidová architektura Krkonoš).

Kulturně-výchovné akce

Działania wychowawczo-kulturalne

Culture and education events

Kulturerzieherische Veranstaltungen

Vrchlabské muzeum se již popáté zapojilo do celostátního festivalu muzejních nocí, tentokrát na téma Noc v klášteře s Morziny (12. 6.). Součástí programu byla komentovaná prohlídka výstavy „S mouřenínem v erbu“, loutkové divadelní představení „Poklad na vrchlabském zámku“, vystoupení skupiny historického šermu REGO, přednáška Mgr. Václava Kapsy „Hrabě Václav Morzin a jeho kapela“ a varhanní koncert v klášterním kostele.

Jilemnické muzeum zorganizovalo v předvečer výročního dne úmrtí Jana hraběte Harracha položení květů na jeho hrob v Horní Branné a podílelo se na zajištění zádušní mše v kostele sv. Vavřince v Jilemnici. Mimořádnému zájmu se těšil koncert Pocta Janu hraběti Harrachovi (15. 7.) v zámeckém nádvoří a noční prohlídka muzea (15. a 17. 7.). Z dalších akcí, kterých muzeum uspořádalo téměř 50, jmenujme křest poštovního aršíku CHKO Křivoklátsko a s ním spojenou příležitostnou poštovní přepážku.

Pracovníci Krkonošských muzeí poskytli v r. 2009 služby 669 badatelům a uspořádali 73 přednášek, pokračovala jejich činnost ve Vlastivědném kroužku Krkonoše–Podkrkonoší a v historickém kroužku pro studenty jilemnického gymnázia, byli konzultanty diplomových prací.

Krkonošské muzeum Jilemnice pořádalo přednášky převážně s historickou tematikou. Např. dvě akce pro Klub Betanie – Přesýpání nálad (komponovaný hudebně-literární pořad věnovaný dílu Františka Kavána) a Život a dílo hudebního skladatele J. S. Bacha (opět doplněný živou hudbou). Pro státní zámek Hrádek u Nechanic byla nastudována repríza pořadu Z myšlenek českého kavalíra (Jana hraběte Harracha), v modifikované podobě byla naposledy opakována v Semilech ve spolupráci s pěveckým sborem Jizeran.

Vrchlabské muzeum se, vedle přednášek vázaných na jednotlivé výstavy, podílelo přednáškami Historie Krkonoš a Krkonošská muzea na kurzu Průvodce po Krkonošském národním parku pořádaném Správou KRNP.

Z přírodovědně zaměřených akcí, organizovaných ve spolupráci s oddělením ochrany přírody, jmenujme přednášku o klíštěti pro klub seniorů Škoda Auto, povídání o skorcovi při Vítání ptačího zpěvu nebo exkurzi k vodním bezobratlým.

V rámci Remeslnického léta byl uspořádán víkendový kurz pletení z proutí a výroby předmětů z kukuřičného šustí pro dospělé a tři dny byly věnovány dětem mateřských a základních škol, které si mohly vyzkoušet rýžování granátů, zdobení perníčků či tkaní na stavu a zhlédnout paličkování a pletení ošatek.

Publikace

Publikacje

Publications

Publikationen

Krkonošské muzeum Vrchlabí a Muzeum Ceramiki v Boleslavci vydalo publikaci „Bolesławiec – Vrchlabí. Stopami společné historie.“, vzniklou v rámci stejnojmenného projektu spolufinancovaného

Evropskou unií v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česko–Polsko 2007–2013. Dále připravilo edici vedut města Vrchlabí ze svých sbírek „Albipolis – Vrchlabí – Hoheneibe“ ve spolupráci s městem Vrchlabí. Jako spoluvydavatel participovala Správa KRNPAP při vydání obnoveného sborníku „Krkonoše – Podkrkonoší 9“ věnovaném významnému životnímu jubileu bývalého ředitele Krkonošského muzea ve Vrchlabí Miloslava Bartoše. Odborní pracovníci vrchlabského muzea publikovali své příspěvky a studie v odborném (zejm. sborník Krkonoše – Podkrkonoší) i populárně-naučném tisku (zejm. časopis Krkonoše).

Pracovníci Krkonošského muzea v Jilemnici spolupracovali na přípravě almanachu „Masarykova městská nemocnice v Jilemnici“ a osmdesátého knižního titulu Marie Kubátové „Starodávni poutníci“.

Práce se sbírkami

Praca ze zbiorami

Working with Our Collections

Arbeit mit Sammlungen

V roce 2009 získala Krkonošská muzea do svých sbírek 959 evidenčních čísel nových přírůstků (Vrchlabí 257 e. č., Jilemnice 667 e. č., Paseky 35 e. č.), a to převážně koupí, méně dary či vlastním sběrem.

Krkonošské muzeum ve Vrchlabí obohatilo sbírky například o obrazy J. Otmara a Ch. Mayera (oba zachycují Obří důl), litinový kamnovec z r. 1691 (nejstarší dochovaný v Krkonoších), saně rejdovačky nebo soubor historických map a medailí.

Jilemnické muzeum získalo další vynikající soubor pohádkových ilustrací ak. mal. Jana Hladíka, neobyčejně cenné signované sklo – výrobky harrachovských skláren z počátku 20. století, 100 rytin z roku 1665 (cyklus Život Ježíše Krista) – dar prof. Erazima Koháka, soubor měděného nádobí, rozsáhlou kolekci příborů přibližně z let 1890–1935, sudy a skříň z venkovské usedlosti, soubor lyžařských materiálů aj.

Celkový počet e. č. sbírkových předmětů v krkonošských muzeích dosahuje 45 285. Kartové záznamy jsou průběžně digitalizovány (k 31. 12. 2009 celkem 26 142 záznamů) a do budoucna se počítá s jejich zpřístupněním badatelům na internetu. V souladu s muzejním zákonem bylo v rámci periodické inventarizace zrevidováno ve Vrchlabí 3 890, v Jilemnici 2 804 a v Pasekách 80 e. č. sbírkových předmětů.

Více či méně náročným konzervátorským ošetřením prošlo 347 sbírkových předmětů. Externímu restaurátorskému zásahu byl podroben unikátní stříbrný, zčásti zlacený nástolec z doby kol. roku 1890 prezentovaný ve stálé expozici Krkonošského muzea v Jilemnici. Restaurována byla též zámecká lucerna z 19. století umístěná do vstupní haly jilemnického zámku.

Knihovna

Biblioteka

Library

Bibliothek

V roce 2009 byly knihovny Krkonošských muzeí obohaceny o 1 585 knihovních jednotek (Vrchlabí 1 354, Jilemnice 224, Paseky 7) a zrealizovaly 2 344 výpůjček (Vrchlabí 2 300, Jilemnice 44). Ve vrchlabské knihovně je registrováno 350 uživatelů, v jilemnické 23.

Knihovna Krkonošského muzea ve Vrchlabí, evidovaná dle knihovního zákona pod e. č. 4003, obsahuje více než 37 tisíc svazků knih, časopisů a jiných dokumentů. Je rozdělena na fond sbírkový (konzervační), který tvoří literatura všech oborů včetně beletrie týkající se regionu Krkonoš a Podkrkonoší, a staré tisky. Tato část s více jak 5 tisíci svazky se půjčuje pouze prezenčně ve studovně knihovny. Druhou větší část vyplňuje fond studijní, který je obsahově zaměřen na přírodní a

společenské vědy a ochranu přírody. Knižní fond je průběžně doplňován nákupem, výměnou a dary, roční přírůstky činí 300–400 svazků.

Knihovna zajišťuje distribuci a výměnu sborníku krkonošských prací Opera Corcontica, který vychází jako periodikum Správy KRNP. Mezinárodní výměna je významným zdrojem zahraniční odborné literatury převážně z oborů botanika, zoologie, geomorfologie, lesnictví a ochrany přírody. Síť výměnných partnerů v zahraničí se postupně rozrostla na 90 institucí ve 12 zemích světa, nejpočetněji je zastoupeno Německo a Polsko. V České republice má knihovna navázanou výměnu a spolupráci s 60 organizacemi, od kterých získává odborné časopisy a publikace.

Knihovna slouží nejen pracovníkům Správy KRNP, ale díky on-line katalogu knihovny, umístěnému na webových stránkách Správy KRNP, a díky zveřejnění části databáze (časopisy) v Souborném katalogu Národní knihovny narůstá počet požadavků od institucí, knihoven i badatelů a studentů. Zlepšení služeb knihovny napomohl grant VISK3, který knihovna na rok 2009 získala a jehož zásluhou zde vzniklo badatelské pracoviště se zázemím počítače a tiskárny s kopírkou i výše zmíněný on-line přístup do databáze knihovny. Stále přetrvávajícím úkolem je proto kompletní digitalizace databáze knihovny, zde využíváme spolupráce se Studijní a vědeckou knihovnou Hradec Králové (regionální fond) a spolupráce s Národní knihovnou. V roce 2009 se díky tomu podařilo digitalizovat přes 1 200 starých záznamů.

Audiovizuální studio

Studio audiowizualne

Audio and visual studio

Audiovisuelles Studio

AV studio se v průběhu roku tradičně podílelo na filmové dokumentaci a ozvučení akcí Krkonošského muzea a dalších pracovišť Správy KRNP (např. dokumentace exkurze Po stopách vrby bylinné, Proverky loveckých psů a další). Byl dokončen pořad o Rýchorské boudě, který vznikl od r. 2008, dle potřeb byly opravovány a dodávány videopořady do návštěvnických center.

Projekt Via fabrilis – Cesta řemeslných tradic

Projekt Via fabrilis – szlak tradycji rzemieślniczych

Project Via fabrilis – Way of craft traditions

Projekt Via fabrilis – Weg der handwerklichen Traditionen

Jana Sojková

Projekt Via fabrilis – Cesta řemeslných tradic, financovaný z fondů EU a schválený v r. 2008, na němž Krkonošské muzeum spolupracuje s Muzeem keramiky v polském Boleslavci, byl slavnostně zahájen ve Vrchlabí 16. 5. 2009. Jeho hlavním účelem je přispět k záchraně kulturního dědictví v oblasti tradičních výrob venkovské i maloměstské kultury v regionu.

Předpokladem pro uskutečňování programové části projektu ve Vrchlabí byly stavební úpravy domu čp. 224 na Náměstí Míru a přistavení repliky čtvrtého domu ke stávajícím třem tamtéž. V zimních měsících r. 2009 probíhaly práce na rekonstrukci dvorního štítu čp. 224, na vložení mezistropu s vytvořením půdního prostoru a vestavbě sádkartonových přepážek pro účely budoucí expozice v patře, kterou pak pracovníci muzea postupně instalovali během jara. Nová expozice s názvem Z tvorby krkonošského lidu byla otevřena 1. 7. 2009. Pět dílniček s příslušným zařízením, nástroji a nářadím tu představuje tradiční truhlářské, ševcovské a sedlářské řemeslo, pletení proutěného a slaměného zboží a výrobu figurek Krakonoše. Lidové umění zastupují ukázky betlémů, podmaleb na skle a dřevěných plastik. Miniexpozice „Na půdě“ shromažďuje nejrůznější, dnes už leckdy neznámé, předměty rukodělné výroby užívané v minulosti ve vesnických domácnostech a hospodářstvích. V průběhu roku byla také zhruba dokončena výstavba repliky čtvrtého domku, který bude od jara r. 2010 sloužit zejména jako muzejní depozitář, v přízemní části přístupný veřejnosti.

Pod záštitou projektu proběhlo ve Vrchlabí i již tradiční Řemeslnické léto a v Boleslavci na přelomu r. 2009/2010 výstava Karkonoskie szopki bożonarodzeniowe ze sbírky betlémů vrchlabského muzea. Další plánované společné či výměnné výstavy se chystají i v roce 2010. Mimo to pracovníci muzea v součinnosti s polskou stranou připravili pro tisk různé formy propagačního materiálu k projektu.

Ukončení projektu je plánováno na polovinu roku 2010, ovšem v jeho intencích bude probíhat činnost i v letech následujících.

Projekt Typická architektura Krkonoš a Jizerských hor

Projekt Typowa architektura Karkonoszy i Gór Izerskich

Project Typical architecture of Krkonoše Mountains and Jizerské Mountains

Projekt Charakteristische Architektur des Riesen- und Isergebirges

Jiří Louda

Ačkoli není řešení architektonických problémů běžnou náplní činnosti muzeí, vyslyšela Správa KRNP prosbu polského partnera (Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S. A. Jelenia Góra) a přislíbila spolupráci na projektu Typická architektura Krkonoš a Jizerských hor na platformě FMP Euroregionu Glacensis. Cílem projektu je zabezpečit udržitelný rozvoj Krkonoš a Jizerských hor prostřednictvím historického kontextu architektury tak, aby nedocházelo k devastaci hodnotného krajinného rázu příhraničního území nevhodnou novou výstavbou.

Připravovaná příručka nabídne investorům, projektantům i obcím ucelený náhled na Krkonoše a Jizerské hory a pokusí se ovlivnit budoucí výstavbu v duchu typické architektury bez implementace rušivých architektonických stylů a prvků. Podružným cílem je pak samotná propagace typické architektury, která přirozeně zapadá do krajinného rázu Krkonoš a Jizerských hor. Nejde však o to, vytknout typickou architekturu jako jedinou přijatelnou cestu další stavební činnosti v daném regionu, nýbrž kultivovat již nyní dosti silnou poptávku veřejnosti po novostavbách v duchu tradiční architektury tak, aby nevznikaly stavby romanticky pseudohistorické a směřující různé, často vzdálené, regionální prvky, nýbrž takové stavby, které skutečně do našich hor zapadnou.

Výstupem projektu bude na české straně informační brožura, internetové stránky, putovní výstava a seminář pro veřejnost. Na polské straně brožuru nahradí elektronický nosič. V roce 2009 byl projekt zahájen sbíráním podkladů, zbylá realizace pak spadá do roku 2010.

Ocenění spolupráce

Doceniecie współpracy

Cooperation acknowledgment

Würdigung der Zusammenarbeit

17. 12. se v německém městě Bischofswerda uskutečnilo slavnostní předávání cen Euroregionu Nisa za rok 2009. Krkonošské muzeum Správy KRNP získalo spolu s Muzeem Ceramiki v Boleslavci, Schlesisches Museum v Görlitz a Sorbisches Muzeum v Bautzen 1. místo v kategorii Kultura. Zástupci Euroregionu ocenili dlouholetou spolupráci mezi vrchlabským a boleslaveckým muzeem, která vrcholí projektem Via fabrilis – Cesta řemeslných tradic.

Informační středisko v Rokytnici nad Jizerou končí

Koniec ośrodka informacji w Rokytnicach nad Izerą

Information centre in Rokytnice nad Jizerou ends

Das Informationszentrum in Rokytnice nad Jizerou schließt

Informační středisko Správy Krkonošského národního parku v Rokytnici nad Jizerou končí k poslednímu dnu tohoto měsíce svůj provoz. Důvodem je jeho nízká návštěvnost a vysoké provozní náklady.

Nejbližší obdobné zařízení najdete v Pasekách nad Jizerou. Zde můžete nejen navštívit muzeum Správy KRNP (Památník zapadlých vlastenců), ale také získat informace o KRNP. Další informační centrum Správy KRNP se nachází v Harrachově.

Uzavření informačního střediska v Rokytnici nad Jizerou, stejně jako redukce terénních informačních středisek z 11 na 4, je řešeno v souladu s organizačními změnami, které směřují k optimalizaci poskytování informací návštěvníkům hor.

Muzeum Karkonoskie prowadzi działalność akwizycyjną wzbogacającą zbiory łącznie z ewidencją, preparowaniem i konserwacją posiadanych eksponatów. Zarządza biblioteką regionalną i naukową, prowadzi prace naukowe i badania regionu w zakresie jego historii, etnografii i nauk przyrodniczych; prezentuje działalność muzeum i jego zbiory za pośrednictwem wystaw, stałych ekspozycji i publikacji. Wymienione czynności są realizowane przez sieć placówek muzealnych Dyrekcji KRNP: Muzeum Karkonoskie we Vrchlabi (budynek klasztoru i trzy domy zabytkowe na Placu Míru), Muzeum Karkonoskie w Jilemnicy, Muzeum Karkonoskie w Pasekach nad Izerą, Ośrodek Informacyjny w dolinie Obří důl.

The Krkonoše Mountains Museum is creating a collection and performs related activities including registration, preservation, conservation and restoration of its collection fund. It further runs a regional library and study, concerns itself with regional research regarding history, ethnography and nature science. It presents its museum activities and its collection via exhibitions, expositions and publications. The above mentioned activities take place in a network of KRNP Administration's museum divisions: The Krkonoše Mountains Museum in Vrchlabí (located in the monastery and in 3 historical buildings at Náměstí Míru), The Krkonoše Mountains Museum in Jilemnice, The Krkonoše Mountains Museum at Paseky nad Jizerou, Information Centre in Obří Důl.

Das Riesengebirgsmuseum entwickelt eine umfassende museale Sammlungstätigkeit, einschließlich einer entsprechenden Erfassung, Präparierung, Konservierung und Restaurierung des Sammlungsfundus, es verwaltet die regionale und Studienbibliothek, befaßt sich mit regionaler Forschung und Erforschung auf geschichtlichem, ethnographischem und naturwissenschaftlichem Gebiet, es präsentiert seine musealen Tätigkeit und den Sammlungsfundus anhand von Dauer- und thematischen Ausstellungen und Publikationen. Die angeführten Tätigkeiten werden im Netz der Museumsstellen der KRNP-Verwaltung realisiert: im Riesengebirgsmuseum in Vrchlabí (Klostergebäude und in den 3 historischen Häusern am Hohenelber Friedensplatz), in den Riesengebirgsmuseum in Jilemnice und in Paseky nad Jizerou und im Informationszentrum im Riesengrund/Obří důl.

10. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ SPRÁVY KRNAP

Gospodarka finansowa Dyrekcji KRNAP

Economic Activities of the KRNAP Administration

Finanzwirtschaft der KRNAP-verwaltung

Luděk Khol a kol.

Úvod

Wstęp

Introduction

Einleitung

Rok 2009 byl v organizaci poznamenán **nevyrovnáním rozpočtem**, kde požadavky na zajištění provozních činností z jednotlivých odborů nebylo možno zdrojově pokrýt a proto byl již od počátku roku stanoven tzv. nouzový režim v hospodaření organizace, kde veškeré nákupy a činnosti byly předem projednávány ve vedení organizace nebo přímo s náměstkem ředitele pro ekonomiku, vedoucím Odboru vnitřních věcí.

Dále tento rok znamenal podstatnou **změnu v organizační struktuře**, byl zpracován nový Organizační řád a jednotlivé odbory uvnitř organizace byly přeskupeny do čtyř základních složek organizace.

Toto organizační přeskupení znamená pro porovnání s minulými roky určité problémy, proto je třeba na tuto změnu v úvodu zcela jistě upozornit.

Třetím hlavním bodem pro úvod tohoto materiálu je třeba zmínit podstatný rozvoj žádostí a realizovaných **opatření, zajišťovaných z finančních prostředků EU** – Operační program přeshraniční spolupráce, Operační program Životní Prostředí apod. V získávání prostředků, tvorbě žádostí a dalších souvisejících dokumentů, organizaci podstatnou měrou pomáhala Regionální rozvojová agentura (RDA) v Rychnově nad Kněžnou, pracoviště Trutnov, vedené ing. Josefem Talábem a společnost Deloitte CZ v Praze.

Mimo finanční problémy nebyl rok 2009 poznamenán žádnou větrnou či jinou přírodní kalamitou nebo nenadálou událostí, trh se dřevem byl po celý rok poměrně stabilní a nevyskytovaly se žádné problémy, s kterými by se organizace musela nějak nenadále potýkat.

Další údaje o organizaci :

Správa KRNAP hospodaří dle Rozhodnutí MŽP ČR č. 10 / 95 vč. dodatků – Rozhodnutí č. 9 / 98 a 6 / 03 (Zřizovací listina) a zajišťuje tzv. hlavní a hospodářské činnosti, upravené v těchto Rozhodnutích.

Naprostá většina aktivit organizace je v hlavní činnosti, specifikované ve výše uvedené Zřizovací listině.

V hospodářské činnosti v roce 2009 Správa zajišťovala

- prodej zboží
- provoz bufetu na Rýchorské boudě
- platba za služby (kopírování apod.)

Financování činnosti organizace

Gospodarka finansowa Dyrekcji KRNAP

Economic Activities of the KRNAP Administration

Finanzwirtschaft der KRNAP-verwaltung

Pro sledování hospodaření Správy KRNAP byl vypracován plán na hlavní a hospodářskou činnost, rozpracovaný na jednotlivé odbory uvnitř organizace.

Provozní činnost organizace byla mimo vlastních zdrojů kryta takto:

A) příspěvek od zřizovatele	celkem 230 551 tis. Kč proti pův. plánu 191 631 tis. Kč
z toho prostředky na provoz	191 038 tis. Kč
Program péče o krajinu D	7 065 tis. Kč
Progr. financování (dále progfin)	31 128 tis. Kč proti pův. plánu 24 990 tis. Kč
Natura	0
účelové prostředky na VaV	1 320 tis. Kč
prostředky na hospodaření v lesích	0
mimorozpočt. zdroje od zřizovatele	0
B) prostředky ze zahraničí	1 206 tis. Kč
Z toho : Norské fondy	609 tis. Kč
Přeshraniční spolupráce – Via Fabrilis	321 tis. Kč
Přeshraniční spolupráce – Spolupráce v ekolog. výchově	276 tis. Kč

Investiční činnost byla mimo vlastních zdrojů kryta pouze z příspěvku od zřizovatele v celkovém objemu 16 718 tis. Kč
 Použité vlastní zdroje 19 337 tis. Kč

Organizace nepřímo použila i dotace ze Státního fondu životního prostředí na výkupy lesních pozemků. Tyto dotace ze SFŽP nebyly ale poskytnuty přímo organizaci, ale peníze na výkupy pozemků, financované ze SFŽP, šly ze SFŽP přímo prodávajícím a tudíž se v účetnictví neobjevily.

Výnosy

Zyski

Revenue

Umsatzerlöse

Celkové výnosy za rok 2009 činí	363 351 319,84 Kč
v roce 2008	361 923 058,10 Kč
za rok 2007 to bylo	406 164 241,70 Kč
v roce 2006 byly výnosy	328 630 331,45 Kč
v roce 2005 činily výnosy	329 665 123,93 Kč
v roce 2004 to bylo	335 220 414,15 Kč
z celkových výnosů 2009 byly vnitropodnikové výnosy(VPV)	11 332 401,27 Kč
za rok 2008	12 373 678,71 Kč
za rok 2007	13 696 180,24 Kč
v roce 2006	13 992 472,39 Kč
Po odečtení VPV činí výnosy Správy KRNAP	352 018 918,57 Kč
za rok 2008	349 549 379,39 Kč
za rok 2007	392 468 061,46 Kč

	v roce 2006	314 637 859,06 Kč
z toho výnosy v hlavní činnosti	351 625 tis. Kč	– v roce 2008 349 251 tis. Kč
výnosy v hosp. činnosti	394 tis. Kč	299 tis. Kč

Na celkových výnosech se mimo příspěvku od zřizovatele podílejí:

a) tržby za vlastní výrobky (úč. 601)	75 889 608,03 Kč
z toho tržby za dřevo dle oddělení odbytu	70 009 697,60 Kč

Tržby za vlastní výrobky –	rok 2008	72 652 tis. Kč
	rok 2007	115 067 tis. Kč
	rok 2006	87 488 tis. Kč
	rok 2005	88 909 tis. Kč

V porovnání s r. 2008 se tedy jedná téměř o shodné údaje, meziroční nárůst činí pouhých 4,46 %.

Oddělení odbytu v roce 2008 vykazovalo v tržbách za dřevo hodnotu	66 923 tis. Kč
v roce 2007 vykazovalo tržby za dřevo celkem	104 734 tis. Kč
v roce 2006 vykazovalo tržby za dřevo v hodnotě	82 559 tis. Kč
v roce 2005 vykazovalo čistý příjem za dřevo	83 397 tis. Kč

Nárůst tržeb za dřevo tedy představuje 4,62 %, v porovnání s rokem 2008 se opět jedná téměř o shodné údaje.

Podrobněji v komentáři viz níže k odbytu.

b) tržby z prodeje služeb (úč. 602)	15 408 810,39 Kč	v roce 2008	16 166 tis. Kč
z toho tržby ze vstupného (602110)	1 045 255,00 Kč		1 185 tis. Kč
tržby z nájemného (602117)	2 657 219,00 Kč		2 300 tis. Kč
tržby z povolenek (602113)	2 104 139,41 Kč		2 507 tis. Kč
tržby z ubytování (602114)	4 158 011,27 Kč		3 563 tis. Kč
tržby z kempu Šp. Mlýn (díl 602114)	2 827 562,49 Kč		2 300 tis. Kč
tržby z časopisu Krkonoše (602125)	889 287,83 Kč		897 tis. Kč
tržby z kursového (602140)	1 812 039,79 Kč		1 649 tis. Kč
tržby za opravy (602151)	1 353 461,17 Kč		1 408 tis. Kč

Porovnání tržeb za služby s minulými roky:

2007	16 798 tis. Kč
2006	18 890 tis. Kč
2005	18 858 tis. Kč

V roce 2009 činí pokles proti roku 2008 4,68 %, proti roku 2006 ale tento pokles představuje již 18,42 %, což je podstatným zásahem do příjmů organizace, rozdíl představuje téměř 3,5 mil. Kč.

U **vstupného** poklesly tržby o 140 tis. Kč, je třeba řešit ztraktivněním činnosti a dalšími aktivitami k zamezení perspektivy dalšího propadu.

Propad v **povolenkách** představuje 403 tis. Kč – pravděpodobně se zde projevuje snaha o zpřísnění přístupu k vydávání povolenek k vjezdu.

V **kempu** ve Špindlerově Mlýně se v roce 2008 utržilo více o 528 tis. – zde je to způsobeno již celoročním provozem srubů v areálu kempu, nicméně nárůst není takový, jaký by tato velká investice z minulých let potřebovala.

Vyrovnaný objem tržeb v porovnání s rokem 2008 je u příjmů z **časopisu Krkonoše** – snížení představuje necelé 1 %.

U příjmů z **kursového** se podařilo zastavit propad v tržbách a nárůst proti roku 2007 představuje celkem 372 tis. Kč, tedy nárůst o 25,84 %.

Sníženy jsou i příjmy za **opravy ve střediskové dílně** ve Svobodě nad Úpou, zde je proti roku 2007 pokles o 220 tis. Kč, pokračující **trend poklesu tržeb byl zastaven ukončením činnosti celého střediska opravy ve Svobodě nad Úpou a jeho uzavřením. V roce 2010 by měl být celý areál prodán a organizace by tak měla docílit úspor v nákladech ve výši více než 9 mil. Kč, které toto středisko v běžném roce produkovalo.**

c) tržby za zboží (úč. 604)		2 812 164,36 Kč
	2008	2 779 tis. Kč
	2007	3 365 tis. Kč
	2006	2 749 tis. Kč
z toho tržby z prodeje propagačního materiálu		2 241 276,- Kč
	stejný údaj za 2008	2 381 tis. Kč
	2007	2 886 tis. Kč
	2006	2 200 tis. Kč

V roce 2005 byla výše tržeb na tomto účtu 604 celkem 2 615 tis., v roce 2004 jsme utržili téměř 2 703 tis., v roce 2003 jsme získali tržby za zboží celkem 2 867 tis. Kč.

Z těchto údajů je zřejmé, že se pohybujeme opět na úrovni roku 2008, překročení představuje 1,19 %, rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším obrátem představuje 750 tis. za celé zde sledované období, přičemž rok 2007 je ovlivněn vydáním dražších, kvalitnějších publikací – Krkonoše od nakladatelství Baset.

U propagačního materiálu činí pokles 5,87 % proti roku 2008.

Zde se proti minulému roku nepodařilo zastavit pokles tržeb, organizace zde vykazuje tržby na úrovni roku 2006. Situaci je třeba řešit opět zkvalitněním prodáváného materiálu a zatraktivněním a zvýšením služeb na tomto úseku.

d) další výnosové položky

- změna stavu zásob	1 162 524,83 Kč	v roce 2008	-1 023 tis. Kč
- aktivace	415 750,45 Kč		438 tis. Kč
- smluvní pokuty a penále	98 108,60 Kč		292 tis. Kč
- úroky	718 654,55 Kč		2 116 tis. Kč
- kursově zisky	65 117,53 Kč		67 tis. Kč
- zúčtování fondů	758 812,00 Kč		90 tis. Kč
- ostatní výnosy	21 886 502,90 Kč		9 382 tis. Kč
- tržby z prodeje investičního majetku	24 929,62 Kč		37 tis. Kč
- tržby z prodeje materiálu	1 115 316,19 Kč		1 341 tis. Kč

Změna stavu zásob sk. 61 představuje rozdílné zásoby v porovnání s rokem 2008 a stejně tak je i rozdílná fázová kalkulace k ocenění zásob.

Níže uvedené porovnání ukazuje objem zásob ke konci roku a kalkulaci jednotlivých lokalit.

2009 P 5 290,31 m³ á 166
O 1 784,51 716
E 7,68 1.015

2008 P 1 913,4 m³ á 181
O 1 317 m³ á 594
E 0 á 859

2005 P 757 m³ á 155 **2006** P 1 676 m³ á 156 **2007** P 2 825,1 m³ á 181
O 1 942 m³ á 611 O 1 911 m³ á 612 O 1 608,74 m³ á 594
E 137 m³ á 849 E 450 m³ á 940 E 994,42 m³ á 859

Objem na účtech sk. **62 – aktivace** odpovídá objemu poklesu či zastavení některých činností v roce 2009 proti loňskému roku, které souvisí s potřebou aktivace a možnostmi financovatelných aktivit uvnitř organizace.

Pokles příjmů u **644 – úroků** je dán změnami sazeb Komerční banky a není ovlivnitelný ze strany organizace.

U účtu **648 – zúčtování fondů** se jedná o

- 410 859,- Kč – úhrada nákladů rok 2008
- 9 560,- Kč – použití daru z ČSOB
- 58 000,- Kč – čerpání sdružených prostředků na opravy

- 30 000,- Kč – nákup sbírkových předmětů z prostředků roku 2008

Vyšší objem na účtu **649 – Jiné ostatní výnosy** je dán především účtem 649115 – Přijaté náhrady škod od pojišťovny, zde jsme za rok 2009 obdrželi 13,8 mil. Kč jako náhradu za škody, způsobené na státním majetku při přívalových deštích v květnu 2009, zatímco v roce 2008 jsme na tomto účtu vykazovali příjem ve výši 572 tis. Kč.

Odbyt

V roce 2009 bylo celkem dodáno a vyfakturováno 78 625 m³ dřevní hmoty při průměrném zpeněžení franko odvozní místo 890 Kč/m³.

Oproti původně plánovanému objemu realizace dřevní hmoty ve výši 65 000 m³ byl nárůst o 13 625 m³ způsoben zpracováním kůrovcem napadených smrků zejména na bývalém LHC Šimková, s. r. o., kterého jsme od roku 2008 vlastníky, a na LHC Maršov, který byl nejvíce postižen ničivým orkánem Kyrill v roce 2007.

Odbyt dříví byl v roce 2009 ve znamení postupné konsolidace cen v dřevařském průmyslu a poměrně příznivou situací v celém odvětví, podařilo se zastavit, resp. zpomalit pokles cen sortimentů dříví, způsobený prohlubující se celosvětovou hospodářskou krizí a s tím spojenou sníženou poptávkou po stavebním dříví, obalových materiálech i dřevěných paletách, která se negativně projevuje na obchodu s dřívím.

Negativním faktorem, který se projevil na dosaženém zpeněžení, byl pokračující výskyt a zpracování kůrovcem napadeného dříví, z čehož vyplynulo snížení kvality u kulatinových sortimentů a snížení hmotnosti u vlákniny. V roce 2008 jsme vykazovali zásoby kůrovcového dříví ve výši téměř 8 tis. m³, ke konci roku 2009 tato zásoba představuje pouhých 921 m³.

V roce 2009 se náklady na výrobu 1 m³ dřeva pohybovaly už v takových objemech, že organizace začala sledovat vývoj těchto nákladů a porovnávat rentabilitu těžeb vzhledem k příjmům z prodeje dřevní hmoty.

V následující tabulce je uvedeno porovnání se stejným obdobím roku 2008:

Období	dodávky (m ³)	zpeněžení (Kč/m ³)	rozdíl 2009–2008 (Kč/m ³)
1.–12.2008	85 180	786	
1.–6. 2009	18 720	862	76
1.–12.2009	78 625	890	104

Porovnání s rokem 2008 :

V roce 2008 bylo tedy celkem dodáno a vyfakturováno 85 180 m³ dřevní hmoty při průměrném zpeněžení franko odvozní místo 786 Kč/ m³.

V následující tabulce je uvedeno porovnání se stejným obdobím roku 2007 a 2006:

	dodávky (m ³)	zpeněžení (Kč/m ³)	rozdíl 2007–2006 (Kč/m ³)
skutečnost 1.–12. 2006	87 236	946	
skutečnost 1.–12. 2007	105 841	990	54

Náklady

Koszty

Costs

Aufwendungen

Celkové náklady za rok 2009 činí			332 000 770,31 Kč
	v roce 2008		348 854 284,97 Kč
	v roce 2007		399 247 776,86 Kč
	v roce 2006 to bylo		328 630 331,45 Kč
	v roce 2005 to bylo		321 360 671,65 Kč
	v roce 2004 to bylo		335 220 414,15 Kč
z celkových nákladů 2009 vnitropodnikové náklady (VPN)			11 332 401,27 Kč
	v roce 2008		12 373 678,71 Kč
	v roce 2007 VPN		13 696 180,24 Kč
	v roce 2006 byla hodnota VPN		13 992 472,39 Kč
Po odečtení VPN činí náklady Správy KRNAP			320 668 369,04 Kč
	2008		336 480 606,26 Kč
	2006		385 551 596,62 Kč
z toho náklady v hlavní činnosti	320 335 tis. Kč	2008	336 220 tis. Kč
náklady v hosp. činnosti	333 tis. Kč		261 tis. Kč

Z celkových nákladů činí :

501 spotřeba materiálu	17 536 610,74 Kč	v roce 2008	19 975 tis. Kč
z toho spotřeba sazenic	1 073 tis. Kč		623 tis. Kč
náhradní díly	1 885 tis. Kč		1 911 tis. Kč
spotřeba všeobec. materiálu	626 tis. Kč		534 tis. Kč
DDHM do 40 tis.	2 560 tis. Kč		2 551 tis. Kč
spotřeba oděvů, OOPP a unif.	566 tis. Kč		1 576 tis. Kč
spotřeba pohonných hmot	3 084 tis. Kč		4 439 tis. Kč
502 spotřeba energie	7 531 027,24 Kč		7 709 tis. Kč
504 náklady na prodané zboží	3 156 698,40 Kč		3 234 tis. Kč
511 opravy a udržování	25 352 459,09 Kč		35 808 tis. Kč
512 cestovné	1 698 342,05 Kč		2 131 tis. Kč
513 náklady na reprezentaci	198 278,36 Kč		337 tis. Kč
518 ostatní služby	86 906 916,02 Kč		86 898 tis. Kč
z toho ostatní služby (fakt. práce)	20 311 tis. Kč		15 572 tis. Kč
přepravné (odvoz, přiblížování)	42 212 tis. Kč		40 055 tis. Kč
telefonní poplatky	1 528 tis. Kč		1 769 tis. Kč
práce výr. povahy (práce cizími)	17 296 tis. Kč		25 000 tis. Kč
521 mzdové náklady	85 034 663,- Kč		82 373 tis. Kč
(více v bodě VI – Pracovníci a mzdy)			
524 zákonné sociální pojištění	27 462 842,- Kč		
527 zákonné sociální náklady	1 661 617,- Kč		
531 daň silniční	287 201,- Kč		578 tis. Kč
532 daň z nemovitostí	147 078,- Kč		125 tis. Kč
538 ost. nepřímé daně a popl.	40 190,- Kč		54 tis. Kč
542 ostatní pokuty a penále	68 825,- Kč		4 tis. Kč
543 odpis nedobytných pohledávek	0		469 tis. Kč
545 kursové ztráty	69 344,93 Kč		64 tis. Kč
548 manka a škody	175 740,16 Kč		1 254 tis. Kč
549 jiné ostatní náklady	18 845 508,48 Kč		20 787 tis. Kč
551 odpisy inv. majetku	36 680 993,- Kč		35 715 tis. Kč

552 zůstatk. cena prod. materiálu	4 565,- Kč	384 tis. Kč
554 náklad na prodaný materiál	515 111,57 Kč	505 tis. Kč

Zdůvodnění rozdílů při porovnání nákladů za rok 2009 k údajům za rok 2008

Obecně se nejvíce na podstatném snížení nákladů o téměř 16 mil. Kč proti minulému roku projevují úsporná opatření v souvislosti s nezajištěním potřebných zdrojů pro všechny uvažované činnosti.

Tato prováděná razantní úsporná opatření, zapříčiněná nevyrovnaným plánem pro rok 2009, znamenala omezení čerpání nákladů na činnosti, které nebylo nutné bezpodmínečně zajišťovat, nebyly nařízeny legislativou apod. Zde se jednalo hlavně o nečerpání původně plánovaných nákladů na materiál (501), údržby a opravy (511) a především služby – práce výrobní povahy (518).

Další velmi důležitou nutností, která před vedením organizace stála, bylo zajištění dofinancování pro aktivity a projekty, zajišťované v rámci programů z EU. Zřizovatelem totiž bylo zcela jasně deklarováno, že prostředky na zajištění kofinancování jsou velmi omezené a organizace si tak musí pomoci sama. Proto bylo snahou co nejvíce omezit čerpání nákladů pro zachování volných zdrojů.

Pokles nákladů představuje v procentech téměř 5 % v porovnání let 2009 a 2008.

Pokračovala ale i snaha vedení organizace o maximální úspornost v čerpání nákladů, podstatný objem finančních prostředků na nákup drobného majetku a na údržby byl čerpán až v druhém pololetí, resp. v posledním čtvrtletí roku 2009, kde jsme se již dostávali postupně k takovým výsledkům, které možnost kofinancování i zajištění prostředků zajišťovaly.

511 – zajišťování pouze havarijních a nejnutnějších oprav, nutných k zajištění chodu organizace, z celkového objemu činí opravy a údržby v rámci programů :

- PPK	0		
pro porovnání	2008	2 98 tis. Kč	
	2007	4 76 tis. Kč	
	2006	1 22 tis. Kč	
- ISPROFIN	6.259 tis. Kč		
pro porovnání	2008	19 13 tis. Kč	
	2007	31 52 tis. Kč	
	2006	16 81 tis. Kč	

Pro financování běžných oprav (havárie apod.) z provozních prostředků tedy zbývá 19 093 tis. Kč,

v roce 2006 to bylo pouze	14 88 tis. Kč
2007	12 49 tis. Kč
2008	13 97 tis. Kč

512 – pokračuje enormní snaha o úspory v této oblasti (jednotky GPS i u soukromých vozidel, snižování počtu služebních vozidel atd.)

513 – rok 2008 ovlivněn jednorázovou akcí – konference ve Šp. Mlýně

521 – řešeno samostatně, viz níže

542 – snaha o maximální vymáhání neuhrazených pohledávek

543 – odpis nedobytných pohledávek bude proveden až v roce 2010

549 – dopad neuplatněného odpočtu DPH o celkové výši	15 116 584,41 Kč
v roce 2008	16 956 450,51 Kč
v roce 2007	23 479 930,54 Kč
2006	16 611 518,51 Kč
2005	15 386 545,29 Kč
2004	9 316 498,- Kč
	(rok 2004 jsme byli plátcí DPH od srpna).

Celkem tak organizace ztratila v nákladech za 6 let téměř **100 milionů korun**, které nemůže ovlivnit a nemá je ze strany zřizovatele systémově řešeny a pokryty !!

Vývoj nákladů na opravy v mil. Kč za roky 1995–2009:

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
22,9	32,5	49,2	59,5	72,7	60,3	37	53,3	64,6	37,7	31	33,2	48,4	35,8	25,4

Členění nákladů na opravy na jednotlivé aktivity organizace (výběr dle účtu 511100) :

Ochrana lesa	2009	900 tis. Kč	2008	1 208 tis.
PPK		0		2 598 tis.
Cesty, chodníky z vlastních zdrojů		1 238 tis. Kč		2 936 tis.
Cesty přes progfin		6 259 tis. Kč		18 314 tis.
Budovy, stavby		853 tis. Kč		2 053 tis.
Malé vodní toky		149 tis. Kč		175 tis.
Malé vodní toky přes progfin		0		1 099 tis.
Pomocné provozy, dopravní prostředky		1 055 tis. Kč		933 tis.
Myslivost, kemp, muzea, apod.		820 tis. Kč		1 689 tis.
Odstr. škod po příválových deštích		11 202 tis. Kč		
Ostatní jinde neuvedené		2 877 tis. Kč		3 701 tis.

Vývoj odpisů v mil. Kč

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
16,1	21	25,3	27,1	33,8	34,6	34,6	26,5	26,6	36,2	35,9	35,7	36,1	35,7	36,7

Navýšení v roce 2004 je z důvodu dopadu doporučení z auditu hospodaření – Audit plus Praha změnou odpisového plánu k 1. 1. 2004, v roce 2005 a dále jsme pokračovali v tomto vyšším odpisovém plánu. Navýšení odpisového plánu nebylo zřizovatelem pokryto, je plně v režii organizace.

V rámci **PPK** jsme v roce 2009 provedli aktivity za celkem 7 065 tis. Kč.

V roce 2008 byl původní plán stanoven na 11 000 000 Kč, prakticky ihned po přidělení prostředků jsme však částku 3 mil. Kč odevzdali zpět zřizovateli – sekci ochrany přírody a krajiny a pro rok 2008 jsme tedy měli přiděleno 8 mil. Kč.

Pro rok 2009 byl tak Program péče o krajinu pokrácen o další 1 mil. Kč na 7 065 tis. Kč.

Ve stejném programu jsme v roce 2007 získali 11 360 559 Kč, utraceno bylo téměř 11 56 tis. Kč, tzn. naplnění objemu u tohoto programu.

Během roku 2006 jsme obdrželi v rámci PPK celkem 13 654 000 Kč.

V roce 2005 jsme získali po několika navýšeních financí 15 856 000 Kč, zde porovnání s rokem 2009 už představuje podstatné snížení na pouhých 44,56 %, což vede ke snížení péče o krajinu na území NP!

Finanční prostředky na **Naturu 2000** v roce 2009, stejně jako v minulých letech, nebyly ze strany zřizovatele zajištěny, veškeré aktivity byly zajišťovány z běžných provozních prostředků organizace.

Programové financování

V roce 2009 jsme čerpali v rámci programového financování z několika programů :

115010 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MŽP

- zde byly čerpány investiční i provozní dotace

115120 – Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny

115160 – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny

- zde opět byly čerpány investiční i provozní prostředky

Přehled programů v roce 2009 v členění investice a provoz (neinvestice)

Program	Rozpočet inv. prostředků	Uvolněný limit	Čerpání inv. prostředků	Rozdíl
115010	11 073 133,00	11 071 018,72	11 071 018,72	2 114,28
115120	3 966 293,00	3 966 293,00	3 966 293,00	0,00
115160	2 010 000,00	1 682 536,56	1 682 536,56	327 463,44
Celkem	17 049 426,00	16 719 848,28	16 719 848,28	329 577,72

Program	Rozpočet prostředků neinv.	Uvolněný limit	Čerpání prostředků neinv.	Rozdíl
115010	28 973 000,00	28 973 000,00	28 917 736,12	55 263,88
115160	2 155 000,00	2 155 000,00	2 116 225,00	38 775,00
Celkem	31 128 000,00	31 128 000,00	31 033 961,12	94 038,88

Pozn. : V částce 17 049 426 Kč je celkem 4 818 133 Kč jako nárok čerpání z roku 2008.

Zhodnocení plnění plánu technických jednotek za Odbor péče o les:

Následující tabulka ukazuje vývoj v dodávkách a zpeněžení dřeva za roky 1998–2008:

	jednotka	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
dodávky	m ³	135 825	122 971	105 674	93 629	79 383	91 324	96 601	90 667	87 236
tržby z prodeje dřeva	tis.Kč	144 273	133 553	115 889	99 704	77 774	81 087	87 004	83 397	82 559
průměrné zpeněžení	Kč/m ³	1 062	1 076	1 081	1 065	980	888	901	920	946

	jednotka	2007	2008	2009
dodávky	m ³	105 841	85 180	78 625
tržby z prodeje dřeva	tis.Kč	104 734	66 923	70 010
průměrné zpeněžení	Kč/m ³	990	786	890

Následující tabulka ukazuje vývoj v objemu zásob dřevní hmoty na jednotlivých lokalitách :

Lokalita	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
P	3 554	1 298	955	800	1 702	757	1 676	2 825	1 913
O	3 566	1 673	1 100	1 102	1 388	1 942	1 911	1 609	1 317
E	302	46	62	205	185	137	450	994	0

Lokalita	2009	
P	5 290	
O	1 785	
E	8	

Dle technického plánu byly pro rok 2009 plánovány mimo jiné následující úkoly (pro porovnání jsou uvedeny i plány za rok 2005 až 2008):

Plán v technických jednotkách

	jednotka	2005	2006	2007	2008	2009
zalesňování	ha	64,59	44,12	33,13	56,36	62,04
prořezávky	ha	730,55	764,36	639,73	745,94	53,62
těžba dřeva	m ³	90 100,00	88 400,00	105 000,00	82 700,00	74 800,00
přibližování dřeva	m ³	90 100,00	88 400,00	105 000,00	82 700,00	74 800,00
dodávky dřeva	m ³	90 100,00	88 400,00	105 000,00	82 700,00	74 800,00

Porovnání vybraných výkonů za roky 2002 až 2009 – skutečnost

Výkon	tech.jedn.	2002	2003	2004	2005	2006
012 - obnova lesa sadbou	ha	98,87	78,55	121,14	65,48	45,44
017 - ochrana ml. lesních porostů proti zvěři	ha	786,98	576,09	541,25	516,86	544,51
019 - ochrana lesa ostatní	ha	1 481,58	920,12	650,16	432,53	365,98
025 - prořezávky	ha	510,35	611,60	806,82	749,54	739,85
155 - odstraňování klestu	ha	154,40	175,25	153,66	132,63	73,68
111 - těžba dříví	m ³	78 907	92 171	98 457	91 016	88 935
121 a 122 přibližování celkem	m ³	79 328	92 325	97 580	91 936	88 016

Výkon	tech.jedn.	2007	2008	2009
012 - obnova lesa sadbou	ha	47,72	60,09	62,64
017 - ochrana ml. lesních porostů proti zvěři	ha	321,97	308,49	243,26
019 - ochrana lesa ostatní	ha	270,69	201,01	187,60
025 – prořezávky	ha	603,10	680,87	57,11
155 - odstraňování klestu	ha	41,09	67,12	66,79
111 - těžba dříví	m ³	108 292	83 376	83 072
121 a 122 přibližování celkem	m ³	107 142	84 288	79 629

Hospodářský výsledek

Wyniki gospodarcze

Economic Results

Ergebnis

Ke konci roku 2008 byl vykázán kladný hospodářský výsledek ve výši **31 350 549,53 Kč**.

Takto vysoký hospodářský výsledek v posledních letech organizace nikdy nedocílila, je třeba ale uvést, že se nejedná o výsledek v tvorbě výnosů, ale zisk je tvořen pouze úsporami nákladů a dalšími okolnostmi, v kterých se naše organizace vyskytovala v roce 2009.

Na tomto výsledku velice příznivém v roce, kdy nebyly zajištěny zdroje na pokrytí veškerých aktivit organizace, se podílely hlavně následující okolnosti :

Razantní úsporná opatření uvnitř organizace při čerpání nákladů.

Podobně jako v několika posledních letech se opakovalo **poskytnutí nadlimitního příspěvku od zřizovatele v posledních dvou měsících roku 2009**, kde při brzkém nástupu zimního období již nebylo možno zajistit odpovídající profinancování akcí, nezajišťovaných a zastavených v průběhu roku 2009. Pokud by organizace mohla lépe plánovat tyto nenadále se objevující zdroje, mohla by své prostředky používat v průběhu roku na hrazení a financování jiných potřebných aktivit.

Celkový **pozitivní přístup zřizovatele** k nevyrovnanému rozpočtu z úvodu roku – snaha pomoci s nevyrovnaným plánem navyšováním dotačních prostředků především v programech.

Nutnost zajistit si **kofinancování projektů z EU** při avizovaném nezajištění zdrojů ze strany zřizovatele – takto je v hospodářském výsledku vytvořena rezerva ve výši 20 mil. Kč na právě

potřebné krytí projektů (EU hradí cca 85 % z celkových nákladů, zbylých 15 % je třeba mít zajištěno z prostředků organizace).

Obdržení původně zamítnuté úhrady od pojišťovny jako plnění za škody, způsobené jarními přívalovými dešti v květnu 2009. Pojišťovna původně avizovala nemožnost krytí z uzavřené pojistky, po rozporování tohoto rozhodnutí a následném jednání se zastupující firmou MARSH se podařilo koncem roku uzavřít Dohodu o narovnání a organizace obdržela v posledních dnech roku 2009 částku 8 mil. Kč, které již nebylo možné použít jinak.

Organizace nezajišťovala v roce 2009 téměř vůbec vybavení pracovníků s nárokem na výstrojové oblečení krytí tohoto nároku. Zřizovatel posunul pravomoc výběru dodavatele směrem na resortní organizace, proto jsme si v tomto roce vytvořili zdroje pro **krytí nároku na výstrojové ošacení** souhrnně za roky 2009 a 2010. V praxi to představuje vázané finanční prostředky z roku 2009 v objemu více než 1 mil. Kč.

Pro porovnání hospodářský výsledek za minulé roky:

Ke konci roku 2008 byl HV plus 13 068 773,13 Kč.

K 31. 12. 2007 byl vykázán plus 6 016 464,84 Kč.

K 31. 12. 2006 byl vykázán nulový hospodářský výsledek – k pokrytí původního ztrátového výsledku za rok 2006 bylo použito rezervního fondu.

Za rok 2005 byl vykázán zisk ve výši 8 304 452,28 Kč.

Při odhadované velmi vysoké ztrátě je tento výsledek velkým úspěchem hospodaření v organizaci Správa KRNP.

Komentář: V roce 2009, stejně jako v minulých dvou letech, pracovala Správa KRNP s podstatně sníženým plánem nákladů pro jednotlivé odbory organizace vzhledem k předpokládaným chybějícím zdrojům. Již první verze plánu totiž měla značně velké disproporce mezi vysokými náklady na provoz organizace a očekávanými výnosy.

V praxi bylo financování potřeb jednotlivých odborů soustředěno pod přímý dozor náměstka ředitele pro ekonomiku a prostředky uvolňovány postupně vzhledem k vývoji HV v jednotlivých měsících.

Poměrně velký objem finančních prostředků, získaný během roku v rámci programového financování od zřizovatele, byl systémově určen v převažujícím objemu na aktivity, které prováděla Správa KRNP nad rámec svého původního plánu. To ve výsledku nevedlo k podstatnému snížení nákladů, i když některé aktivity na úseku péče o les a údržby cest a chodníků jsme ihned převedli z uvažovaných provozních potřeb do tohoto programového financování.

V hospodářské činnosti je dosažený hospodářský výsledek plus 61 tis. Kč, v loňském roce to bylo plus 38 tis. Kč.

Je nutno podotknout, že se jedná vesměs o činnosti, podporující a doplňující hlavní činnost a nelze očekávat vyšší ziskovost, hospodářská činnost je v rámci organizace minimální.

Mzdy a pracovníci

Pláce i pracovníci

Wages and Employees

Löhne und Belegschaft

Celkem vyplacené mzdy za rok 2009	85 034 663 Kč
z toho mzdy v hlavní činnosti	84 962 470 Kč
hospodářská činnost	72 193 Kč
OON	1 953 741 Kč
– v tom OON z EU	137 487 Kč
Mzdy z jiných zdrojů (norské fondy)	140 336 Kč
Plán mezd v hlavní činnosti v roce 2009	82 618 000 Kč
v hospodářské činnosti	0 Kč
OON	2 300 000 Kč

Byl použit fond odměn na financování proplacených odměn v celkové výši 250 393 Kč – odměny nad rámec plánovaných mezd.

Nedočerpané mzdy v hlavní činnosti	0 Kč
Nedočerpané OON	346 259 Kč
Hrazeno cizími zdroji	140 336 Kč
Plán pracovníků	351 prac. v hlavní činnosti 1 pracovníci ve vedlejší činnosti
Skutečně čerpáno	317 pracovníků v hlavní činnosti 1 pracovníci ve vedlejší činnosti
Nedočerpano	34 pracovníků v hlavní činnosti
- nečerpaní sezonní pracovníci v OPL plus pomocný lesní personál	
Průměrná mzda v organizaci za rok 2009 celkem	21 771,73 Kč

Investiční činnost

Działania inwestycyjne

Investment Activities

Investitionstätigkeiten

Celkem byly v roce 2009 dle sestavy Evidence pořízení dlouhodobého majetku č. 9452 k 31. 12. 2009 provedeny investiční akce za 33 683 461,27 Kč.

Členění investic dle druhu majetku a porovnání s předchozími roky 2003–2008 ukazuje tabulka.

Investiční akce v tis. Kč

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
stavební	24 080	27 749	25 293	26 113	48 639	37 445	30 675
strojní a ostatní	16 377	10 188	9 711	17 592	13 951	5 203	2 886
umělecká díla	0	0	0	0	0	10 149	122
nehmotný majetek	4 600	288	819	280	90	0	0
celkem	45 057	38 225	35 004	43 705	62 680	52 797	33 683

Financování akcí proběhlo v roce 2009 z následujících zdrojů (opět porovnání s roky 2005 až 2008) :

	2005	2006	2007	2008	2009
vlastní zdroje	23 971	35 595	30 295	38 853	12 030
systémová investice	11 033	8 103	7 381	14 212	21 653
mimorozpočt. zdroje	0	7	25 004	0	0
celkem	35 276	43 705	62 680	53 065	33 683

Rok 2009

- vlastní zdroje	12 030 264,35 Kč
- systémová investice z MŽP	10 818 638,72 Kč
- Norské fondy	210 557,- Kč
- OPŽP kofinancování	3 966 293,- Kč
- Přeshraniční spolupráce kofinanc.	6 657 708,20 Kč (Via Fabrilis)
- celkem	33 683 461,27 Kč

Pozn.:

2007 - mimorozpočtové zdroje zřizovatele v souvislosti s kalamitou Kyrill 25 004 tis. Kč

2006 - dary 6 588 Kč

2005 - v systémových dotacích příspěvek od SFŽP 272 000 Kč - dotace na nákup pozemku

Rozbor účtu 916 – Fond reprodukce

počáteční stav k 1. 1. 2009 73 504 112,21 Kč

tvorba fondu během roku 2009 - odpisy	36 685 558,- Kč
- příjem za prodej majetku	498 881,30 Kč
- neproučtované zdroje	393 782,10 Kč
- dar Město Pec – Okolo přehrady	350 000,- Kč
- předpis dotace Via Fabrilis	5 991 937,- Kč
- Norské fondy – vyúčtovaná dotace	437 926,- Kč
- SFŽP – kofinanc Labský d. a Růž. zahr.	233 311,30 Kč
- OPŽP	3 966 293,- Kč
čerpání fondu – pořízení majetku z vlastních zdrojů	- 19 336 768,42 Kč
- OPŽP	- 3 966 293,- Kč
použitelný fond reprodukce k 1.1.2010	98 758 739,49 Kč

Pro porovnání poskytnutá dotace za minulé roky :

2008	14 213 tis. Kč
2007	7 381 tis. Kč
2006	8 107 tis. Kč
2005	10 752 tis. Kč
2004	8 304 tis. Kč
2003	7 000 tis. Kč
2002	5 700 tis. Kč
2001	6 248 tis. Kč

Ostatní

Inne

Other

Sonstiges

Rozbor dalších účtů – třída 1, 2

Zpracováno dle údajů Hlavní knihy – sestava 9403 k 31.12.2009

Správa KRNAP spravuje investiční majetek (02) včetně drobného dlouhodobého majetku (028) v celkové hodnotě 1 272 287 607,16 Kč, když k 1. 1. 2009 zahajovala organizace rok s majetkem v hodnotě 1 246 264 125,23 Kč.

Stav majetku za předchozí roky (vždy k 31. 12. daného roku) :

2008	1 246 264 125,23 Kč
2007	1 211 283 651,22 Kč
2006	1 114 647 803 Kč
2005	1 079 430 696 Kč
2004	1 057 446 132 Kč
2003	1 062 009 004 Kč
2002	1 019 585 000 Kč
2001	991 657 000 Kč

Meziroční nárůst činí 26 024 tis. Kč.

V roce 2008 činil tento nárůst 34 980 tis. Kč,

za rok 2007 to bylo rekordních 96 636 tis. Kč (!!),

v roce 2006 byl tento nárůst majetku 35 217 tis. Kč.

Mimo rok 2003 tak hodnota majetku meziročně stoupala, jen za posledních 8 let o téměř 280 mil. Kč.

Další majetek má organizace ještě v pozemcích a neodepisovaných uměleckých dílech (03) – celkem téměř 1 369 tis. Kč.

Proti skupině 02 je postavena hodnota opravek (08) činí	626 623 829,16 Kč
V roce 2008 byla hodnota opravek	592 998 684,23 Kč
v roce 2007 byla hodnota opravek	572 114 834,22 Kč
v roce 2006 byla hodnota opravek	494 543 990,- Kč
za rok 2005 to bylo	469 505 866,- Kč
proti roku 2004 -	443 209 285,- Kč
a proti roku 2003 -	436 314 757,- Kč

Výše uvedené hodnoty znamenají, že majetek je odepsán z 49,26 % (sk. 08 k sk. 02).

rok 2008	47,59 %
rok 2007	47,23 %
rok 2006	44,37 %
rok 2005	43,5 %
rok 2004	41,91 %
rok 2003	41,08 %
rok 2002	39,77 %
rok 2001	38,97 %

<u>Rozpracovanost investic</u> (04) ke konci roku 2009 činí	15 807 021,58 Kč
za rok 2008	10 535 202,11 Kč
za rok 2007	17 332 388,08 Kč
za rok 2006	8 992 709,- Kč
k 31. 12. 2005	14 120 tis. Kč
k 31. 12. 2004	12 092 tis. Kč
k 31. 12. 2003	6 912 tis. Kč
za rok 2002	17 661 tis. Kč

V porovnání k loňskému roku dosahuje rozpracovanost nárůst o 50,05 %, což je dáno rozpracováním poměrně velkých investičních akcí, např. :

- přístavba IS HIS č.p. 222	téměř 7 mil. Kč (EU)
- rozdělení středisek Dřevovýroba a Středisková opravna	téměř 2 mil. Kč
- příprava KCEV (Krkonošské centrum environment. vzdělávání)	2,5 mil. Kč
- další projekty jako příprava žádostí o dotace z EU	

Celková výše zásob materiálu (11) činí 4 202 006,77 Kč.

Pokračujeme ve snaze o snižování objemu zásob jako činitele, kde jsou vázány značné finanční prostředky, proti minulému roku činí pokles zásob materiálu plných 988 tis., což v procentech představuje pokles o 28,9 %!

v roce 2008 hodnota zásob	5 190 tis. Kč
v roce 2007	5 245 tis. Kč
v roce 2006	5 165 tis. Kč
v roce 2005	5 285 tis. Kč.
ke konci roku 2004	4 854 tis. Kč
v roce 2003	5 166 tis. Kč
v roce 2002	6 356 tis. Kč
proti 2001	7 541 tis. Kč

Největší objem zásob materiálu je u položek

stavební materiál	1 014 tis. Kč	2008	1 014 tis. Kč
náhradní díly	881 tis. Kč		1 132 tis. Kč
oděvy	842 tis. Kč		1 009 tis. Kč
krmivo	650 tis. Kč		696 tis. Kč

Zásoby výrobků (123) jsou ke konci roku 2 498 212,07 Kč

Rok 2008	1 573 tis. Kč
2007	2 795 tis. Kč
2006	2 268 tis. Kč
2005	1 824 tis. Kč

2004	2 131 tis. Kč
2003	1 570 tis. Kč
2002	1 694 tis. Kč
2001	2 103 tis. Kč

Objem zásob výrobků stoupl proti minulému roku o 925 tis. Kč, tzn. o plných 58,81 %!

Hlavní měrou se na poklesu zásob podílejí zásoby dřeva (viz zdůvodnění u dodávek a odbytu).

	2009	2008	2007
lokalita P	878 tis. Kč	346 tis.	511 tis.
lokalita O	1 278 tis. Kč	782 tis.	956 tis.
lokalita E	8 tis. Kč	0	854 tis.
a dále zásoby semen	280 tis. Kč	315 tis.	341 tis.

Pro porovnání i další minulé roky :

	2006	2005	2004	2003	2002
lokalita P	261 tis.	117 tis.	732 tis.	344 tis.	410 tis.
lokalita O	1 169 tis.	1 187 tis.	763 tis.	606 tis.	605 tis.
lokalita E	423 tis..	117 tis.	124 tis.	137 tis.	19 tis.
semena	341 tis.	341 tis.	462 tis.	383 tis.	589 tis.

<u>Zásoby zboží (13)</u> na skladě představují	3 026 628,57 Kč.
K 31.12.2008	2 850 695,60 Kč
ke konci roku 2007	3 172 tis. Kč
v roce 2006	3 243 tis. Kč
proti roku 2005	3 386 tis. Kč
ke konci roku 2004	3 547 tis. Kč
a rok 2003	3 958 tis. Kč
proti 2002	4 135 tis. Kč

Zde došlo k mírnému nárůstu zásob za posledních 7 let o 176 tis. Kč, resp. o 6,18 %.

Na zásobách zboží se podílejí hlavně zásoby propagačního materiálu.

Na běžných účtech (241) je na konci roku celkem 134 966 454,31 Kč.

Pro porovnání :	2008	103 279 tis. Kč
	2007	81 814 tis. Kč
	2006	67 417 tis. Kč
	2005	69 907 tis. Kč
	2004	48 755 tis. Kč
	2003	42 771 tis. Kč
	2002	18 855 tis. Kč
	2001	26 934 tis. Kč v

Podstatným objemem je zůstatek na krytí investičních potřeb – viz zůstatek fondu reprodukce v těchto rozbořech plus zůstatky na dalších fondech organizace. Podstatným důvodem nárůstu je i příprava na kofinancování a další důvody, viz kapitolu V. - Hospodářský výsledek.

Na účtu FKSP je zůstatek 579 tis. proti počátku roku 496 tis. Kč.

Rozklad zůstatků běžných účtů organizace v porovnání k fondům:

Celkem	134 966 tis.
Zůstatek fondu odměn	17 392 tis.
Zůstatek rezervního fondu	15 089 tis.
Zůstatek fondu reprodukce po odečtu rozpracovanosti	98 759 tis.
Hospodářský výsledek	31 351 tis.
Volný zůstatek k použití (řešeno zápočtem mezi pohledávkami a závazky)	- 27 625 tis.

V pokladnách (261) je ke konci roku 467 895,46 Kč – haléře jsou zde z důvodu vedení i valutové pokladny, vzhledem k devizovému přepočtu dle kurzu.

ke konci roku 2008	586 783,89 Kč
k 31.12.2007	686 tis. Kč
ke konci roku 2006	571 tis. Kč

k 31.12.2005	848 tis. Kč
k 31.12.2004	737 tis. Kč.
k 31.12.2003	1.181 tis. Kč
k 31.12.2002	884 tis. Kč
k 31.12.2001	524 tis. Kč

Pokladní limity jsou dodrženy na všech pokladnách organizace.

Téměř 846 tis. Kč je v organizaci vedeno na ceninách (263) – jedná se hlavně o vstupenky, stravenky, karty CCS a povolenky.

Ke konci roku 2008	781 tis. Kč
2007	741 tis. Kč
2006	876 tis. Kč
2005	1 079 tis. Kč
2004	1 106 tis. Kč
2003	972 tis. Kč
2002	830 tis. Kč.

Pohledávky a závazky – třída 3

<u>Pohledávky (311)</u> činí ke konci roku 2009 celkem	16 123 187,60 Kč
ke konci roku 2008	12 272 121,60 Kč
2007	15 321 tis. Kč
2006	8 759 tis. Kč
2005	7 252 tis. Kč
2004	9 160 tis. Kč
2003	9 129 tis. Kč
2002	14 639 tis. Kč
2001	4 556 tis. Kč

Pořně významný nárůst pohledávek proti loňskému roku představuje 3 851 tis. Kč, tedy plných 31,39 %, ale pohledávky jsou zajištěny splátkovými kalendáři, uzavíranými s neplatiči vzhledem k nárůstu problémů, souvisejících s hospodářskou krizí.

- ve lhůtě splatnosti je celkem	12 033 126,40 Kč, tzn. 74,64 %
- po splatnosti pak je na účtu 311	4 090 061,20 Kč 25,36 %

za rok 2008 po splatnosti	4 946 612,20 Kč, tzn. 40,30 %
2007	44,66 %
2006	66,4 %

Z tohoto objemu činí pohledávky vymáhané prostřednictvím podnikového právníka, tzn. soudní cestou, cca 150 tis. Kč.

Pohledávky nevymahatelné, kde je ale třeba k jejich odepsání souhlas MF ČR, předá právník počátkem roku 2010 se žádostí na MŽP ČR.

Pohledávky k odepsání do nákladů organizace, které jsou rovněž nevymahatelné, činí celkem 54 tis. Kč.

Velká většina ostatních pohledávek po lhůtě splatnosti má krátkodobé překročení do 30 dnů a faktury jsou uhrazeny počátkem roku 2010.

Poskytnuté provozní zálohy (314) jsou v objemu 448 tis. Kč. Zde došlo v roce 2008 k prudkému vzrůstu proti minulým rokům, hlavně z důvodu zvýšení záloh na energie (elektřina i plyn), což není možno ovlivnit uvnitř organizace Správa KRNAP.

V roce 2009 je objem provozních záloh opět v normálu.

2008	3 812 tis. Kč
2007	319 tis. Kč
2006	302 tis. Kč
2005	1 125 tis. Kč
2004	434 tis. Kč
2003	261 tis. Kč
2002	683 tis. Kč.

Jedná se tedy hlavně o zálohy na předplatné, energie, PHM (karty CCS), poštovné.

<u>Závazky (321) vůči dodavatelům činí</u>	2 305 866,30 Kč.
Rok 2008	1 653 509,45 Kč
2007	2 019 tis. Kč
2006	1 488 tis. Kč
2005	1 640 tis. Kč

Jedná se vesměs o závazky ve lhůtě splatnosti – z celkové částky činí závazky do lhůty splatnosti plných 99,15 %, v Kč je tedy po splatnosti pouhých 19 525,74 Kč.

U ostatních závazků v zůstatku 4 874 tis. proti 4 433 tis. Kč počátkem roku se jedná o závazky plynoucí z vyúčtování ve mzdách.

Na účtu 341 – Daň z příjmu je zůstatek 3 662 300, zálohově uhrazená daň, kde takto odhadujeme daň z příjmu za rok 2009.

Účtování a objemy na dalších účtech skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací, 38 – Přechodné účty vyplývají z účtování v organizaci během roční závěrky 2009 a jsou v souladu s českými účetními standardy.

Fondy – třída 9

Na rezervním fondu je konečný zůstatek 15 089 tis. Kč

Fond reprodukce majetku představuje hodnotu 98 759 tis. Kč proti počátečním 73 504 tis. Kč – rozklad účtu je uveden v kapitole VII – Investiční činnost.

Ve fondu odměn je celkem 17 392 tis. Kč proti 7 643 tis. Kč k 1. 1. 2009.

Zůstatek fondu kulturních a sociálních potřeb činí 1 684 tis. Kč proti 1 562 tis. Kč počátkem roku 2009.

11. KRKONOŠE V PUBLIKACÍCH

Karkonosze w publikacjach

The Krkonoše Mountains' Literature

Das Riesengebirge in Publikationen

Pracovníci OPNP se v roce 2009 podíleli sami nebo jako spoluautoři na vydání nebo přípravě celkem 67 publikací a prezentací:

- 23 odborných článků
- 13 vědeckých článků
- 27 prezentací na konferencích a seminářích, z toho 9 bylo publikováno ve sbornících
- 3 výstavy
- 1 dokumentární film (Lesy Krkonoš 2009)
- 2 studie:

Záchrana genofondu rostlinných druhů v Krkonošském národním parku a jeho ochranném pásmu. Ms. (depon. Správa KRNAP Vrchlabí)

Apartmány ano či ne? Průvodce procesem plánování a rozhodování pro obce a veřejnost na příkladu Krkonoš. 44 s

- 3 monografie:

Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum Praha.

Obnova lesních porostů na výzkumných plochách v národních parcích Krkonoš. Lesnická práce, s. r. o., 288 s. (česko-polská monografie o obou NP, autoři též z obou NP – za KPN A. Raj).

Soubor map atmosférické depozice, překročení kritických zátěží síry a dusíku pro lesní ekosystémy a lišejníkové indikace imisní zátěže v KRNAP a CHKO Jizerské hory. Lesnická práce, s. r. o., 36 s., 12 příloh

Měsíčník Krkonoše – Jizerské hory

Miesięcznik Karkonosze – Góry Izerskie

Monthly Krkonoše – Jizerské hory

Monatsheft Krkonoše – Jizerské hory (Riesengebirge & Isergebirge)

Jiří Bašta

Časopis Krkonoše – Jizerské hory ve 42. ročníku plynule navázal na předchozí pokračováním či dokončením několika cyklů: Jiří Dvořák v Maloploškách mapoval zvláště chráněná území zejména v Podkrkonoší, ale zachytil i novou PP Sklenářovické údolí na území KRNAP, jehož ochrany se týkaly další dva větší materiály. V polovině ročníku skončily Strážní úseky, představování práce jednotlivých pracovníků terénní služby Správy KRNAP, doprovázené sedmidílným Malým krkonošským pitavalem Michala Skalky – výběrem zajímavých kauz se strážci parku v hlavní roli. Sloupek Minerály Tomáše Řídkošila v již čtvrtém roce pokračování představuje jakýsi miniaturní atlas. Pátým rokem pokračovalo vydávání krkonošské literární a publicistické antologie Jak viděli Krkonoše (vybíral Miloslav Bartoš). Soustavností se vyznačuje i sledování činnosti Horské služby v pravidelné rubrice Přemysla Kovářika. Do ustáleného modelu mozaiky textů o ochraně přírody, ale i historii a kultuře regionu nově přibyl ambiciózní geomorfologický seriál Vlastimila Pilouse Krkonošské vodopády, rozvržený také na několik let. Na zimní sezonu 2009/2010 připravil Aleš Suk cyklus Ze staničních knih, který na základě excerptce autentických záznamů lyžařů novými očima přibližuje počátky českého lyžování. Ve spolupráci s pracovníky oddělení ochrany přírody Jiří Dvořák pečlivě sleduje výskyt zajímavých rostlinných a živočišných druhů. Prostřednictvím jednotlivých větších článků kolegů z Krkonošského

muzea a autory výstav časopis pokračuje plodná spolupráce s tímto oddělením Správy KRNP. Pokračuje spolupráce s dalšími muzei a s autory z okruhu Vlastivědného kroužku Podkrkonoší. Příležitostně vycházely texty o ekologické výchově. Z jednotlivých větších textů jmenujme syntézu dlouholetého bádání Severská tundra v Krkonoších (J. Štursa, J. Jeník, M. Kociánová), čtyři texty o místních projevech oteplování klimatu (S. Kliegerová, L. Metelka, J. Materna, J. Harčarik a J. Flousek), ponoření Václava Jiráka a Radko Táslera do krkonošského podzemí, dvoudílný přehled historie a současnosti jilemnické nemocnice (P. Maralík, J. Luštinec) nebo nové poznatky životě české menšiny od Ondřeje Vašaty. Soutěžní křížovky přinesly pod názvem S křížem na věži jedenáct zastavení u církevních památek. Zaniklou tvář východních Krkonoš pravidelně přibližuje Antonín Tichý, který zároveň pečuje o rejstřík článků, v němž je možné prohledávat bibliografii již více než 20 000 textů.

Devítistránková jizerskohorská část byla sestavována v podobné struktuře. Byl zahájen seriál O jizerskohorských skalách autorů Jiřího Huška a Otokara Simma, pokračuje rubrika Zprávy ze Správy. Pozornost byla věnována např. projektu rezervace tmy v Jizerských horách. Dvoustrana Českého ráje byla připravována ve spolupráci s Muzeem Českého ráje a Podkrkonoší v Turnově a se Správou CHKO Český ráj. Prioritou zůstává propagace ochrany přírody, popis fenoménů kulturní krajiny i zbytků divočiny, spolupráce s místními neziskovými organizacemi i přibližování hodnot kulturního dědictví.

Časopis tiskla společnost Retip Červený Kostelec, předtiskovou přípravu zajišťovala Gentiana Jilemnice. Náklad zůstal, podobně jako v předchozích letech, na počtu přibližně 4 000 výtisků. Kmen předplatitelů se plynule obnovuje novými přihláškami předplatného. Cena výtisku je i nadále 38 Kč, zvýhodněné roční předplatné stojí 396 Kč.

Publikační činnost pracovníků oddělení ochrany přírody

Działalność wydawnicza pracowników działu ochrony przyrody

Publishing of nature protection department staff

Publizistische Tätigkeit der Mitarbeiter der Abteilung

Naturschutz

Andrle J., Březina S., Kociánová M., Špatenková I., 2009: Český příspěvek do mezinárodního projektu LTER, konference „Od jedinců k ekosystémům – struktury a vztahy“ konaná v Ostravě ve dnech 17.–19. 4. 2009

Barták M. & Vaněk J., 2009: Kmitalkovití vysokých poloh Krkonoš. Opera Corcontica 46: 173–178.

Barták M., Merz B. & Vaněk J., 2009: Lauxanidae a Pallopteridae vysokých poloh Krkonoš. Opera Corcontica 46: 179–184.

Bercik P., Fišera A., Nechanický J., Tondrová A., Kociánová M. : The red deer and roe deer migration over the period from the 1950s through the 1970s in the central part of the Krkonoše Mts. – Geoekologické problémy Krkonoš. Szklarska Poręba

Březina S., 2009: How do we try to protect the meadows in the Krkonoše Mts., Workshop „Natura 2000 bez hranic“ v St. Marienthalu v Německu ve dnech 28.–30. 10. 2009

Březina S., Kocourková J., Halda J., Šťastná P., Andrle J., Ševců A., 2009: About lichens above timberline, Konference Geoekologické problémy Krkonoš konaná ve Szklarské Porębě ve dnech 21.–23. 9. 2009

Březina S., Flégrová F., Krahulec F., Herben T., Skálová H., Hadincová V., 2009: Vitalita a kompetiční tolerance dvou druhů rodu Anthoxanthum, Konference „Od jedinců k ekosystémům – struktury a vztahy“ konaná v Ostravě ve dnech 17.–19. 4. 2009

Černý M., Barták. & Vaněk J., 2009: Vrtalkovití vysokých poloh Krkonoš. Opera Corcontica 46: 185–197.

Daniel M., Materna J., Hönig V., Metelka L., Danielová V., Harčarik J., Kliegerová S., Grubhoffer L., 2009. Vertical distribution of the tick *Ixodes ricinus* and tick-borne pathogens in the Northern Moravian mountains correlated with climate warming (Jeseníky Mts., Czech Republic). Central European Journal of Public Health 17, 139–145.

Danielová V., Daniel M., Schwarzová L., Materna J., Rudenko N., Golovchenko M., Holubová J., Grubhoffer L., Kilián P., přijato do tisku. Integration of a Tick-Borne Encephalitis Virus and Borrelia

burgdorferi sensu lato into Mountain Ecosystems, Following a Shift in the Altitudinal Limit of Distribution of Their Vector, *Ixodes ricinus* (Krkonose Mountains, Czech Republic). Vector-Borne and Zoonotic Diseases.

Flousek J. 2008: Linduška luční *Anthus pratensis*. In: Cepák J., Klvaňa P., Škopek J., Schröpfer L., Jelínek M., Hořák D., Formánek J. & Zárýbnický J. (eds): Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum Praha: 343–345.

Flousek J. 2008: Linduška horská *Anthus spinoletta*. In: Cepák J., Klvaňa P., Škopek J., Schröpfer L., Jelínek M., Hořák D., Formánek J. & Zárýbnický J. (eds): Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum Praha: 346–347.

Flousek J. 2008: Konipas horský *Motacilla cinerea*. In: Cepák J., Klvaňa P., Škopek J., Schröpfer L., Jelínek M., Hořák D., Formánek J. & Zárýbnický J. (eds): Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum Praha: 351–353.

Flousek J. 2008: Konipas bílý *Motacilla alba*. In: Cepák J., Klvaňa P., Škopek J., Schröpfer L., Jelínek M., Hořák D., Formánek J. & Zárýbnický J. (eds): Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum Praha: 354–356.

Flousek J. 2008: Pěvuška podhorní *Prunella collaris*. In: Cepák J., Klvaňa P., Škopek J., Schröpfer L., Jelínek M., Hořák D., Formánek J. & Zárýbnický J. (eds): Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum Praha: 570.

Flousek J. 2009: Pták roku 2009 – skorec vodní. ČSO Praha: 1–16.

Flousek J. 2009: Bude krkonošským ptákům ještě horko? *Krkonoše* 42, 6: 24–25.

Flousek J. 2009: Skorec vodní – pták roku 2009. *Krkonoše* 42, 8: 12–13.

Flousek J. & Harčarik J. 2009: Sjezdové lyžování a ochrana přírody. *Ochrana přírody* 64, 6: 8–10.

Flousek J. 2009: Bilaterální biosférická rezervace Krkonoše/Karkonosze 2009. In: Jelínková E., Pavlíčko A., Rynda I., Vrba J. (eds): Biosférické rezervace ČR – výukové laboratoře udržitelného rozvoje. Sbor. konf. ČNK MAB, Stožec 15.–17. 10. 2009 (DVD).

Flousek J. 2009: JF a BR. In: Jelínková E., Pavlíčko A., Rynda I., Vrba J. (eds): Biosférické rezervace ČR – výukové laboratoře udržitelného rozvoje. Sbor. konf. ČNK MAB, Stožec 15.–17. 10. 2009 (DVD).

Flousek J., Floušková Z., Kalenský J., Srp P. 2009: Tibet - výstava k 50. výročí povstání tibetského lidu. *Krkonošské muzeum Vrchlabí*, 19. 1.–22. 3. 2009.

Flousek J. & Harčarik J., 2009: Sjezdové lyžování a ochrana přírody. *Ochrana Přírody*, 64/6: 8–10.

Flousek J., Harčarik J. & Šťastná P. (2009): Monitoring v Krkonošském národním parku. – Prezentace na semináři „Monitoring přírody ČR“, Doubice, 20.–21. 10. 2009.

Floušková Z., Harčarik J., Klimeš M., Kulich J., Hušková B., Hušek J. & Mejzrová J., 2009: Apartmány ano či ne? Průvodce procesem plánování a rozhodování pro obce a veřejnost na příkladu Krkonoš. 44 pp.

Harčarik J., 2009: Krkonoše a klimatické změny: Klimatické změny a rostlinstvo. *Krkonoše – Jizerské hory*, 2009/5: 24–25.

Harčarik J. (2009): Reakce suchopýru pochvatého (*Eriophorum vaginatum*) na experimentální změny teploty. – Prezentace na konferenci „Geoekologické problémy Krkonoš“, Szklarska Poręba, 21.–23. 9. 2009.

Heřman P., Barták M. & Vaněk J., 2009: Vrtulovití vysokých poloh Krkonoš. *Opera Corcontica* 46: 199–204.

Janata T., 2009: Obojživelníci na cestách, *Krkonoše – Jizerské hory* 2009/4

Jansa V., 2009.: Stabilizace lesních ekosystémů v KRNAP, konference Možnosti přírodě blízkého hospodaření v lesích, Kostelec nad Č. l., 23. 9. 2009

Jansa V., 2009.: Certifikace FSC v Krkonošském národním parku, konference MŽP Praha, 24. 11. 2009

Jansa V., 2009.: Pomoc přichází shora, *Krkonoše – Jizerské hory* 10

Jansa V., 2009.: Mrtvé dřevo žije, *Krkonoše – Jizerské hory* 12

Juras R., Pavlásek P., Kociánová M. Modelování břečkotoků v Krkonoších. – In: Hanková R., Klose Z., Pavlásek J. (eds). Sborník z ze 14. Medzinarodneho stretnutia „Sněhárův“, Kubova Huť, 18.–20. 3. 2009. ČZU, Praha

Kociánová M.: Neobvyklá jinovatka. – *Krkonoše – Jizerské hory* 2009/3, p.41

Kociánová M. Pohled shora. *Krkonoše – Jizerské hory* 2009/11, p.11.

Kocianova M., Spusta V., Špatenkova, I., Tondrová A., Dvořák I. J., Pilous V. 2009: Monitoring of full-depth avalanches contaminated by soil and rocks – their origin and consequences (Krkonoše/Karkonosze Mountains, High Sudetes). Poster presentation, EGU Assembly, 21.–24. 4. 2009, Vienna. Geophysical Research Abstracts

Vol. 11, EGU General Assembly 2009© Author(s) 2009

- Kociánová M., Flousek J., Šťastná P., Vaněk J., Zahradníková J., 2009: Proč ne outdoorové sporty v 1. zóně národního parku. Krkonoše – Jizerské hory 2009/5: 14–15
- Kocianova M., Andersson N.Å., Harčarik J.: Vertical columns originated in layers of depth hoar and near-surface faceted crystals. Poster presentation, EGU Assembly, 21.–24. 4. 2009, Geophysical Research Abstracts
Vol. 11, EGU2009-11576, 2009, EGU General Assembly 2009© Author(s) 2009
- Kociánová M., Skácelová O.: Sever a jih – české polární výzkumy. (Výstava Krkonošského muzea Správy KRNAP a Moravského zemského muzea v Brně k Mezinárodnímu polárnímu roku na 7 místech v republice). – Workshop on Changes of the Polar Ecosystem: 10. výroční zasedání Polární sekce České geografické společnosti. Hrubá Skála u Turnova, 11.–13. listopadu 2009
- Kociánová M., Jankovská V. Palsy, lithalsy a jejich možný výskyt v minulosti Krkonoších. In: Janouch M. et Sieger L. (eds). 2009: Workshops on changes of the polar ecosystems 2003–2008.
- Kociánová M., Jankovská V. Srovnávací studie Krkonošské a Skandinávské tundry. In: Janouch M. et Sieger L. (eds). 2009: Workshops on changes of the polar ecosystems 2003–2008.
- Kliegrová S., Metelka L., Materna J., 2009: Mění se klima Krkonoš? Krkonoše – Jizerské hory, 42, 3: 24–25.
- Kubík Š., Barták M. & Vaněk J., 2009: Zelenuškovití vysokých poloh Krkonoš. Opera Corcontica 46: 165–171.
- Kůrka A. & Vaněk J., 2009: Fauna pavouků jižního svahu Sněžky. Opera Corcontica 46: 149–158.
- Materna J., 2009: Co nám prozradilo klíště? Krkonoše – Jizerské hory, 42, 4: 24–25.
- Materna J., Daniel M., Metelka I., Kliegrová S. a Harčarik J., 2009: Development of Ixodes ricinus under different climatic conditions in a long-term field experiment: How climate participates in its altitudinal range expansion? Sborník abstraktů. X. International Jena Symposium on Tick-Borne Diseases, 19.–21. 3. 2009, Weimar, Německo.
- Materna J., Danielová V., Daniel M., Metelka L., Kliegrová S., Harčarik J., Andriele J. a Pohlodková K., 2009: The encroachment of the common tick Ixodes ricinus into higher altitudes – its reasons and consequences. Sborník abstraktů. 7. Geoekologické problémy Krkonoš, 21.–23. 9. 2009, Szklarska Poręba.
- Pohlodková K., 2009: Jak šetrně hospodařit v Krkonoších, Krkonoše – Jizerské hory 2/11
- Pohlodková K., 2009: Když se z louky ozývá chřástal polní, Krkonoše – Jizerské hory 6/28
- Pohlodková K., 2009: Nevšední setkání s chřástalem polním, Krkonoše – Jizerské hory 8/10
- Pohlodková K., Janata T., 2009: Management of Krkonose meadows, 7. ročník mezinárodní konference Geoekologické problémy Krkonoš, Szklarska Poręba.
- Pourová K., Moravcová A., Lexa M., Březina S., Krahulec F., 2009: Long-term influence of mulching on species composition of a mountain meadow, Conference „Geoekologické problémy Krkonoš konaná ve Szklarské Porębě ve dnech 21.–23. 9. 2009
- Ševčík J., Barták M. & Vaněk J., 2009: Dvoukřídlí čeledí Anisopodidae, Mycetobiidae a Dixidae vysokých poloh Krkonoš. Opera Corcontica 46: 159–163.
- Schwarz O., Zahradníková J., Harčarik J., Harčariková L., Jansa V. (ed). 2009: Záchrana genofondu rostlinných druhů v Krkonošském národním parku a jeho ochranném pásmu. Ms. (depon. Správa KRNAP Vrchlabí).
- Schwarz O. 2009: Aktuální stav a management lesních ekosystémů v Krkonošském národním parku. – In: Fanta J., Křenová Z. (eds), Management lesů v českých národních parcích. Sbor. Workshopu v KRNAP, 9.–11. 10. 2008, Špindlerův Mlýn. Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk, s. 16–25.
- Schwarz O., Hošek J., Anděl P., Hruška J., Hofmeister J., Svoboda T., Petržílka L., 2009: Soubor map atmosférické depozice, překročení kritických zátěží síry a dusíku pro lesní ekosystémy a lišejníkové indikace imisní zátěže v KRNAP a CHKO Jizerské hory. Lesnická práce, s. r. o., 36 s., 12 příloh.
- Schwarz O. 2009: Kamčatka. Výstava „Svět hor: krajina, rizika, procesy“. Správa KRNAP, KM, Vrchlabí 17. 7. – 10. 9. 2009
- Schwarz O., Hošek J., Anděl P., Hruška J., Hofmeister J., Svoboda T., Petržílka L., 2009: The maps of atmospheric deposition, of critical load and of exceedance of critical load and the map of lichens indication for the Giant and Jizera Mountains. Poster. 7. Mezinárodní vědecká konference Geoekologické problémy Krkonoš, Szklarska Poręba, 21.–23. 9. 2009
- Schwarz O., Stránský V. 2009: Lesy Krkonoš. Dokumentární film, MZe a Správa KRNAP, 25 min.
- Skuhravá M., Skuhravý V., Jeník J. & Vaněk J., 2009: Hálky na rostlinách Schustlerovy zahrádky v Labském dole v Krkonoších., Opera Corcontica 46: 133–147.
- Štursa J., Kociánová M., Vaněk J., Harčarik J.: Severská tundra v Krkonoších. Nadsázka či skutečnost? –Krkonoše – Jizerské hory 2009/2, p. 4–9; 2009/3, p. 11–13.

- Šťastná P., Klimeš L., Klimešová J. (2009) Biological flora of Central Europe: *Rumex alpinus* L. Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics. V tisku.
- Šťastná P. (2009). Development of *Rumex alpinus* buds after management impacts. Sborník abstraktů ke 4. studentské konferenci Morušky konané 5.–8. 3. 2009, Rýchory, Krkonoše, str. 15.
- Šťastná P. (2009). The experience with implementation of NATURA 2000 to the Krkonoše Mts. Sborník abstraktů ke 4. mezinárodnímu semináři Horský turismus – Mountain Tourism in NATURA 2000 Areas, Kudowa Zdrój, Polsko: 22.–25. října. V tisku.
- Šťastná P., Slavičková H. (2009) Regulace aktivit cestovního ruchu na území Krkonošského národního parku. Poster, konference Dobrá praxe v udržitelnosti cestovního ruchu 10.–11. 9. Hradec Králové.
- Šťastná P. (2009). Cyklisti v tundře sezona první. Krkonoše–Jizerské hory 2009/6. Správa KRNAP, Vrchlabí.
- Štursa J., Kwiatkowski P., Harčarik J., Zahradníková J. & Krahulec F. 2009: Černý a červený seznam cévnatých rostlin Krkonoš. Opera Corcontica 46: 67–104.
- Vacek S., Vacek Z., Schwarz O. a kol. 2009: Obnova lesních porostů na výzkumných plochách v národních parcích Krkonoš. Lesnická práce, s. r. o., 288 s.
- Vaněk J., 2009: Vzácná návštěva, Krkonoše – Jizerské hory 2009/9: 41.
- Vaněk J., 2009: Vločky, Krkonoše – Jizerské hory 2009/12: 41.
- Voříšek P., Klvaňová A., Brinke T., Cepák J., Flousek J., Hora J., Reif J., Šťastný K. & Vermouzek Z. 2009: Stav ptactva České republiky 2009. Sylvia 45: 1–38.
- Wahl L., Planchon O., Kociánová M., Harčarik J., Dvořák I. J.: Monitoring of snow fields in Vosges and Krkonoše Mountains – Geo-ekologické problémy Krkonoš. Szklarska Poręba
- Zahradníková J., Harčariková L. 2009: Seed bank of the indangered plant species of the Krkonoše Mts. Poster. 7. Mezinárodní vědecká konference Geoekologické problémy Krkonoš, Szklarska Poręba, 21.–23. 9. 2009
- Zahradníková J. 2009: Sníh v říjnu. Krkonoše – Jizerské hory 2009/11: 63

Prunella 34/2009

Prunella 34/2009

Prunella 34/2009

Prunella 34/2009

Jiří Flousek

34. ročník zpravodaje Prunella, vydávaný Oblastní ornitologickou sekcí při správě KRNAP, přináší 10 článků z oblasti Krkonoš, zaměřených převážně na problematiku ptáků:

- ČERNÝ M.: Vzpomínka na Miloše Marečka
- ŠIMURDA J.: Početnost křepelky polní (*Coturnix coturnix*) v podhůří Krkonoš
- JASSO L.: Tah ptáků v Krkonoších v roce 2008
- VODNÁREK D.: Ptáci na skládce komunálního odpadu v Podkrkonoší
- PETRILÁK L.: Rorýs obecný a jeho spánek
- JASSO L.: Budou hnízdit na Horních Mísečkách jiříčky obecné (*Delichon urbicum*)?
- MILES P.: Pozdní hnízdění pěnice slavíkové (*Sylvia borin*)
- Celkový počet okroužkovaných ptáků v oblasti Krkonoš v roce 2008
- Ornitologická pozorování v oblasti Krkonoš v roce 2008
- Pozorování dalších obratlovců v oblasti Krkonoš v roce 2008

12. KONTAKTY, ADRESY

Kontakty, Adresy

Contacts, Addresses

Ansprechpartner, Adressen

red.

Správa Krkonošského národního parku Dobrovského 3 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 111 (ústředna)	Hlavní informační středisko náměstí Míru čp. 223 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474
Informační středisko a terénní služba 543 51 Špindlerův Mlýn tel.: 499 493 228	Informační středisko a terénní služba 512 46 Harrachov tel.: 481 529 118
Informační středisko a terénní služba 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 896 213	Informační středisko Obří důl 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 736 311
Krkonošské muzeum náměstí Míru 224 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474	Krkonošské muzeum Augustiniánský klášter 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 708
Krkonošské muzeum Památník zapadlých vlastenců 512 47 Paseky nad Jizerou tel.: 481 523 609	Krkonošské muzeum Zámek 1 514 01 Jilemnice tel.: 481 543 041
Expozice Šindelka 512 46 Harrachov tel.: 481 528 310	Ekologická expozice Obří důl 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 736 311
Útulek pro hendikepovaná zvířata Dobrovského 3 543 01 Vrchlabí tel.: 499 456 769	Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda 542 26 Horní Maršov tel.: 499 895 108
Lesní správa 543 51 Špindlerův Mlýn tel.: 499 433 282	Lesní správa 512 46 Harrachov tel.: 481 528 106
Lesní správa Rezek 512 38 Vítkovice v Krkonoších tel.: 481 582 723	Lesní správa 512 44 Rokytnice nad Jizerou tel.: 481 522 367
Lesní správa 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 414	Lesní správa 543 44 Černý Důl tel.: 499 440 422
Lesní správa 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 896 214	Lesní správa 542 26 Horní Maršov tel.: 499 948 161
Lesní správa 542 24 Svoboda nad Úpou tel.: 499 871 102	

ROČENKA

Správy Krkonošského národního parku 2009
Připravil kolektiv autorů Správy KRNAP
Redakce: Bc. Radek Drahný
Vydala: Správa KRNAP, Vrchlabí v roce 2010
Polské resumé: Helena Jankowska
Anglické resumé: Vladimíra Kasalová
Německé resumé: H. J. Warsow

ALMANACH

Zarząd Karkonoskiego Parku Narodowego 2009
Opracował zespół autorów Zarządu KRNAP
Redakcja: Bc. Radek Drahný
Wydał: Zarząd KRNAP, Vrchlabí w 2010
Polskie resumé: Helena Jankowska
Angielskie resumé: Vladimíra Kasalová
Niemieckie resumé: H. J. Warsow

YEARBOOK

Of The Krkonoše Mountains National Park Administration 2009
Prepared by a Team of KRNAP Administration's Workers
Edited By: Radek Drahný
Published by: Správa KRNAP [KRNAP Administration] in 2010
Polish Summary: Helena Jankowska
English Summary: Vladimíra Kasalová
German Summary: H. J. Warsow

JAHRBUCH

Verwaltung des Riesengebirgsnationalparks 2009
Wurde von einem Autorenkollektiv der KRNAP-Verwaltung vorbereitet.
Redaktion: Bc. Radek Drahný
Herausgegeben von der Verwaltung des KRNAP, Vrchlabí 2010
Polnisches Resümee: Helena Jankowska
Englisches Resümee: Vladimíra Kasalová
Deutsches Resümee: H. J. Warsow